

ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП 2024

СЕНІМ БІЛДІРУДІҢ ЖАҢА САТЫСЫ

Мазмұны

СЕНІМ БІЛДІРУДІҢ ЖАҢА САТЫСЫ

Директорлар кеңесі Төрағасының үндеуі	2
Басқарма Төрағасының үндеуі	3
Қызметтің негізгі көрсеткіштері	4
Есепті жылдың негізгі көрсеткіштері	5

01 / Компания туралы 6

Компания профілі.....7	Бизнестің негізгі	12
Қызмет географиясы11	бағыттары	

02 / KMF стратегиясы 15

Жаңа мүмкіндіктер16	Корпоративтік стратегия	
Бизнесті цифрлық	шеңберінде мақсатты	
трансформациялау17	көрсеткіштер	17

03 / Қаржы-экономикалық көрсеткіштер 18

Елдегі	Операциялық	
макроэкономикалық	көрсеткіштер	22
жағдай.....19	Қаржы нәтижелері.....23	
Микрокредит	Пруденциалдық	
нарығының жай-күйі.....21	нормативтерді орындау29	

04 / Тәуекелдерді басқару.....25

Тәуекелдерді басқару	Пайыз тәуекелін	
жүйесі.....26	басқару.....29	
Кредиттік	Валюталық тәуекелді	
тәуекелді басқару28	басқару.....29	
Операциялық	Қызметтің үздіксіздігін	
тәуекелдерді басқару28	қамтамасыз ету29	
Өтімділік		
тәуекелін басқару29		

05 / Корпоративтік басқару..... 30

Корпоративтік басқару жүйесі.....	31	Комплаенс-бақылау.....	40
Басқарма.....	38	Ішкі аудит.....	41
Басқарушы қызметкерлердің сыйақысы.....	40	Сыртқы аудит.....	41
		Ірі мәмілелер туралы ақпарат.....	41

06 / Бизнесті жауапты жүргізу 42

Корпоративтік этика.....43	Экономикалық	
Сыбайлас жемқорлыққа	нәтижелілік	46
қарсы іс-қимыл44	Салық саясаты	46
Ақпараттық қауіпсіздік.....44	Сатып алу және жеткізу	
Клиентті қорғау	тізбегін басқару.....47	
қағидаттары45		

07 / Орнықты даму 48

Орнықты дамуды	Маңызды тақырыптарды	
басқару..... 49	анықтау тәсілдемесі.....52	
Орнықты даму	БҰҰ орнықты даму	
саласындағы	мақсаттарына қол жеткізуге	
стратегия50	үлес қосу54	

08 / Экологиялық жауапкершілік.....55

Климаттың өзгеруі.....56	Қалдықпен	
Ресурстарды тиімді	жұмыс істеу	58
пайдалану.....57	Энергия тұтыну.....59	

09 / Әлеуметтік жауапкершілік..... 60

Қызметкерлерге	Еңбек қауіпсіздігі	
қамқор болу.....61	және еңбекті қорғау.....67	

10 / Қоғам алдындағы жауапкершілік 68

Адам құқықтарын сақтау...69	Қаржылық сауаттылық.....71
Мүдделі тараптармен	Қайырымдылық және
өзара әрекеттесу тәсілі69	демеушілік қызмет.....72
Ұйымдарға және	
қоғамдастықтарға мүше	
болу71	

11 / Қолданбалар75

1-қосымша.	4-қосымша.	
Есеп туралы.....76	Қызметкерлер құрамы	
2-қосымша.	және құрылымы	81
GRI индексі.....76	Қысқарған сөздер тізімі.....84	
3-қосымша.	Глоссарий.....85	
Аудиттелген қаржылық	Байланыс ақпараты86	
есептілік79		

ЕСЕП ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ

«Сенім білдірудің жаңа сатысы» — бұл біздің дамуымыздың жай ғана көрінісі емес, бұл клиенттерімізбен бірге жүріп өткен жолымыздың символы. 2024 жылы KMF маңызды қадам жасады — 2024 жыл KMF-тің екінші деңгейлі банкке айналу процесіндегі бетбұрыс кезеңіне айналды. Бүгінде біз жаңа сын-қатерлерге, жаңа міндеттер мен жаңа мүмкіндіктерге дайынбыз. Біз үнемі алға ұмтыламыз, себебі бізге сенім артады. Демек, біз дұрыс бағытта келе жатырмыз.

Осы есепте пайдаланылған барлық фотосурет – Компания қызметкерлері мен клиенттерінің күнделікті өмірінен алынған шынайы сәттер. Олар KMF-тің шынайы болмысын және клиенттеріміздің өркендеуі үшін үздік микроқаржыландыру ұсынуға бағытталған миссиямызды бейнелейді.

QR-кодты сканерлеп,
Компанияның
басқа есептерімен
танысыңыз

Директорлар кеңесі Төрағасының үндеуі

Құрметті клиенттер, серіктестер, инвесторлар және әріптестер!

Назарларыңызға «КМФ» микроқаржылық ұйымының 2024 жылға арналған жылдық есебін ұсынамын. Бұл есеп тек қаржылық нәтижелерді ғана емес, сонымен қатар орнықты даму жолындағы жетістіктерімізді, әлеуметтік жауапкершілігімізді және корпоративтік басқару саласындағы үлесімізді де қамтиды.

Өткен жыл КМФ үшін ауқымды өзгерістер кезеңі болды. Біз банк лицензиясын алу жолында маңызды қадам жасап, акционерлік қоғамға қайта құру процесін аяқтадық. Бұл өзгеріс Компанияның одан әрі дамуы, нарықтағы позициясын нығайту және клиенттер үшін сервис деңгейін арттыру үшін жаңа мүмкіндіктер ашады.

Бүгінгі таңда КМФ Қазақстанның микроқаржыландыру нарығында сенімді түрде көшбасшы орынға ие. Жыл қорытындысы бойынша МҚҰ жиынтық кредиттік портфеліндегі біздің үлесіміз 18,2% құрады. Бұл ретте біз ауыл шаруашылығы секторы үшін маңызды серіктес болып қала береміз: портфельдің 34,7% агрокәсіпкерлерді қолдауға бағытталған.

2024 жылы біз халықаралық ынтымақтастықты кеңейттік. Компания алғаш рет Жапонияның халықаралық ынтымақтастық агенттігі арқылы қаржыландырылып, ЕҚДБ және IFC ұйымдарымен серіктестік аясын ұлғайтты, ал Fitch Ratings халықаралық агенттігі КМФ рейтингін «тұрақты» болжамымен «В+» деңгейінде растады. Ұлттық рейтинг те «BBB (kaz)» деңгейінде расталды.

Біз орнықты даму мәселелеріне ерекше назар аударамыз. 2024 жылдың аяғында КМФ орнықты даму стратегиясы бекітіліп, ол 2027 жылға дейін біздің корпоративтік стратегиямызға енгізілді. Экологиялық, әлеуметтік және басқарушылық аспектілер (ESG) біздің бизнес-моделіміздің ажырамас бөлігіне айналып, барлық мүдделі тараптар үшін қосымша құндылық қалыптастырды.

Қызметкерлерімізге кәсібилігі мен жанашырлығы, ал клиенттер мен серіктестерімізге сенім білдіргені үшін алғыс білдіремін. Біз бірлескен күш-жігерімізбен алға баса отырып, көшбасшылықты сақтап, еліміздің тұрақты дамуына үлес қоса береміз деп сенемін.

Құрметпен,
«КМФ (ҚМФ)» микроқаржылық ұйымы» АҚ
Директорлар кеңесінің Төрағасы
Гульнара Шамшиева

Басқарма Төрағасының үндеуі

Құрметті акционерлер, клиенттер және серіктестер!

KMF-тің 2024 жылға арналған жылдық есебі – біздің даму қарқынымыз бен жетістіктеріміздің айғағы. Біз есепті кезеңді тұрақты қаржылық нәтижелермен аяқтадық. Активтердің баланстық құны 16,6%-ға өсіп, 336,3 млрд теңгені құрады. Несие портфелі 270,0 млрд теңгеге жетті, ал меншікті капитал 62,7 млрд теңгеге ұлғайды.

KMF үнемі тұрақты өсім көрсетіп келеді, бұл ойластырылған стратегия мен бизнестегі жауапкершілікке негізделген ұстанымымыздың нәтижесі. Таза пайыздық кіріс 2,5%-ға артып, 58,2 млрд теңгеге жетті, ал таза пайда 11,0 млрд теңгені құрады. Біз тиімділік көрсеткіштерін сақтап отырмыз: активтердің кірістілігі 3,5%, ал меншікті капиталдың рентабельділігі 19,1% құрайды.

Осы жылдың басты оқиғалары: Жапонияның халықаралық ынтымақтастық агенттігімен (JICA) 50 млн АҚШ доллары сомасына қарыз туралы келісімге келу, әйелдер кәсіпкерлігін қолдау үшін ЕҚДБ-ның 25 млн АҚШ доллары мөлшерінде қаражат бөлуі, 20 млрд теңге сомасына KASE-да облигацияларды орналастыру және «Қазпошта» АҚ-мен стратегиялық ынтымақтастыққа қол қою.

KMF-тің екінші деңгейлі банкке айналу процесі 2024 жылы басталды. 30 мамырда ұйымдастырушылық-құқықтық нысанды акционерлік қоғамға ауыстыру жүзеге асты, ал тамыз айында Акционерлердің жалпы жиналысы Қазақстан Республикасының заңнамасында анықталған рәсімдер шеңберінде болашақ Банктің жарғысын және бизнес-жоспарын бекітті. 2025 жылғы наурызда Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінен банк ретінде қайта құруға рұқсат алынды. Мұның бәрі – клиенттеріміз үшін мүмкіндіктерді кеңейту жолындағы маңызды кезеңдер.

Бүгінде біз KMF-ті заманауи цифрлық қаржы институты ретінде дамытып келеміз. Ол – инновацияға ашық, технологияға бейім, ауқымды және тұрақты даму қағидаттарын ұстанатын құрылым. Біз процестерге, технологияларға және командаларға белсенді инвестиция салуды жалғастырып, клиенттер мен серіктестердің сенімін толықтай ақтауға тырысамыз.

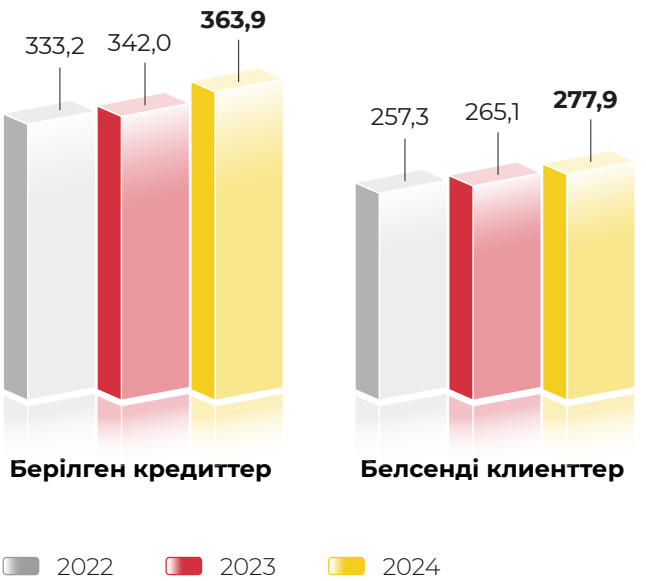
Сенім мен қолдау білдіргендеріңізге рақмет. Бірге біз жаңа жетістіктерге сенімді қадам жасап, KMF-тің Қазақстанның қаржы қызметтері нарығындағы орнын одан әрі нығайтамыз.

**Құрметпен,
«KMF» микроқаржылық ұйымы» АҚ
Басқарма Төрағасы
Шалкар Жусупов**

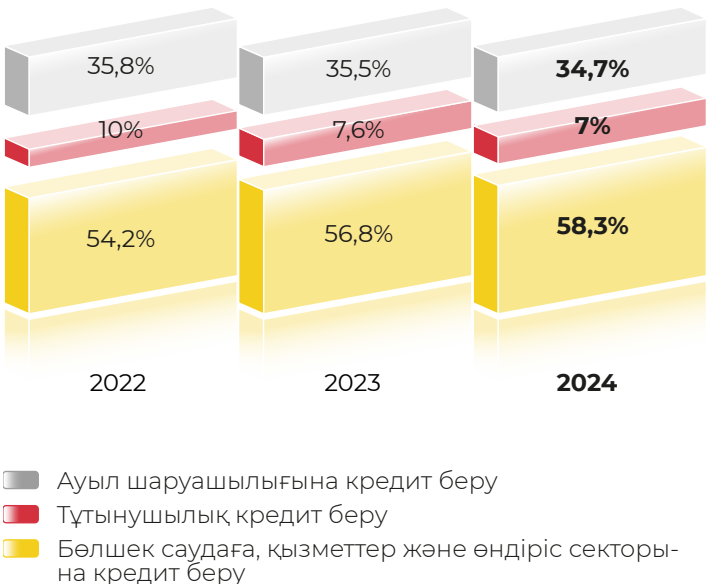

Қызметтің негізгі көрсеткіштері

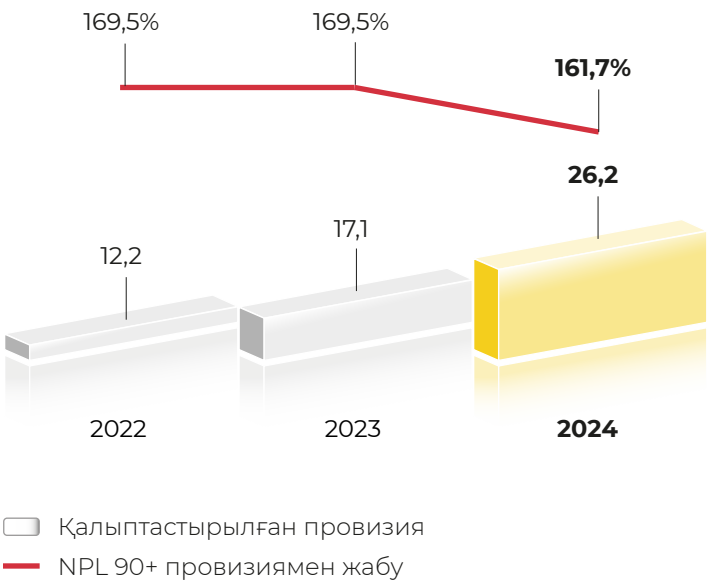
БЕЛСЕНДІ КЛИЕНТ ПЕН БЕРІЛГЕН КРЕДИТ САНЫ
мың, кезең аяғында

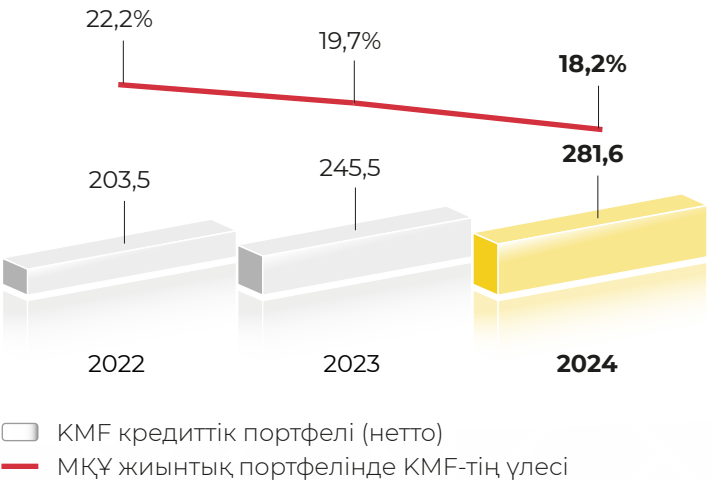
КРЕДИТ БЕРУ БАҒЫТТАРЫ БОИЫНША КРЕДИТТІК ПОРТФЕЛЬДІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ
кезең аяғында

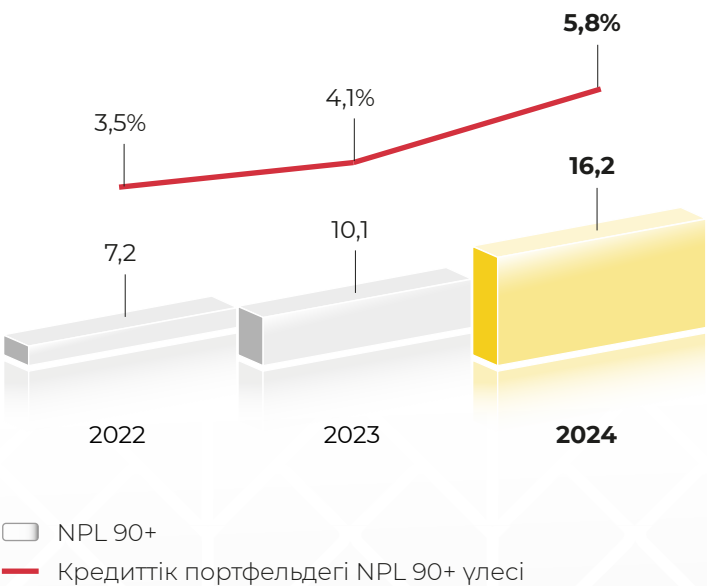
ПРОВИЗИЯЛАУ ДЕҢГЕЙІ
млрд теңге, кезең аяғында

КРЕДИТТІК ПОРТФЕЛЬ
(кері РЕПО операцияларын қоса алғанда) және нарықтағы үлес, млрд теңге, кезең аяғында

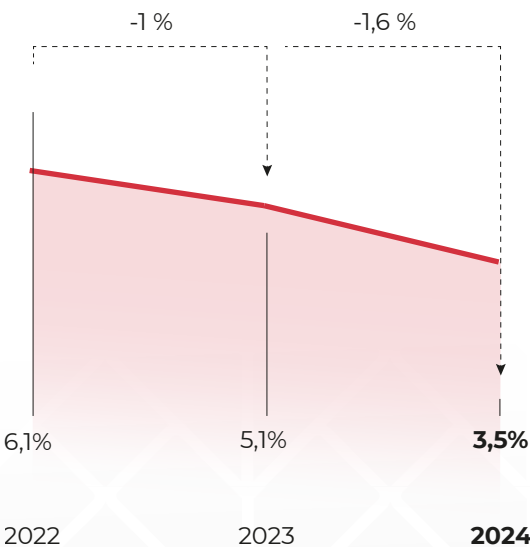

ТӨЛЕМ МЕРЗІМІ 90 КҮННЕН АСТАМ КЕШІКТІРІЛГЕН ҚАРЫЗДАР
млрд теңге, кезең аяғында

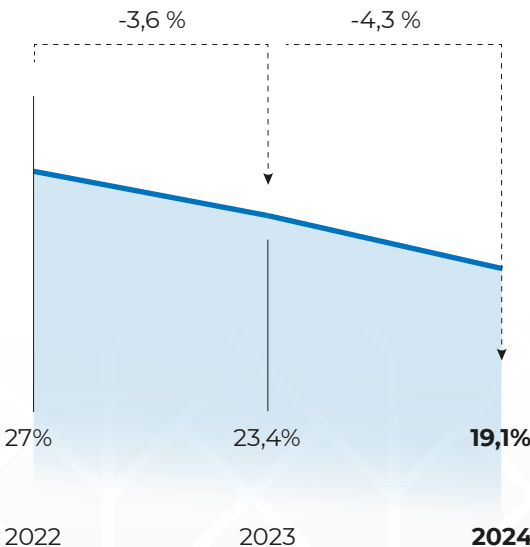

РЕНТАБЕЛЬДІЛІК КӨРСЕТКІШТЕРІНІҢ ДИНАМИКАСЫ

ROA

ROE

Дереккөз: КМҒ, ҚР ҰБ

Есепті жылдың негізгі көрсеткіштері

01 - АҚПАН

- ♥ KMF Жапонияның халықаралық ынтымақтастық агенттігімен (JICA) кіші және шағын бизнесті қаржыландыру үшін 50 млн доллар мөлшерінде қарыз беру туралы шарт жасады.

02 - НАУРЫЗ

- ♥ KMF Бақылаушы кеңесі екінші деңгейлі банк ретінде жоспарланған қайта құру шеңберінде қор нарығында 40 млрд теңге тарту туралы шешім қабылдады.

03 - МАМЫР

- ♥ 15 мамырда Ереванда өткен ЕҚДБ бизнес-форумында ЕҚДБ және KMF екі келісімге келді, оларға сәйкес ЕҚДБ кәсіпкер әйелдерді және бизнестегі жастарды қаржыландыру үшін 25 млн долл. бөлді.
- ♥ KMF KASE-де айналыс мерзімі 360 күн және купондық мөлшерлемесі жылдық 17,75% болатын 20 млрд теңге сомасында купондық облигациялар орналастырды.
- ♥ KMF және «Қазпошта» АҚ серіктестік туралы шартқа қол қойды, оған сәйкес 3 млн теңгеге дейінгі микрокредиттерді «Қазпошта» бөлімшелерінде рәсімдеуге болады.
- ♥ 30 мамырда KMF акционерлік қоғамға айналу рәсімін аяқтады.

04 - ШІЛДЕ

- ♥ ЕҚДБ бірлесіп «Бизнестегі жастар» бағдарламасы іске қосылды.
- ♥ Директорлар кеңесі жанынан Стратегиялық даму және ESG комитеті құрылды.

05 - ТАМЫЗ

- ♥ Fitch Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі KMF рейтингін «тұрақты» болжамымен «B+» және «BBB (kaz)» деңгейінде растады.
- ♥ Жауапты қаржыландыру қағидаттарын нығайту шеңберінде және жаңартылған реттеуші талаптарға сәйкес Компания өз клиенттері үшін қаржылық қызметтердің ашықтығы мен тұрақтылығын нығайтуды қамтамасыз ете отырып, бірқатар микрокредит өнімдері бойынша сыйақы мөлшерлемелерін қайта қарады.

06 - ҚЫРКҮЙЕК

- ♥ KMF Халықаралық қаржы корпорациясымен (IFC) 50 млн долл. сомасына кредиттік келісім жасады, қаражат ауылдық жерлердегі бизнесті қаржыландыруға бағытталды.

07 - ҚАЗАН

- ♥ KMF Isker hanymy 2024 байқауы өткізілді.

08 - ЖЕЛТОҚСАН

- ♥ Компания өнімдерінің тартымдылығын арттыру және оның нарықтағы бәсекелестік позициясын нығайту мақсатында кредит беру шарттары қайта қаралды.
- ♥ Филиалдар желісінің жеке менеджерлері арқылы «Нийет онлайн» өнімін сату іске қосылды, бұл клиенттер ауқымын едәуір кеңейтуге мүмкіндік берді.

КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ

01

Компания профілі	7
Қызмет географиясы	11
Бизнестің негізгі бағыттары	12

Компания профилі

GRI 2-1, 2-6

«КМФ (ҚМФ)» микроқаржылық ұйымы» АҚ (бұдан әрі – КМФ, Компания) Қазақстанның бұрыннан келе жатқан МҚҰ және көп жылдан бері Қазақстанның микрокредит беру нарығындағы флагман. Компания қызметі негізінен ауылдық жерлерде кіші және шағын бизнесті, сонымен қатар әйелдер кәсіпкерлігін қаржыландыруға бағытталған. Іргесі қаланған сәттен бастап негізінен ауылдық жерлерде 3,4 млн-нан астам қарыз бере отырып, КМФ Қазақстан экономикасына 1,8 трлн теңгеден астам инвестиция салды.

КМФ 1997 жылы «Қазақстанның қауымдарды кредиттеу қоры» деген атаумен құрылды. 2015 жылғы 5 қазанда «KazMicroFinance» МҚҰ» ЖШС әділет органдарында қайта тіркеуден өтіп, «КМФ (ҚМФ)» Микроқаржылық ұйымы» ЖШС болып өзгерді. 2023 жылғы 6 қазанда Компанияға Қатысушылардың жалпы жиналысы компанияның ұйымдық-құқықтық құрылымын жауапкершілігі шектеулі серіктестіктен акционерлік қоғамға өзгерту туралы шешім қабылдады. Компанияны акционерлік қоғамға айналдыру бойынша қайта тіркеу рәсімі 2024 жылғы 30 мамырда аяқталды.

2024 жылы КМФ-ті микроқаржы ұйымынан екінші деңгейлі банкке (ЕДБ) айналдыру туралы шешім қабылданды. 2024 жылғы тамызда Акционерлердің жалпы жиналысы «КМФ Банк» АҚ Жарғысын (ЕДБ-ге айналғаннан кейін Компанияның болжамды атауы), сондай-ақ Компания банкке айналғаннан кейінгі үш

жылға арналған бизнес-жоспарды бекітті. 2025 жылғы наурызда КМФ ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінен банкке айналуға рұқсат алды.

Есепті жылдың аяғындағы жағдай бойынша КМФ-тің Қазақстан Республикасының аумағында 17 филиал мен 120 бөлімшені қамтитын дамыған филиалдық желісі бар. Филиалдар Алматы, Астана, Ақтөбе, Жезқазған (Ұлытау), Қарағанды, Көкшетау, Қостанай, Қызылорда, Павлодар, Семей, Талдықорған, Тараз, Түркістан, Өскемен, Орал және Шымкент қалаларында орналасқан.

Компания әлеуметтік бағдарланған және клиентті қорғау қағидаттарына сәйкес әрекет ететін компания ретінде халықаралық деңгейде танылды, бұл оған халықаралық даму институттарымен жемісті ынтымақтастық орнатуға мүмкіндік берді. Компания серіктестері – IFC, EBRD, ОеЕБ, SIFEM, Proparco, ADB, EIB.

Компания микроқаржыландыру саласында responsAbility, Triodos, Triple Jump, Incofin, DWM, BlueOrchard, Symbiotics, Frankfurt School сынды ірі халықаралық ұйымдармен тығыз ынтымақтастық орнатты.

Сонымен қатар Компанияның дамуына Қазақстанның қаржы ұйымдары – Altyn Bank, Халық Банк, ForteBank, «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры да елеулі үлес қосты.

КОМПАНИЯ ТАРИХЫ

1996 жылы Қазақстанда микрокредит беруді дамыту жөніндегі халықаралық жоба шеңберінде «Қазақстанның қауымдарды кредиттеу қоры» корпоративтік қорын (ҚҚКО) құру туралы шешім қабылданды, ол өз қызметін 1997 жылғы 20 қарашада бастады. Бастапқыда ҚҚКҚ топтық ортақ жауапкершілік негізінде кепілсіз 7500 теңге (1997 жылдың аяғындағы бағам бойынша 100 долларға жуық) сомасында қысқа мерзімді микрокредит берді.

2003 жылғы наурызда Қазақстанда микроқаржыландыруды реттейтін базалық құқықтық акті болған «Микрокредиттік ұйымдар туралы» заң қабылданды¹. Қордың құқықтық мәртебесін жаңа заң талаптарына сәйкестендіру үшін 2004 жылы ҚҚКҚ «Қазақстанның кредиттеу қоры» (ҚКҚ) микрокредиттік ұйымы болып қайта құрылды, оның қызметі бастапқыдай коммерциялық емес сипатта болды.

ҚКҚ кейінгі дамуы, оның ішінде қосымша борыштық қаржыландыруды тарту үшін мүмкіндіктерді кеңейту оның коммерциялық қызмет форматына көшуін талап етті. 2006 жылы ҚКҚ «KazMicroFinance» МҚҰ» ЖШС еншілес коммерциялық ұйымын құрды, ал 2007 жылы ҚКҚ микрокредит беру бойынша негізгі қызметін, кредиттік портфельді, негізгі қаражаты мен міндеттемелерін «KazMicroFinance» МҚҰ» ЖШС өткізді. 2008 жылы қор ACDI/VOCA шешімі бойынша атауын «КМФ-Демеу» деп өзгертті.

2012 жылы қарашада «Микроқаржылық ұйымдар туралы» заңның² қабылдануына байланысты 2015 жылғы 5 қаңтарда «KazMicroFinance» МҚҰ» ЖШС әділет органдарында қайта тіркеуден өтіп, атауын «КМФ (ҚМФ)» микроқаржылық ұйымы» ЖШС деп өзгертті.

2024 жылғы 30 мамырда Компания қайта тіркеуден өтті және ұйымдық-құқықтық нысанын акционерлік қоғамға өзгертті.

¹ Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 6 наурыздағы №392 заңы. «Микроқаржылық қызмет туралы» Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 26 қарашадағы №56-V заңымен күшін жойды.

² «Микроқаржылық қызмет туралы» Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 26 қарашадағы №56-V заңы

КМФ ТАРИХЫНДАҒЫ НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАР

- 1997

ҚҚКҚ 1997 жылғы 20 қарашада тіркелді және Талдықорған қаласында бөлімшесі ашылды. Қаланың 21 тұрғынына қарыз берілді.
- 1998

ҚҚКҚ клиенттерінің саны 1000 адамға дейін өсті;

Клиенттерге арналған «Іскер» басылымның алғашқы шығарылымы жарық көрді.
- 1999

Компанияның алғашқы үш жылдық стратегиясы қабылданды. Онда компанияның миссиясы және негізгі стратегиялық мақсаттары анықталды, сонымен қатар Қазақстан аумағында қор қызметін масштабтау туралы шешім бекітілді.
- 2000

Шымкент қаласында филиал ашылды.
- 2001

Алматы қаласында филиал ашылды.

Жеке микрокредит беру әдістемесі қабылданды.
- 2002

Компания бес жылдығын атап өтті. Клиенттер саны 4487 адамға жетті, ал несие портфелі 217,5 млн теңгеге дейін ұлғайды.

Тұтынушылық мақсаттарға микрокредит беру әдістемесі қабылданды.
- 2003

Түркістан мен Таразда филиалдар ашылып, аудан орталығында бірінші кеңсе ашылды;

Компания M-Crill халықаралық рейтингтік агенттігінен (Үндістан) ең жоғары бағамен өзінің бірінші қаржылық рейтингін алды.
- 2004

ҚҚКҚ «Қазақстандық кредиттеу қоры» коммерциялық емес микрокредиттік ұйымы болып қайта құрылды.

M-Crill рейтингтік агенттігі Компанияның рейтингін растады.
- 2005

Астана қаласында филиал ашылды;

Ауыл шаруашылығы өндірушілеріне микрокредит беру әдістемесі енгізілді.
- 2006

Қор «KazMicroFinance» МКҰ» ЖШС коммерциялық еншілес ұйымын құрды. ҚКҚ барлық клиенттері мен қызметкерлері жаңа ұйымға ауыстырылды;

Қостанай мен Қызылордада филиалдар ашылды.

Дүниежүзілік банктің Mix Market ақпараттық платформасы «KazMicroFinance» МКҰ» ЖШС-ға «Бес Gayhar» деген жоғары баға берді. Mix Market рэнкингіне сәйкес Компания әлемнің жүз үздік микроқаржы ұйымдарының арасында кредиттік портфель сапасы бойынша үшінші орынға ие болды.
- 2007

Американың Forbes қаржы-экономикалық журналы «KazMicroFinance» МКҰ» ЖШС-ны әлемнің 50 үздік микроқаржы ұйымдарының тізіміне қосты, онда компания 37-ші орынды иеленді.
- 2008

Құрылтайшы – ACDI/VOCA коммерциялық емес корпорациясының шешімі бойынша Қазақстандық кредиттеу қоры «KMF-Демеу» корпоративтік қоры болып қайта құрылды.
- 2009

USAID «KazMicroFinance» МКҰ» ЖШС-ны Қазақстанның экономика саласындағы үздік ұйымы деп таныды және «Тиімді басқару және микрокәсіпкерлер үшін қаржылық қызметтерге қолжетімділікті кеңейтудегі көшбасшылық үшін» марапатымен марапаттады;

«KazMicroFinance» МКҰ» ЖШС өзінің корпоративтік стилін өзгертті: «KMF» қысқа лого компанияның сыртқы және ішкі рәсімдеуінде қолданылатын болды.

- 2010

Өскемен, Көкшетау, Павлодар, Семей қалаларында филиалдар ашылды;

Center for Financial Inclusion халықаралық коммерциялық емес ұйымы Smart Campaign («Ақылға қонымды кампания») бастамасы аясында Компанияны үздік МҚҰ деп таныды және оны «Клиенттің құқықтарын қорғаудағы жетістіктері үшін» сыйлығымен марапаттады.
- 2011

Ақтөбе қаласында филиал ашылды;

Компания құрылтайшыларының жалпы жиналысының шешімімен 2011 жылы «KazMicroFinance» МКҰ» ЖШС-да Бақылаушы кеңес құрылды және оның құрамына білікті және тәжірибелі мамандар кірді.
- 2012

Компания он бес жылдығын атап өтті. 2012 жылғы қарашаға қарай КМФ кредиттік портфелі 12 миллиард теңгеге жетті.
- 2013

Орал қаласында филиал ашылды;

Компания «KMF-Демеу» корпоративтік қорымен бірлесіп, Қазақстан халқының қаржылық сауаттылығын арттыру жобасын іске асыруды бастады. Жоба қаржылық сауаттылық бойынша сабақтар қамтылған тегін кітапшаларды таратуды және Компанияның кеңселерінде қарыз алушылар үшін ақпараттық-білім беру кездесулерін өткізуді көздейді. Сабақтар қазақ және орыс тілдерінде КМФ-Демеу қорының сайтында да қолжетімді.
- 2014

Петропавл қаласында филиал ашылды;

Компания капиталға \$13,6 млн. көлемінде халықаралық инвестиция тартты. Компанияға қатысушы ірі халықаралық қорлар болды: responsAbility Management Company S. A., responsAbility SICAV (Lux), Triodos Custody B. V., TRIODOS SICAV II.

Кредит сарапшыларына скорингтік бағалауды жедел жүргізуге және бизнес және агроклиенттердің өтінімдері бойынша шешімдерді олардың бизнесі жүргізілетін жерде тікелей қабылдауға мүмкіндік беретін бірегей планшеттік шешім жасалды. Бұл құрал процестерді қаржыландыру мен цифрландырудың қолжетімділігін арттырудағы маңызды қадам болды және клиенттерге қызмет көрсету жылдамдығын едәуір арттырды.
- 2015

Компания Smart Campaign сертификатын алған Қазақстандағы бірінші және әлемдегі 31-ші компания болды. Бұл компанияның бизнес процестері және саясаты клиенттерді әлеуметтік қорғау қағидаттарына сәйкес келетінін растайды.
- 2016

Компания заңнамадағы өзгерістерге сәйкес өзінің мәртебесін микрокредиттік ұйымнан (МКҰ) микроқаржы ұйымына (МҚҰ) өзгертіп, «КМФ (ҚМФ)» микроқаржылық ұйымы» ЖШС болып қайта тіркелді;

Компания кәсіпкер әйелдерге микрокредит беруді қарастыратын «Бизнестегі әйелдер» жобасы бойынша Еуропа қайта құру және даму банкімен ынтымақтастық орнатты;

Компания «Даму» ҚДҚ-мен шағын кәсіпкерлерге кредит берудің үш бағыты бойынша ынтымақтастық орнатты: тікелей қаржыландыру, кепілдікке қаражат беру және мемлекеттік бағдарламалардың операторы ретінде қаражат беру.
- 2017

КМФ жиырма жылдығын атап өтті. Компанияның кредиттік портфелі 80 млрд. теңгеден асты, ал қарыз алушылардың саны 200 мың адамға жетті. Компания 20 жыл ішінде жалпы сомасы 560 млрд теңгеден астам сомаға 1,7 млн микрокредит берді;

КМФ тұрғындардың қаржылық сауаттылығын арттыру бойынша Қазақстандағы алғашқы халықаралық конференцияның ұйымдастырушысы болды.
- 2018

Дүниежүзілік банк тобының мүшесі – Халықаралық қаржы корпорациясынан (IFC) МҚҰ нарығы тарихындағы \$44 млн көлемінде синдикатталған кредит алды.

2019 ♥ КМФ Қазақстанда кіші, шағын және орта кәсіпорындарды қаржыландыру үшін 50 миллион АҚШ доллары мөлшерінде ЕҚДБ-ның алғашқы синдикатталған кредитін алды;
♥ КМФ «Мобильді сарапшы» жобасымен әлемдегі үздік МҚҰ үштігіне кіріп, European Microfinance Award 2019 беделді сыйлығының финалисі болды;

2020 ♥ Компания COVID-19 пандемиясы жағдайында қазақстандық кәсіпкерлерді қолдау үшін ЕҚДБ-дан теңге баламасында \$40 млн. доллар мөлшерінде кредит алды;
♥ Клиенттерге арналған мобильді қосымша іске қосылды. 2020 жылдың соңында оны 150 мыңнан астам пайдаланушы қолданды;
♥ Он мыңға жуық клиентті қамтыған қарыз алушыларды қолдау бағдарламасы әзірленді және табысты жүзеге асырылды;
♥ КМФ гендерлік және экономикалық интеграция саласындағы орнықты даму жобаларын енгізу және іске асыру бойынша жетістіктері үшін ЕҚДБ-дан марапатқа ие болды;
♥ КМФ теңге баламасында 5 млн доллар сомасына кредит желісін алып, «Жасыл кредит» бағдарламасы шеңберінде ЕҚДБ-ның бірінші қазақстандық серіктесі болды.

2021 ♥ Компания облигациялардың екі шығарылымы нәтижесінде KASE-те 13% купон мөлшерлемесімен және екі жыл айналым мерзімімен 10 млрд теңге тартты;
♥ Компания автоорталықтардың серіктестік желісі арқылы автокредит беруді іске қосты;
♥ Кредит сарапшыларынан келіп түсетін барлық өтінімдер автоматтандырылған скорингтен өтетін болды;
♥ Әйелдер кәсіпкерлігін қолдау шеңберінде «KMF Isker hanymy 2021» жүлдесімен марапаттау рәсімі өтті. Байқау жыл сайын өткізіледі.
♥ Fitch Ratings халықаралық агенттігі ұзақ мерзімді эмитент дефолтының рейтингін «B+» деңгейінде берді, болжам «Тұрақты».

2022 ♥ Жаңартылған «МФО КМФ» мобильді қосымшасы іске қосылды;
♥ Фронт-офис қызметкерлеріне арналған қызметкердің мобильді қосымшасының жаңа нұсқасы іске қосылды. Ол скорингтік ережелердің барлық қажетті параметрлерін қамтитын және клиенттің бизнесі жүргізілетін жерде кредит бойынша шешім қабылдауға мүмкіндік беретін, қызмет көрсетуді едәуір жылдамдататын және клиенттің тәжірибесін жақсартатын бұрынғыдан да озық технологиялық шешім болды;
♥ Арнайы және ауыл шаруашылығы техникасын сатып алу кезінде бизнесті қолдауға бағытталған «Шағын және орта бизнеске арналған арнайы техникаға кредиттер» – КМФ-Motor жаңа өнімін іске қосу, ол кәсіпкерлерге жабдықтың толық құнын қамтамасыз етпей-ақ бизнесті кеңейтуге және жаңғыртуға мүмкіндік береді;
♥ КМФ және «КМФ-Демеу» корпоративтік қоры «MOST Venture» қорының капиталына 2 млн долл. инвестициялады;
♥ Арал және Үржар қалаларында, сонымен қатар Түркістан облысының Жетісай ауданында бөлімшелер ашылды;
♥ Fitch Ratings КМФ эмитентінің ұзақ мерзімді дефолт рейтингін «B+» деңгейінде растады/болжам «Тұрақты»;
♥ Қазақстанның кіші, шағын және орта кәсіпорындарын кредитпен қаржыландыруға мүмкіндікті кеңейту мақсатында Азия даму банкімен 15 млн долларға баламалы сомаға қарыз алу туралы шартқа қол қойылды;
♥ Әйелдер басқаратын ШОБ субъектілеріне кредит беру үшін Еуропа қайта құру және даму банкімен 25 млн доллар көлемінде қарыз беру туралы шарт жасалды;
♥ КМФ-тің 25 жылдығына орай Қызылорда облысы Жаңақорған ауылында КМФ-Демеу корпоративтік қорының қолдауымен агрофорум өтті;
♥ Алматы қаласында смарт-офис ашылды;
♥ Компанияның 25 жылдығына орай «25 клиенттің тарихы» кітабы жарық көрді.

2023 ♥ Қызылордада «Орда» бөлімшесі ашылды;
♥ Бизнес-процестерді автоматтандыру және банкке трансформациялау жоспары шеңберінде Colvir Software Solutions IT-шешімдеріне көшуді бастады;
♥ «КМФ-Qurmet» ниеттестік бағдарламасы іске қосылды;
♥ КМФ Еуропа Қайта құру және даму банкінен «Микробизнесті және ШОБ-ты қаржыландыру бойынша үздік қаржылық серіктес» номинациясында марапатқа ие болды;
♥ КМФ қазақстандық өндірушілердің «Ulttyq Onim 2023» ауқымды көрмесінің демеушісі болды;
♥ Тараз, Сарыағаш қалаларында және Шиелі ауылында агрофорумдар өткізілді;
♥ КМФ және OLX бірлескен жобасы іске қосылды, оның шеңберінде маркетплейс клиенттері онлайн режимде микрокредит алу мүмкіндігіне ие болды.

2024 ♥ КМФ Жапонияның халықаралық ынтымақтастық агенттігімен (JICA) кіші және шағын бизнесті қаржыландыру үшін 50 млн доллар мөлшерінде қарыз бөлу туралы шарт жасады;
♥ КМФ Бақылаушы кеңесі екінші деңгейлі банк ретінде жоспарланған қайта құру шеңберінде қор нарығында 40 млрд теңге тарту туралы шешім қабылдады.
♥ 15 мамырда Ереванда өткен ЕҚДБ бизнес-форумында ЕҚДБ және КМФ екі келісімге келді, оларға сәйкес ЕҚДБ кәсіпкер әйелдерді және бизнестегі жастарды қаржыландыру үшін 25 млн долл. бөлді.
♥ КМФ KASE-де айналыс мерзімі 360 күн және купондық мөлшерлемесі жылдық 17,75% болатын 20 млрд теңге сомасында купондық облигациялар орналастырды.
♥ КМФ және «Қазпошта» АҚ серіктестік туралы шартқа қол қойды, оған сәйкес 3 млн теңгеге дейінгі микрокредиттерді «Қазпошта» бөлімшелерінде рәсімдеуге болады.
♥ 30 мамырда КМФ акционерлік қоғамға айналу рәсімін аяқтады;
♥ ЕҚДБ бірлесіп «Бизнестегі жастар» бағдарламасы іске қосылды.
♥ Fitch Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі КМФ рейтингін «тұрақты» болжамымен «B+» және «BBB (kaz)» деңгейінде растады.
♥ КМФ Халықаралық қаржы корпорациясымен (IFC) 50 млн долл. сомасына кредиттік келісім жасады, қаражат ауылдық жерлердегі бизнесті қаржыландыруға бағытталды.
♥ Тұрақты клиенттерге кредит беру шарттарын жақсартуды көздейтін ниеттестік бағдарламасы бойынша жаңа шарттар қолданыла бастады.

Компанияның миссиясы мен пайымы

БІЗДІҢ МИССИЯ

Сіздің өркендеуіңіз үшін үздік микроқаржыландыру

БІЗДІҢ ПАЙЫМ

Микроқаржыландыру-дағы жаһандық көшбасшы

Миссиямызды жүзеге асыру үшін біз

- ♥ кіші, шағын және агробизнес өкілдерін қосқанда, клиенттердің барлық мақсатты тобын қамтуға;
- ♥ қызметімізде микроқаржыландырудың үздік тәжірибесін қолдануға;
- ♥ микроқаржы қызметтерін көрсету мәдениетін дамытуға;
- ♥ ауылдық жерлерде микроқаржы қызметтеріне қолжетімділікті кеңейтуге;
- ♥ клиенттердің өркендеуіне ықпал етуге;
- ♥ клиенттерге қолжетімді өнімдер жасауға ұмтыламыз.

КМФ КОРПОРАТИВТІК ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ

K

Knowledge

M

Motivation

F

Freedom

БІЛІМ

Жиырма жылдық **жауапты** және **сапалы** жұмыстың арқасында біз **бірегей** тәжірибе мен білім жинақтадық. Бұл бізге микроқаржы нарығында көшбасшы болуға көмектесті. Бірақ біз жеткен жетістіктермен шектелмейміз. Жаңа білімге деген құштарлық – КМФ-тің маңызды қозғаушы күші.

ЫНТАЛАНДЫРУ

Біз өз клиенттерімізді ынталандырамыз, өйткені біздің қызмет олардың **дамуына** бағытталған. Біздің **инновациялық** өнімдер қызмет көрсетуді икемді, ыңғайлы және тиімді етеді. Ал клиенттеріміздің жетістігі бүкіл командамызды ынталандырады.

ЕРКІНДІК

Біз клиенттеріміз бен қызметкерлерімізге мақсатқа жету еркіндігін иеленуге көмектесеміз. Қаржылық еркіндік **айқындық** пен **өзара сенім** қағидаларынан құрылады. Ал шын мәнінде берік сенім құрғақ іскерлік уағдаластықтарға ғана емес, сондай-ақ қамқорлыққа да негізделеді.

БІРЕГЕЙЛІК

Ісімізді жетік білу, командадағы әрбір қызметкерді қабылдап, бағалап, дамытуымыз – бізге нарықта тың және сұранысқа ие ұсыныстарды тудыруға мүмкіндік береді.

ЖАҢАШЫЛДЫҚ

Бізді жаңа нәрсе **шабыттандырады**. Біз үнемі жаңа, батыл, өнімді шешімдерді, құралдарды, технологияларды іздейміз.

АЙҚЫНДЫҚ

Біздің барлық ісіміз – адал, ашық және айқын. Біздің жасыратын ештеңеміз жоқ. Бұл бізге **сенімділік** береді, жағымсыз ойлардан арылтады.

ЖАУАПКЕРШІЛІК

Біз көп нәрсе бізге байланысты екенін түсінеміз және жауапкершілік ұзақ мерзімді табыстың негізі екенін сезінеміз. Біз:

- ♥ клиенттеріміз бен серіктестеріміздің;
- ♥ командамыздың;
- ♥ қала, облыс, еліміздің алдында жауапты екенімізді түсінеміз.

ДАМУ

Біз бизнесті, өнімдерімізді, клиенттерімізді тұрақты дамытуды мақсат тұтамыз. Біз бір орында тұрмаймыз. Үздіксіз даму – жетістіктеріміздің кепілі екеніне шын жүректен сенеміз. Біз – жігерліміз және табыстымыз, өйткені біздің дамуымыз клиенттеріміз бен қызметкерлеріміздің әл-ауқатына ықпал етеді.

ҚАМҚОРЛЫҚ

Біз клиенттеріміз бен қызметкерлерімізге қамқорлық жасай отырып, оларға өздерін жайлы және еркін сезінуіне көмектесеміз. Клиенттерге деген қамқорлық – әр клиентпен жеке жұмыс жасауды, олардың жетістігіне сенуді қамтиды.

САПА

Біз **ең үздік халықаралық микроқаржыландыру тәжірибесін** қолданамыз. Біз жоғары сапаның критерийлерін түсінеміз және әр істе мүмкіндігінше оларға сай болуға тырысамыз.

ИКЕМДІЛІК

Біздің өзгеріске құшағымыз ашық. Тосын жағдайда қол қусырып отырмаймыз. Біз әрқашан икемділік көрсетуге, қайта-қайта әрекет жасауға, міндетті басқа қырынан қарастыруға, жаңа мүмкіндіктерді көруге, өзгеруге және жетістікке жетуге дайынбыз.

СЕНІМ

Біз адамдарға сенеміз. Біз басқа қаржы ұйымдары сенбейтіндерге сенеміз. Себебі біз стереотиптен аулақпыз. Біз әркімнің жақсы болуға мүмкіндігі бар екеніне сенеміз.

Қызмет географиясы

GRI 2-6

КМФ қызметтері Қазақстанның барлық өңірінде қолжетімді. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның филиалдар желісі ел бойынша **17 филиал** мен **120 бөлімшені қамтиды.** Компания қалада да, шалғайдағы елді мекенде де қаржылық өнімдер мен сервистерге қолжетімділікті қамтамасыз етеді.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша компанияда **2400-ден астам қызметкер жұмыс істеді**, олардың 700-ден астамы – клиентке бағдарланған жеке тәсілді және клиенттерге қызмет көрсетудің жоғары сапасын қамтамасыз ететін жеке менеджерлер.

2024 жылдың қорытындысы бойынша клиенттік базаның 65,86%-ы ауылдық жерлерге тиесілі болды, бұл КМФ қызметінің әлеуметтік маңыздылығын және оның өңірлердің дамуына қосқан үлесін айғақтайды. **Қала клиенттері 34,14% құрайды.**

>2 400

Астам қызметкер

17

Филиал

120

Сату нүктесі

4 000

Шалғай елді мекен

700

Жеке менеджер

Бизнестің негізгі бағыттары

GRI 2-6

БИЗНЕСКЕ КРЕДИТ БЕРУ

БАҒЫТЫ	ҚЫСҚАША СИПАТТАМАСЫ	ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ
Motor 	Арнайы техника сатып алуға арналған микрокредит	Кредит сомасы: 100 мың теңгеден 78 млн теңгеге дейін Кредит мерзімі: 12 айдан 84 айға дейін
Бизнес 	Бизнес субъектілеріне арналған микрокредит: негізгі құралдарды сатып алу, айналым қаражатын толықтыру және ағымдағы берешекті қайта қаржыландыру	Кредит сомасы: 100 мың теңгеден 78 млн теңгеге дейін Кредит мерзімі: 3 айдан 84 айға дейін
Агро 	Ауыл шаруашылығы бизнесімен айналысатын клиенттерге арналған микрокредит: негізгі құралдарды сатып алу, айналым қаражатын толықтыру және ағымдағы берешекті қайта қаржыландыру	Кредит сомасы: 100 мың теңгеден 78 млн теңгеге дейін Кредит мерзімі: 3 айдан 84 айға дейін
КМФ-Достар 	2-10 адамнан құралған топқа бағытталған өнім. Олар алған микрокредиттері бойынша бір-бірінің алдында ортақ жауапкершілік көтереді.	Кредит сомасы: 100 мың теңгеден 10 млн теңгеге дейін Кредит мерзімі: 3 айдан 60 айға дейін
Факторинг 	Айналым қаражатын толықтыру – клиенттер мен дебиторлар арасында жасалған келісімшарттардан туындайтын ақшалай талаптарды басқаға беру арқылы қаржыландыру лимиттері шеңберінде қаржыландыру	Факторинг сомасы: 10 млн теңгеден 50 млн теңгеге дейін Факторинг мерзімі: күнтізбелік 7 күннен 120 күнге дейін

ТҰТЫНУШЫЛЫҚ КРЕДИТ БЕРУ

БАҒЫТЫ	ҚЫСҚАША СИПАТТАМАСЫ	ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ
КМФ-Ниет	Кез келген мақсатқа және кез келген міндеттерді шешуге, оның ішінде жөндеуге, саяхаттауға, автокөлік сатып алуға, білім алуға ақы төлеуге, ірі сатып алуға тұтынушылық микрокредит.	Кредит сомасы: 100 мың теңгеден 10 млн теңгеге дейін Кредит мерзімі: 3 айдан 60 айға дейін

«КМФ-САҚТАНДЫРУ» ЖЕЛІСІ

Компания клиенттері КМФ мобильді қосымшасы арқылы бірқатар сақтандыру қызметтерін ала алады. Сақтандырушы – «Basel» сақтандыру компаниясы» АҚ.

ӨНІМ	ҚЫСҚАША СИПАТТАМАСЫ	ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ
КҚИ АҚЖМС Көлік құралы иесінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру	Міндетті автосақтандыру полисін рәсімдеу мүмкіндігі	Полистің қолданылу мерзімі: 12 ай
МиниКАСКО	Жол-көлік және өзге де оқиғалар салдарынан автокөлік құралы зақымданған жағдайда, автомобиль көлігін ерікті сақтандыру	Сақтандыру сомасы: 500 мың теңгеге дейін Полистің қолданылу мерзімі: 12 ай
Дерікті сақтандыру Шетелге шығатын адамдарды ерікті сақтандыру	Шетелдік сапарлар кезінде кездейсоқ сырқаттанудан, жазатайым оқиғадан немесе жүкті жоғалтудан ерікті сақтандыру	Полистің қолданылу мерзімі: 1 күннен 1 жылға дейін Сақтандыру сомасы: 10 доллардан 100 мың долларға дейін

ҚОСЫМША ҚАРЖЫЛЫҚ ЕМЕС ҚЫЗМЕТТЕР

Компанияның клиенттері мобильді қосымша арқылы қосымша қызметтерге, оның ішінде медициналық кеңестер мен ветеринарлық қызметке қол жеткізе алады.

ӨНІМ	ҚЫСҚАША СИПАТТАМАСЫ	ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ
Медицина Online	Қазақстан мен Ресейдің тәжірибе жүргізетін дәрігерлерінің қашықтан кеңес беруі. Қызмет KMF серіктесі Dariger Online платформасы арқылы көрсетіледі.	Қызмет 12 айға сатып алынады. «Жеке» пакеті – бір пайдаланушының терапевт пен белгілі бір сала мамандарынан шектеусіз кеңес алуы «Отбасы» пакеті – 5 отбасы мүшесінің терапевт пен белгілі бір сала мамандарынан шектеусіз кеңес алуы.
Jailay Online	Қазақстан ветеринарлары төрт түлік мал мен үй жануарлары бойынша қашықтықтан кеңес беретін сервис:	СЕРВИС ФУНКЦИЯЛАРЫ: ♥ қашықтықтан кеңес алу; ♥ малды егудің ақпараттық күнтізбесі; ♥ аграрлық тақырыптағы мақалалар; ♥ пайдаланушыларға арналған форум; ♥ малдың бар-жоғын растау үшін тіркелген жануарлар туралы анықтама алу.

КМҒ СТРАТЕГИЯСЫ

02

Жаңа мүмкіндіктер.....	16
Бизнесті цифрлық трансформациялау	17
Корпоративтік стратегия шеңберінде мақсатты көрсеткіштер	17

Жаңа мүмкіндіктер

Ұйымдастырушылық-құқықтық нысанды АҚ-ға ауыстыру КМФ үшін банктік лицензия алуға қадам ғана емес, сонымен қатар сервис пен корпоративтік жауапкершіліктің жаңа деңгейіне сапалы көшу болды. Бұл – микроқаржы ұйымының болашақтың заманауи, технологиялық және сенімді банкіне қалай айналатыны туралы біздің көз алдымызда өрбіген оқиға.

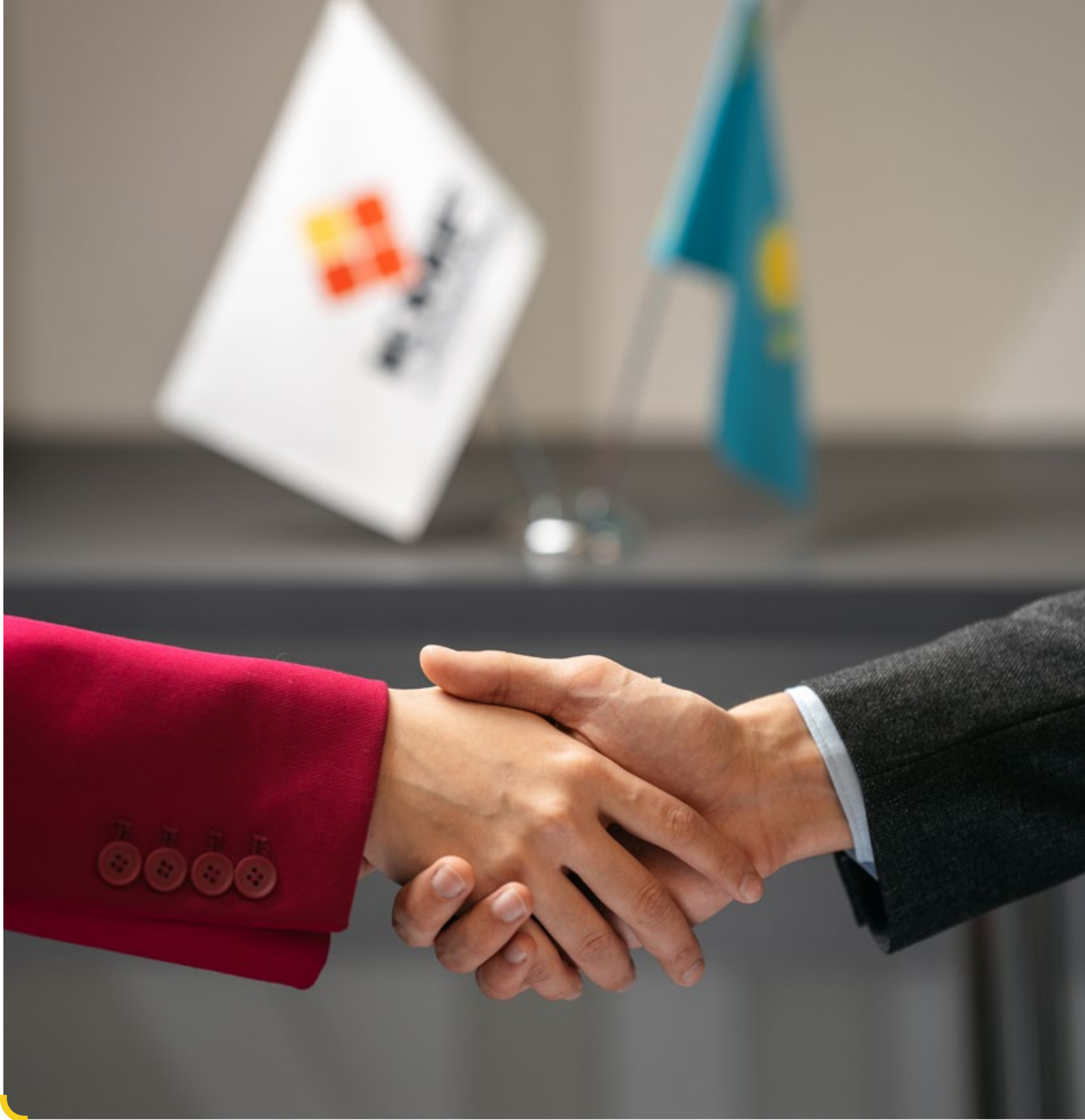
27 жыл бойы КМФ Қазақстан тұрғындары мен шағын бизнесіне қаржылық қызметтердің қолжетімділігін кеңейтуге елеулі үлес қосты. Компания іргесі қаланған сәттен бастап миллионнан астам клиентті қаржыландырды. Олардың көпшілігі үшін бұл кәсіпкерлік қызметті бастауға немесе кеңейтуге және өмір сүру сапасын жақсартуға мүмкіндік беретін алғашқы ресми несие болды.

Дегенмен МҚҰ мәртебесі КМФ-тің мүмкіндіктерін тарылтып, оны базалық қарыз берумен шектеді. Ал Компания клиенттерінің қажеттіліктері едәуір кең және олар қарыз алудан бөлек, мынадай қызметтерді қажет етеді: ағымдағы шот ашу, жинақ өнімдері, төлем карталары, аударым жасау және сандық шешімдер. Толық қызмет көрсету мүмкіндігінің болмауы КМФ-тің одан әрі өсу перспективаларын шектеді.

2024 жылғы 30 мамырда КМФ банктік лицензия алу шарттарының бірі болып табылатын АҚ-ға айналу процесін аяқтады. Компанияның стратегиялық мақсаты – офлайн қызмет көрсететін филиалдар желісін озық цифрлық технологиялармен біріктіретін инновациялық «фиджитал-банкке» айналу.

БАНККЕ АЙНАЛҒАННАН KEЙІН КМФ-ТІҢ НЕГІЗГІ МІНДЕТТЕРІ:

01. Филиалдар мен цифрлық желіні кеңейту	♥ Жаңа бизнес-модель Қазақстанның 4000-нан астам елді мекенін, негізінен КМФ-тің ағымдағы клиенттік базасының едәуір бөлігі – шағын кәсіпкерлер мен өңірлердің тұрғындары тұратын ауылдық жерлерді қамтитын болады. 17 филиал мен 126 сату нүктесі тартылады.
02. Клиенттерді цифрландыру	♥ Филиалдарда қызметкерлерді оқыту арқылы КМФ клиенттерді транзакциялар жүргізуден бастап мобильді қосымшаны және онлайн-сервистерді пайдалануға дейінгі алғашқы цифрлық қадамдарында сүйемелдейтін болады.
03. Қаржылық сауаттылық деңгейін арттыру	♥ Жаңа мәртебеге ие болғаннан кейін де банк клиенттерге заманауи қаржы құралдарына бейімделуге көмектесу арқылы қаржылық және цифрлық сауаттылықты арттыруда шешуші рөл атқаруды жалғастырады.
04. Клиенттердің адалдығын нығайту	♥ Қолжетімді инфрақұрылым мен әр клиентке жеке тәсіл қолданудың арқасында клиенттер Банктің сенімділігі мен қолдауына сенімді болады, бұл ұзақ мерзімді сенімді нығайтуға арқау болады.
05. Клиенттің қауіпсіздігі	♥ Киберқауіпсіздік жүйелерін күшейту, сәйкестендіру рәсімдерін жетілдіру және пайдаланушылар арасында цифрлық сауаттылықты дамыту.

ҚАРЖЫ- ЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

03

Елдегі макрэкономикалық жағдай	19
Микрокредит нарығының жай-күйі	21
Операциялық көрсеткіштер	22
Қаржы нәтижелері	23
Пруденциалдық нормативтерді орындау.....	29

Елдегі макроэкономикалық жағдай

03

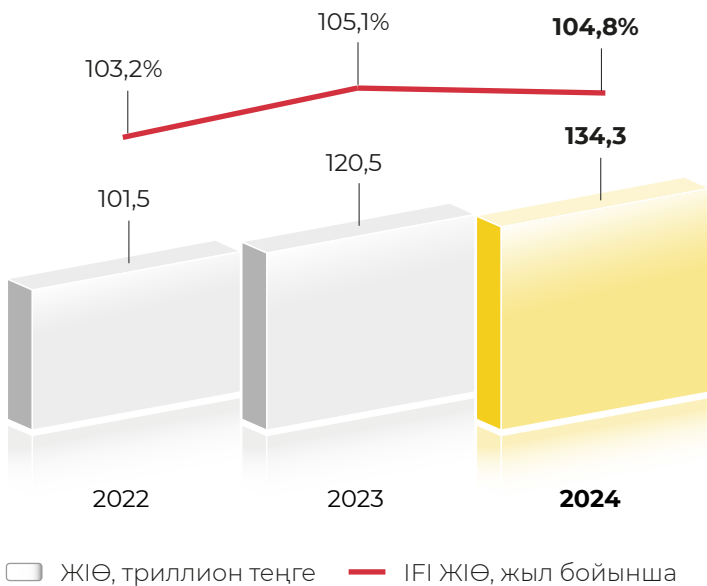
ҚАРЖЫ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

Қазақстанның ЖІӨ номиналды мәнде 2024 жылы 134,25 трлн теңгені құрады, бұл өткен жылдың деңгейінен 11,4%-ға жоғары. Нақты мәнде ЖІӨ өсімі 4,8% құрады.

Ең жоғары өсім ауыл шаруашылығында (+13,3%), құрылыста (+13,1%) және саудада (+8,8%) байқалды. Сонымен бірге тау-кен өнеркәсібінде өндірістің 0,3%-ға төмендеуі байқалды.

ЖІӨ ДИНАМИКАСЫ
кезең үшін трлн теңге

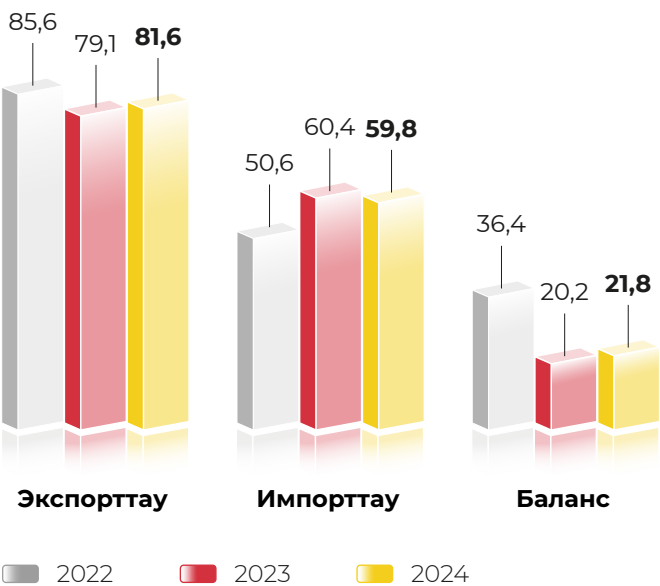
Дереккөз: ҚР СЖЖәнеРА ҰСБ

Қазақстандық экспорт негізінен мұнай мен энергия ресурстарының жоғары баға салдарында, сондай-ақ металл мен химиялық өнімдер экспортының өсуіне байланысты 79,1-ден 81,6 млрд долларға дейін өсті.

Импорт машина мен жабдық импортының төмендеуіне байланысты 60,4 млрд доллардан 59,8 млрд долларға дейін төмендеді. Бұл санат жалпы импорттың ~43% құрайды. Ол тау-кен және сауда инвестицияларының азаюына, сондай-ақ Ресей Федерациясынан кері экспорттың төмендеуіне байланысты -6,0%-ға (~1,6 миллиард USD) қысқарды.

Осыған байланысты сауда балансының сальдосы 20,2 млрд доллардан 21,87 млрд долларға дейін өсті.

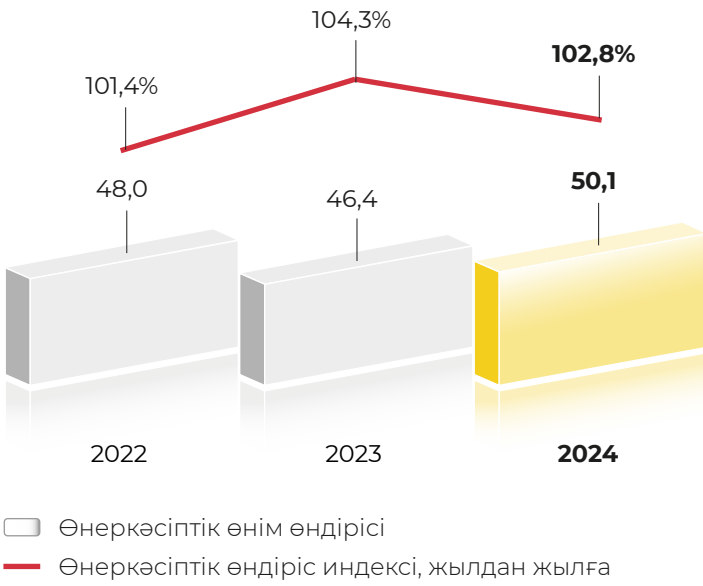
ТАУАРЛАРДЫ ЭКСПОРТТАУ ЖӘНЕ ИМПОРТТАУ
кезең үшін млрд долл

Дереккөз: ҚР СЖЖәнеРА ҰСБ

2024 жылы өнеркәсіптік өндіріс 50,1 трлн теңгені құрады, оның ішінде тау-кен өндіру өнеркәсібі – 22,2 трлн теңге, өңдеу өнеркәсібі – 24,5 трлн теңге. Өнеркәсіп өндірісінің өсуі нақты мәнде 2,8% құрады, ал тау-кен өндіру саласы 0,2% құлдыраған, өңдеуші саланың өсуі – 5,9% құрады.

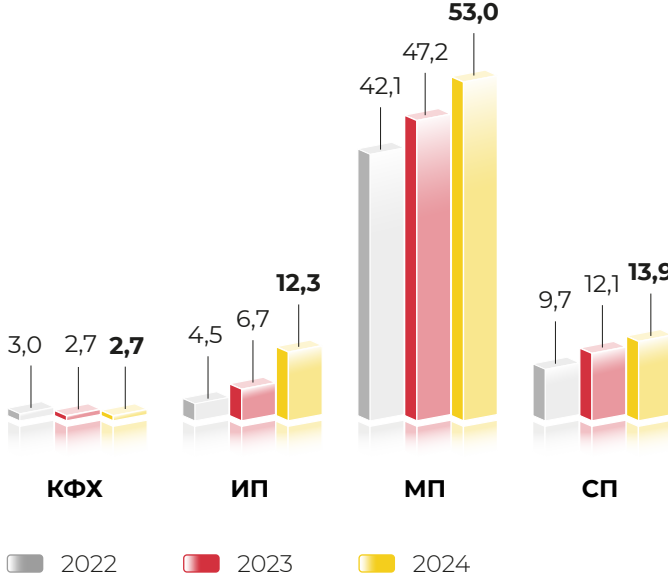
ӨНЕРКӘСІПТІК ӨНДІРІС КӨЛЕМІ
кезең үшін трлн теңге

Дереккөз: ҚР СЖЖәнеРА ҰСБ

ШОБ субъектілерінің өнім шығаруы 2023 жылы 68,7 трлн теңгеден 2024 жылы 81,9 трлн теңгеге дейін өсті. Заңды тұлға ретінде тіркелген шағын кәсіпорындар өнімінің көлемі 53 трлн теңгені, жеке кәсіпкерлер – 12,3 трлн теңгені, орта кәсіпорындар – 13,9 трлн теңгені, шаруа-фермер қожалықтары – 2,7 трлн теңгені құрады.

ШОБ КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ӨНІМ ШЫҒАРУЫ
кезең үшін трлн теңге

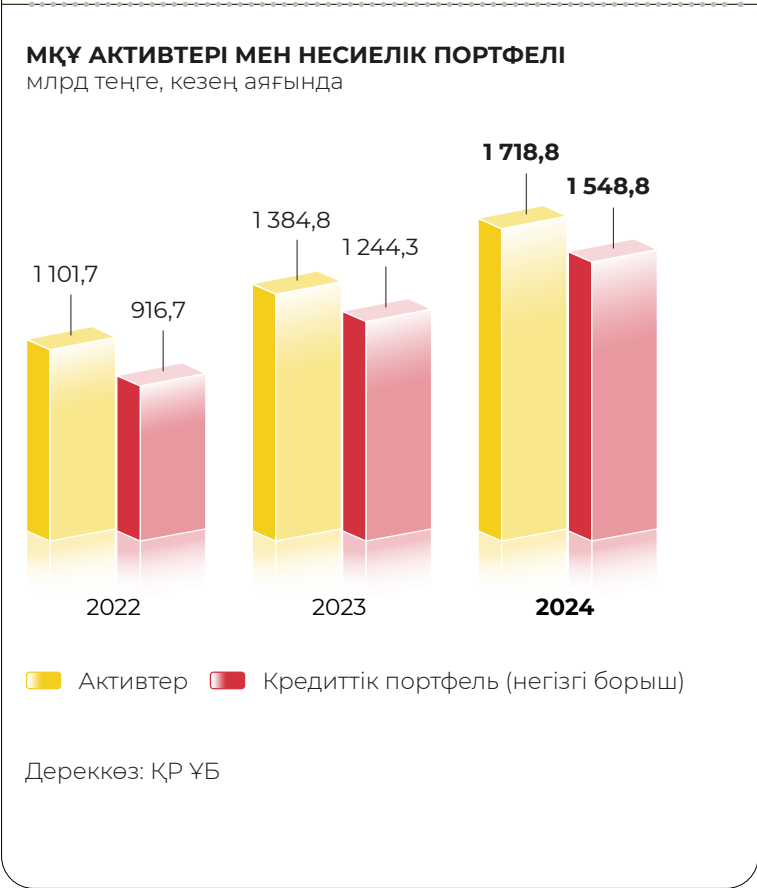

Дереккөз: ҚР СЖЖәнеРА ҰСБ

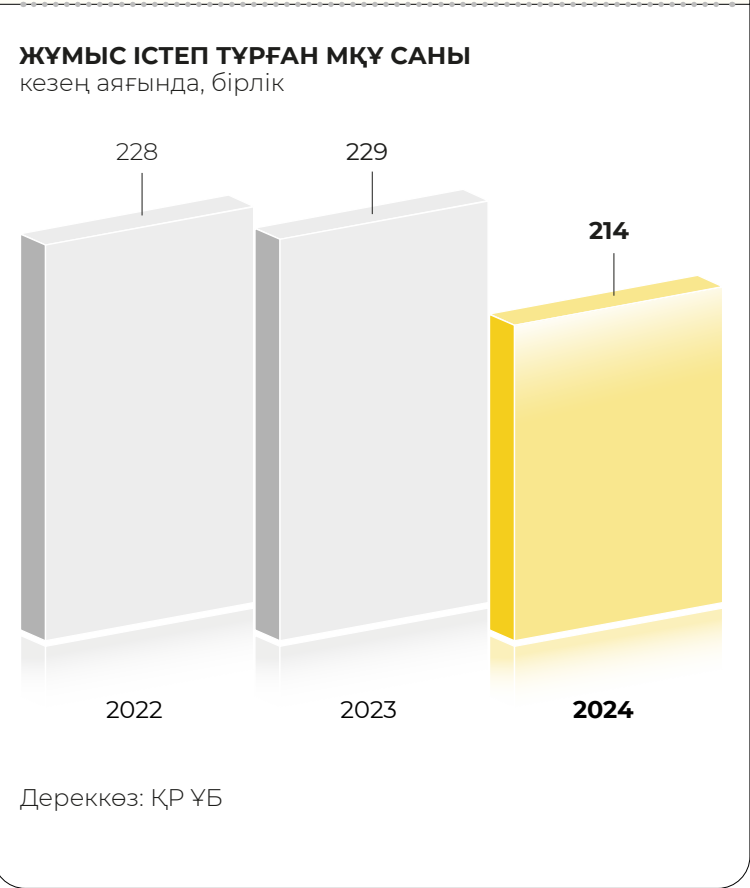

Микрокредит нарығының жай-күйі

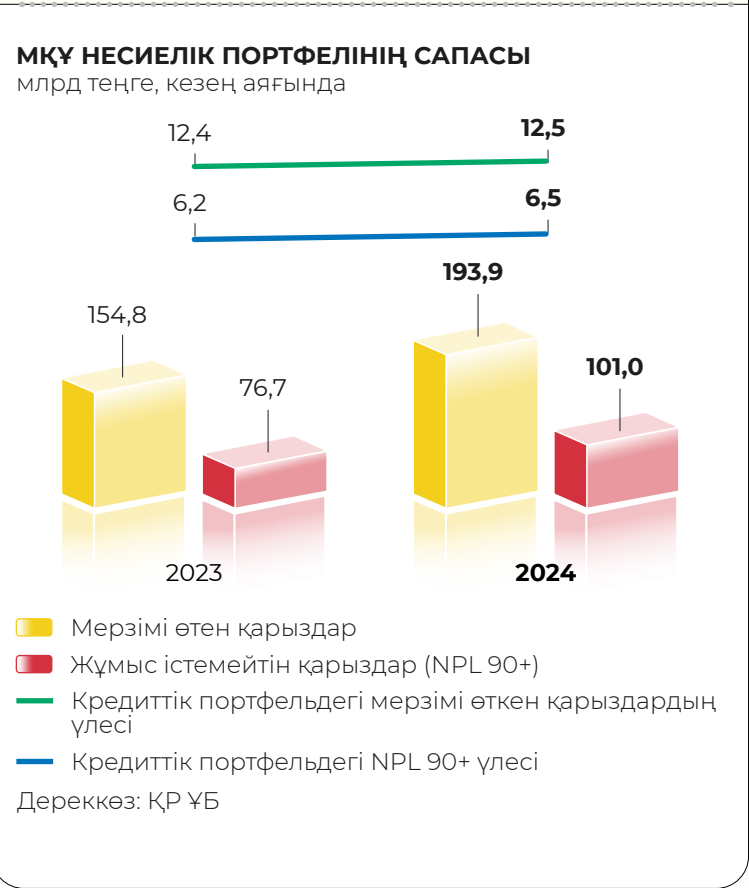
МҚҰ-ның жиынтық несие портфелі 2024 жылы 24,5%-ға өсіп, 1,55 трлн теңгені құрады. МҚҰ-ның жиынтық активтері 24,1%-ға ұлғайып, 1,72 трлн теңгені құрады. МҚҰ активтерінің өсуінің негізгі факторы бизнес пен халық тарапынан кредиттік ресурстарға өсіп келе жатқан сұраныс болып қала береді.

ҚР ҰБ деректеріне сәйкес жұмыс істеп тұрған МҚҰ саны жыл басынан 229-дан жыл соңында 214-ке дейін азайған. МҚҰ санының азаюы микроқаржыландыру нарығындағы жоғары бәсекелестіктің салдарынан әлсіз ойыншылардың кетуіне байланысты болды.

2024 жылдың аяғында төлемі кешіктірілген микрокредиттердің жиынтық көлемі 154,8 млрд теңгеден 193,9 млрд теңгеге ұлғайды. Олардың жиынтық кредиттік портфельдегі үлесі 12,4%-дан 12,5%-ға дейін өсті. Жұмыс істемейтін қарыздардың көлемі (NPL 90+), яғни төлем мерзімі 90 күннен асатын микрокредиттер 76,7 млрд теңгеден 101 млрд теңгеге дейін өсті. Салыстырмалы түрде мұндай қарыздардың үлесі 0,3 п.т. ұлғайып, жиынтық кредиттік портфельдің 6,5% құрады.

2024 жылы МҚҰ сегментінің шоғырлану деңгейінің біртіндеп төмендеуі жалғасты. Сегменттің жиынтық активтеріндегі бес ірі МҚҰ активтерінің үлесі 59,0-ден 58,1%-ға дейін төмендеді.

КМФ елдің барлық МҚҰ жиынтық кредиттік портфелінің 18,2% үлесін иеленіп, микроқаржыландыру нарығындағы көшбасшылық позициясын сақтап қалды.

Бір жыл бұрынғыдай МҚҰ активтерінің көлемі бойынша ең ірі бестікке КМФ (жиынтық активтердің 19,6%), «Тойота Файнаншл Сервисез Қазақстан» МҚҰ» ЖШС (14,9%), «MyCar Finance» МҚҰ» ЖШС (10,1%), «ОнлайнКазФинанс» МҚҰ» ЖШС (7,6%) және «Шинхан Финанс» МҚҰ» ЖШС (6,0%) кірді.

2024 ЖЫЛДЫҢ СОҢЫНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША ҚАЗАҚСТАННЫҢ БЕС ІРІ МҚҰ

	Активтер, млрд теңге	Жиынтық активтердегі үлесі
«КМФ (ҚМФ)» МҚҰ» АҚ	336,3	19,6%
«Тойота Файнаншл Сервисез Қазақстан» МҚҰ» ЖШС	256,5	14,9%
«MyCar Finance» МҚҰ» ЖШС	173,2	10,1%
«ОнлайнКазФинанс» МҚҰ» ЖШС	129,9	7,6%
«Шинхан Финанс» МҚҰ» ЖШС	102,8	6,0%
Бес ірі МҚҰ	998,7	58,1%
Барлық ірі МҚҰ	1 718,0	100,0%

Дереккөз: ҚР ҰБ

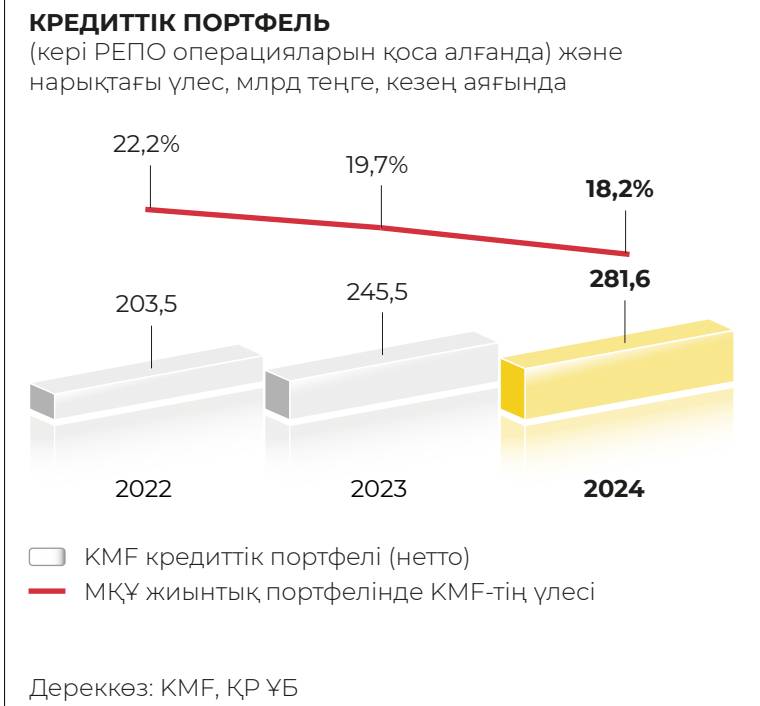
Операциялық көрсеткіштер

GRI 2-6

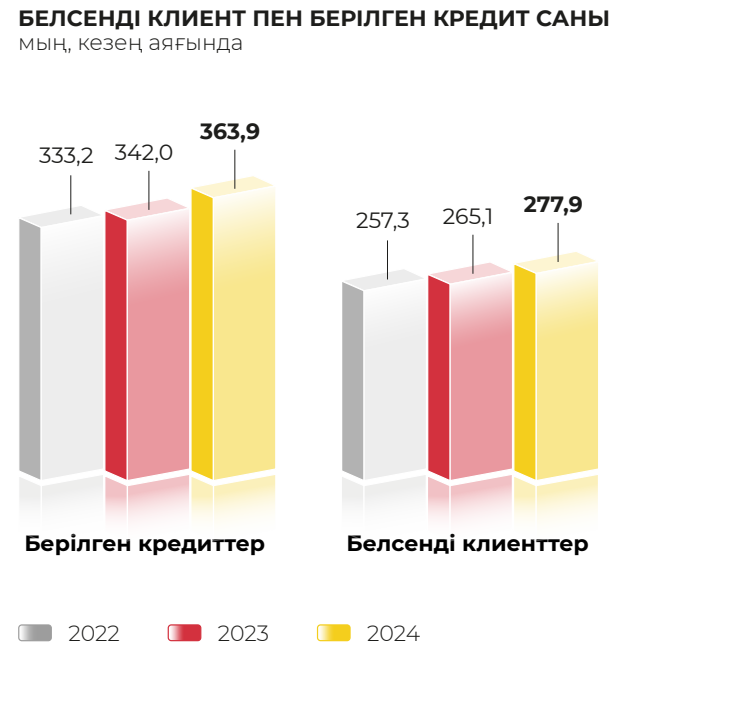
ҚАРЖЫ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

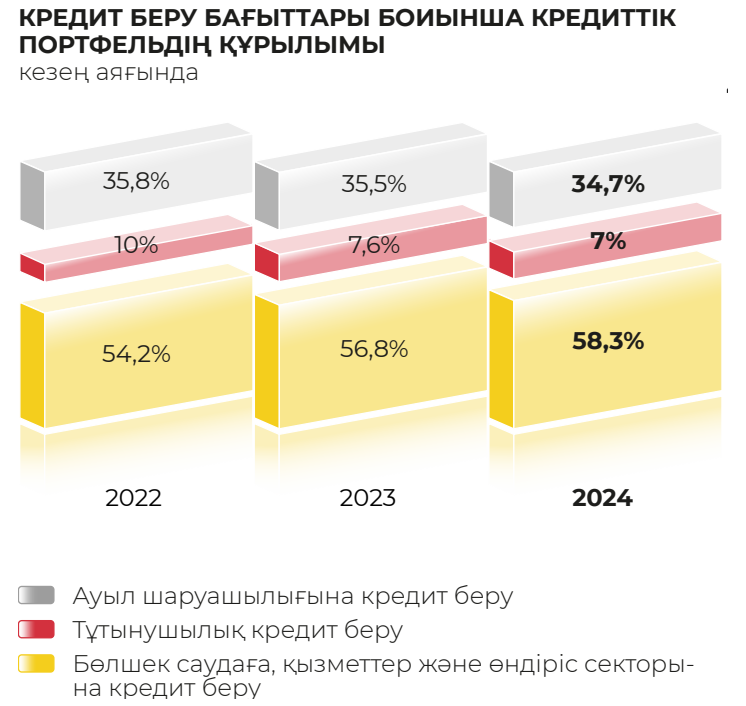
2024 жылдың қорытындысы бойынша КМФ микрокредиттерінің портфелі (нетто) 13,5%-ға өсіп, 270,0 млрд теңгені құрады. Компания кредиттік портфель мөлшері бойынша МҚҰ арасында әлі де көш бастап тұр. Соған қарамастан консервативті кредиттік саясатқа байланысты Компанияның МҚҰ жиынтық кредиттік портфеліндегі үлесі (нетто) есепті жылы 21,5%-дан 20,1%-ға дейін төмендеді.

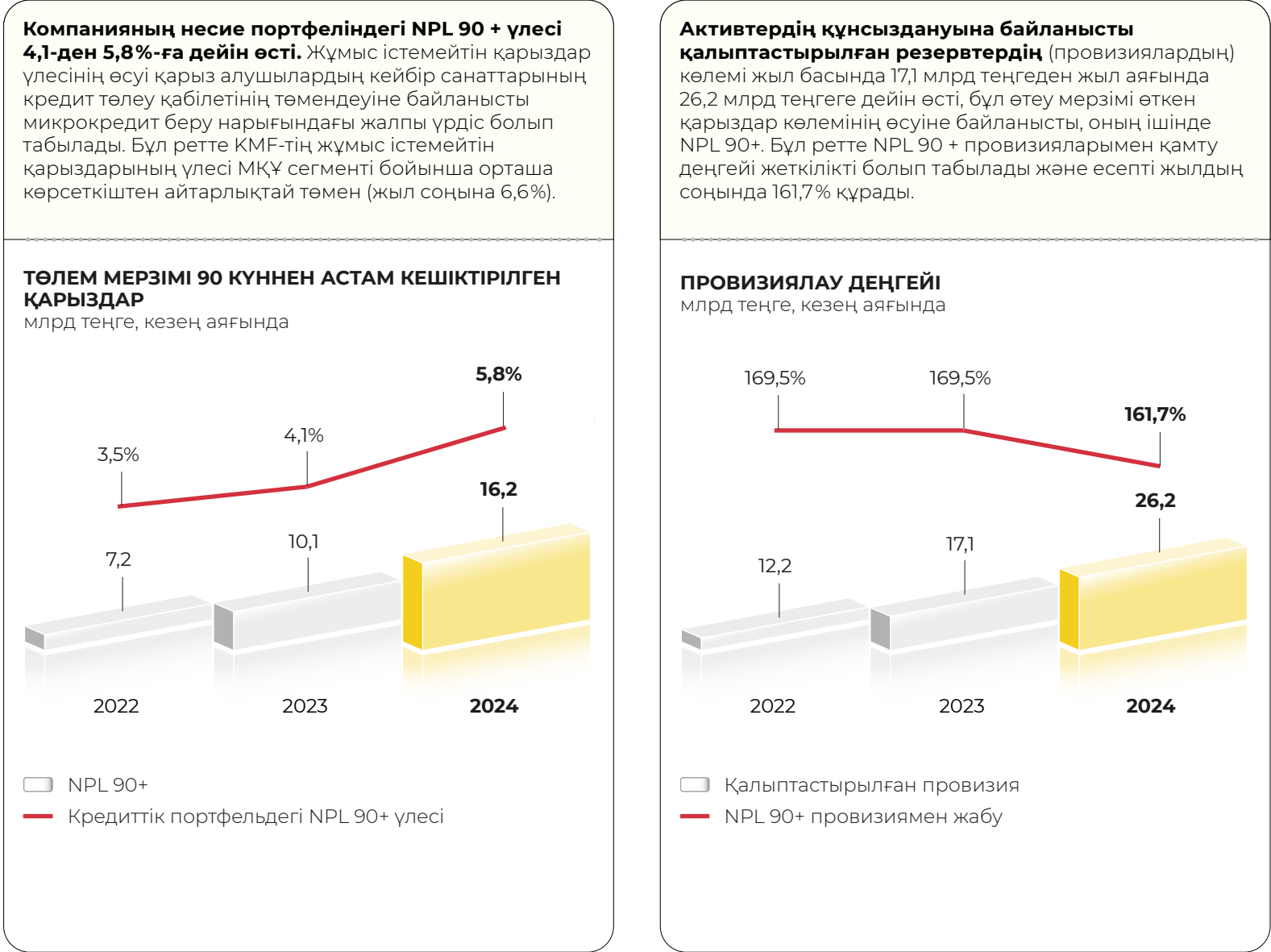

КМФ белсенді клиенттерінің саны есепті жылы 265,1 мыңнан 277,9 мыңға дейін өсті, 2024 жылы барлығы 363,9 мың микрокредит берілді, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 2,6%-ға артық.

Есепті жылдың қорытындысы бойынша бөлшек сауда, қызмет көрсету және өндіріс салаларында жұмыс істейтін кәсіпорындарға берілген микрокредиттердің үлес салмағы 56,8%-дан 58,3%-ға дейін өсті. Тұтынушылық кредиттердің үлесі 7,6%-дан 7,0%-ға дейін төмендеді; ауыл шаруашылығы өндірушілеріне берілген кредиттердің үлесі 35,5%-дан 34,7%-ға дейін төмендеді.

2024 жылдың қорытындысы бойынша таза пайыздық кіріс өткен жылмен салыстырғанда 2,5%-ға ұлғайып, 58,2 млрд теңгені құрады. Бұл ретте пайыздық кірістер 15,1%-ға (84,9-дан 97,7 млрд теңгеге дейін), ал пайыздық шығыстар 40,7%-ға (28,0-ден 39,3 млрд теңгеге дейін) өсті. Операциялық шығыстар 23,2%-ға (28,0-ден 34,5 млрд теңгеге дейін) ұлғайды; провизияларды қалыптастыруға арналған шығыстар 19,1%-ға өсті; пайыздық емес шығыстар 76,0%-ға азайды.

КІРІСТЕР МЕН ШЫҒЫСТАР

кезең үшін млрд теңге

Көрсеткіш	2022	2023	2024	Өзг. 2024/2023
Пайыздық кірістер, о.і.:	71,4	84,9	97,7	15,1%
- микрокредит бойынша сыйақы	70,1	83,0	95,3	14,8%
Пайыздық шығыстар, о.і.:	(20,0)	(28,0)	(39,3)	40,7%
- қарыз бойынша шығыстар	(18,6)	(23,5)	(32,6)	38,6%
Таза пайыздық кіріс	51,3	56,8	58,2	2,5%
Операциялық шығыстар, о.і.:	(23,2)	(28,0)	(34,5)	23,2%
- Қызметкерлерге жұмсалған шығыстар	(15,9)	(19,1)	(24,4)	28,0%
- амортизация	(1,3)	(1,6)	(1,8)	17,5%
- Салықтар (КТС басқа)	(0,3)	(0,6)	(0,8)	44,8%
- Провизия қалыптастыруға шығыстар	(5,4)	(7,3)	(8,7)	19,1%
Операциялық пайда (залал)	22,7	21,5	15,1	-30,1%
Пайыздық емес шығыстар, о.і.:	(6,1)	(5,0)	(1,2)	-76,0%
- Қаржы активтерімен байланысты операциялар бойынша таза пайда/залал	(4,8)	(6,7)	1,1	-
- Шетел валютасымен жасалатын операциялар бойынша таза пайда/(залал):	(1,3)	1,6	(2,5)	-
Салық салғанға дейінгі пайда (залал)	16,6	16,5	13,9	-16,1%
Корпоративтік табыс салығы	(3,6)	(3,3)	(2,8)	-14,9%
Таза пайда	13,1	13,2	11,0	-16,5%

Компанияның операциялық пайдасы өткен жылмен салыстырғанда 30,1%-ға (21,5-тен 15,1 млрд теңгеге дейін) негізінен персоналға арналған шығыстардың өсуі, тартылған қарыздарға қызмет көрсету және кредиттік залалдар бойынша резервтерді қалыптастыру салдарынан төмендеді. Есепті жылдың қорытындысы бойынша таза пайда 2023 жылмен салыстырғанда 16,5%-ға төмендеп, 11,0 млрд теңгені құрады.

Пруденциалдық нормативтерді орындау

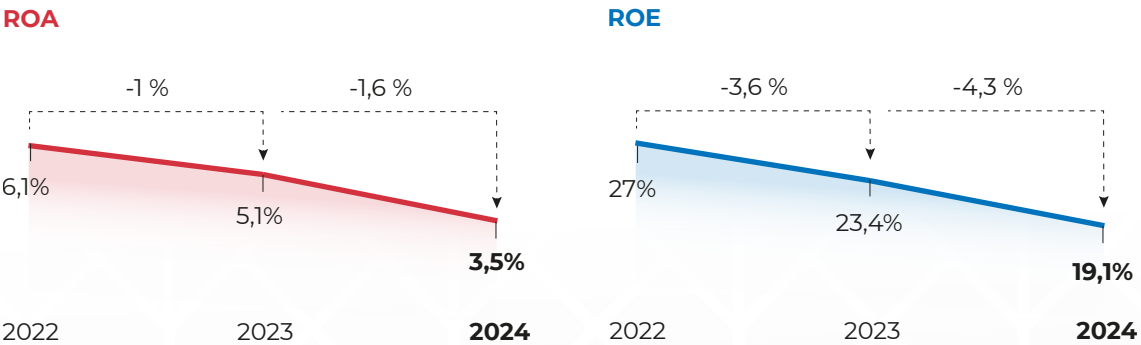
Есепті жыл ішінде Компания капиталға қатысты заңнамада белгіленген барлық талапты сақтады. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша капитал жеткіліктілігінің көрсеткіші 23,3% құрады, бұл реттеуші белгілеген ең төменгі деңгейден едәуір асып түседі. Компания өз қызметіне тән тәуекелдерден қорғау мақсатында капиталдың жеткіліктілік деңгейін белсенді басқаруды жүзеге асырады.

Өзге де пруденциалдық нормативтер де (бір қарыз алушыға шаққандағы тәуекелдің ең жоғары мөлшерінің коэффициенті, жиынтық міндеттемелердің ең жоғары лимитінің коэффициенті, 90 күннен астам мерзімі өткен берешек үлесіне лимит) артығымен орындалды, бұл Компанияның қаржылық жағдайының тұрақтылығы мен орнықтылығын көрсетеді.

2024 жылы компанияның пруденциалдық нормативтерді орындауы

Норматив атауы	Норматив мәні	2023 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 наурыз	2024 жылғы 30 маусым	2024 жылғы 30 қыркүйек	2024 жылғы 31 желтоқсан
Төленген жарғылық капитал	≥ 200 млн теңге	50,0 млрд теңге	50,0 млрд теңге	50,0 млрд теңге	50,0 млрд теңге	50,0 млрд теңге
Есептік меншікті капитал	≥ 200 млн теңге	52,2 млрд теңге	54,7 млрд теңге	58,3 млрд теңге	60,4 млрд теңге	62,7 млрд теңге
Меншікті капиталдың жеткіліктілік коэффициенті (k1)	≥ 0,1	0,210	0,201	0,226	0,231	0,233
Мерзімі 90 күннен астам өткен берешек үлесіне лимит	≤ 20%	5,793%	6,363%	6,958%	7,517%	8,011%
Бір қарыз алушыға шаққандағы тәуекелдің ең жоғары мөлшерінің коэффициенті (k2)	≤ 0,25	0,008	0,008	0,010	0,007	0,007
Жиынтық міндеттемелердің ең жоғары лимитінің коэффициенті (k3)	≤ 10	4,520	4,823	4,372	4,356	4,363

РЕНТАБЕЛЬДІЛІК КӨРСЕТКІШТЕРІНІҢ ДИНАМИКАСЫ

Активтердің айтарлықтай өсуімен таза кірістің азаюы активтердің кірістілік коэффициентінің 2023 жылы 5,1%-дан 2024 жылы 3,5%-ға дейін төмендеуіне әкелді. Меншікті капиталдың кірістілігі де 23,4%-дан 19,1%-ға дейін төмендеді.

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

04

Елдегі макрэкономикалық жағдай	19
Микрокредит нарығының жай-күйі	21
Операциялық көрсеткіштер	22
Қаржы нәтижелері	23
Пруденциалдық нормативтерді орындау	29

Тәуекелдерді басқару жүйесі

КМФ Тәуекелдерді басқару жүйесі (ТБЖ) үш қорғау желісін қамтиды:

- ♥ **1-желі** – операцияларды тікелей орындайтын және тәуекелдерді қабылдайтын функционалды бөлімшелер мен менеджмент. Тәуекелдерді басқару бөлімшелер мен басшылықтың күнделікті қызметінің бөлігі болып табылады. Олар тәуекелдерді анықтау мен бағалаудың, бақылау рәсімдерін енгізу мен тиімділігін бағалаудың тұрақты процесін қамтамасыз етеді.
- ♥ **2-желі** – бұл әдістерді, ережелер мен процедураларды әзірлеуді, тәуекелдерді басқару саласында анықтау, сәйкестендіру, бағалау, мониторинг, бақылау және есеп берудің тиімді құралдарын енгізуді қосқанда, тәуекелдерді басқару процесін қамтамасыз ететін және үйлестіретін, сондай-ақ бірінші қорғау желі деңгейінде қабылданған іс-әрекеттерді бақылайтын және үйлестіретін тәуелсіз бөлімше. КМФ-те екінші қорғау желісі Тәуекелдерді басқару департаментімен танытылған. Сондай-ақ Тәуекелдерді басқару департаменті Кредиттік комитеттерге, АПБК, КОТК-ға қатысу және Басқарма жанындағы Тәуекел комитеттеріне мен Бақылаушы кеңеске/Директорлар кеңесіне тәуекел деңгейі бойынша есеп беру арқылы ішкі бақылаудың маңызды бөлігі болып табылады.
- ♥ **3-желі** – Ішкі аудит басқармасы және сыртқы аудит. Үшінші қорғау желісінің міндеттері бірінші және екінші қорғау желісіндегі тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін тәуелсіз бағалау және тексеру болып табылады.

Тәуекелдерді басқару процесінде тоқсан сайынғы есептілік шеңберінде КМФ кредиттік тәуекелге ұшырағыштығы туралы тұрақты есептер алатын Бақылаушы кеңес/Директорлар кеңесі маңызды рөл атқарады. Бақылаушы кеңестің/Директорлар кеңесінің Тәуекелдер жөніндегі комитетінің мүшелері кредиттік тәуекел лимиттерінің бұзылуын (болған жағдайда), бұзушылықтардың себептері мен ұзақтығын бағалайды. Тәуекелдер жөніндегі есептерді бағалау арқылы Бақылаушы кеңестің/Директорлар кеңесінің Тәуекелдер жөніндегі комитетінің мүшелері тәуекелдер деңгейін төмендету және тәуекелді аймақтарды бақылауды күшейту үшін ұсынымдар мен алдын алу шараларын қабылдауы мүмкін.

01. ЖЕЛІЛІК МЕНЕДЖМЕНТ

Директорлар кеңесі ↗

Тәуекелдер жөніндегі комитет

Аудит жөніндегі комитет

АТҚАРУШЫ ОРГАН

Басқарма

АПБК

КОТК

Compliance

БТ орынбасарлары

Өңірлік директорлар

БО бөлімшелері

Филиалдар/Бөлімшелер

ЖЕЛІЛІК МЕНЕДЖМЕНТ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУҒА ЖАУАП БЕРЕДІ

02. ТӘУЕКЕЛ - МЕНЕДЖМЕНТ

Тәуекелдерді басқару департаменті ↗

01 Активтер мен пассивтерді басқару тәуекелдері

02 Кредиттік тәуекелдер

03 Операциялық тәуекелдер

ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ДЕҢГЕЙ

01 Антифрод

02 Верификация

03 Кредиттік конвейер басқармасы

ТӘУЕКЕЛ-МЕНЕДЖМЕНТ ЖҮЙЕНІҢ ЖҰМЫСЫН ҰЙЫМДАСТЫРУҒА ЖАУАП БЕРЕДІ

03. ТӘУЕЛСІЗ АУДИТ

Ішкі аудит

Сыртқы аудит

АУДИТ ЖҮЙЕНІҢ ТИІМДІЛІГІН ТӘУЕЛСІЗ БАҒАЛАУҒА ЖАУАП БЕРЕДІ

01 АПБК (Активтер мен пассивтерді басқару комитеті)

02 КОТК (Кредиттік және операциялық тәуекелдер комитеті)

**Тәуекелдерді басқару
және тәуелсіз бақылау
үшін жауапкершілікті бөлу**

- ♥ ТБЖ бөлімшелер арасында функциялар мен жауапкершілікті нақты бөлетін үш қорғау желісін қамтиды.
- ♥ КМФ-тің барлық қызметкерлері тәуекелдерді басқару процесіне қатысады, осылайша әрқайсысы тәуекелдерді сәйкестендіру, талдау және бағалау процесіне қатысады және олардың лауазымына тән жауапкершілікке сәйкес Компанияның тәуекелдерін азайту бойынша шаралар қабылдайды.

Мүдделер қақтығысын болдырмау

- ♥ КМФ тәуекелдерді басқару процесінде мүдделер қақтығысының болуына жол бермейді, бақылау функцияларын (мидл – және бэк-офис) және фронт-офис функцияларын (сату және клиенттерге қызмет көрсету) бөлуді қамтамасыз етеді.

Тәуекелге бағдарланған корпоративтік мәдениет

- ♥ КМФ қызметкерлер арасында тәуекелді түсіну, тәуекелдерді басқарудың маңыздылығын мойындау, сондай-ақ олардың лауазымына тән жауапкершілікке сәйкес тәуекелдерді анықтау және басқару үшін жеке жауапкершілікті мойындау мәдениетін дамытады және қолдайды.

Коммуникациялардың тиімділігі

- ♥ Тәуекелдерді басқару контексіндегі ішкі коммуникациялар KMF корпоративтік мәдениетінің бір бөлігі болып табылады және тәуекелдер мен лимиттерге төзімділік деңгейлері бойынша коммуникацияларды, есептілік жүйесін және ұйымның барлық деңгейлерінен тәуекелдерді басқару үдерісіндегі кері байланысты қамтиды.

Тәуекелді ескере отырып сыйақы

- ♥ КМФ қызметкерлеріне сыйақы беру жүйесі қойылған міндеттерді орындаудың табыстылығын ескереді, бұл ретте негізгі процестің тәуекеліне – кредиттік тәуекелге міндетті түрде түзету енгізіледі. Фронт-офис қызметкерлеріне ақы төлеу жүйесінде портфель тәуекелі ай сайынғы сыйақы төлемдеріне тікелей әсер етеді, осылайша портфель тәуекелі неғұрлым жоғары болса, сыйақы да соғұрлым төмен болады.

Регламенттеу және бақылау

- ♥ КМФ бақылаушы органдардың оны ұйымдастыру, қолдану саласы және тәуелсіздік тұрғысынан тәуекелдерді басқару жүйелерінің болуына қойылатын талаптарға сәйкестігін қамтамасыз етеді.

Құпия ақпаратты қорғау

- ♥ KMF-те барлық мүдделі тараптарға ақпаратты ашу механизмін сипаттайтын ақпараттың құпиялылық саясаты қолданылады.

Экономикалық мақсаттылығы

- ♥ КМФ-те тәуекелдерді басқару экономикалық мақсаттылық негізінде жүзеге асырылады, бұл ретте тәуекелдерді бақылау шараларының құны осы тәуекелден болатын ықтимал шығындардың шамасынан аспауға тиіс.

Тәуекелдерді басқару процесінің үздіксіздігі мен бақылануы жеті кезеңді қамтитын тәуекелдерді

басқарудың бірыңғай алгоритмін қатаң сақтаумен қамтамасыз етіледі.

КМФ-ТЕ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ АЛГОРИТМІ

№	Кезең	Кезеңнің сипаттамасы
1.	Тәуекел-менеджмент жүйесін қалыптастыру	♥ Тәуекелдерді басқару саясатын құру, тәуекелдерді басқару мақсаттарын және міндеттемелерін анықтау, тәуекелдерді басқаруға бағытталған корпоративтік мәдениетті ынталандыру
2.	Тәуекелдерді сәйкестендіру	♥ Тәуекелді табу, тану және сипаттау
3.	Тәуекелдерді талдау	♥ Тәуекелдің табиғатын анықтау және тәуекел деңгейін өлшеу
4.	Тәуекелдерді бағалау	♥ Тәуекелдердің маңыздылығы мен басымдылығының критерийлерін анықтау
5.	Тәуекелдерді басқару (тәуекелдерді өңдеу)	♥ Мерзімдер мен жауапты тұлғаларды айқындай отырып, тәуекелдерді азайту, бақылау, хеджирлеу, сақтандыру және өзге де әсер ету тәсілдері бойынша іс-шаралар жоспарларын әзірлеу
6.	ТБЖ тиімділігін бақылау және талдау	♥ Тиімділікті үздіксіз тексеру, кейіннен процестер мен процедураларды жақсарту үшін түзетулер енгізу
7.	Байланыс пен консультация	♥ KMF құрылымдық бөлімшелері және қызметкерлері арасында, сонымен қатар басқа мүдделі тараптармен тәуекелдерді басқару жөнінде ақпарат алмасу.

Кредиттік тәуекелді басқару

Қазақстанның микрокредит беру нарығының көшбасшысы бола отырып, KMF елдің әлеуметтік және экономикалық дамуына ықпал тигізетінін сезінеді. Клиенттер алдындағы әлеуметтік жауапкершілік Компанияның кредиттік саясатында көрініс табады. Біздің клиентке деген жауапты көзқарасымыз кредиттік тәуекелге оң әсер етеді және клиенттің шамадан тыс кредит алуына жол бермейді.

Кредиттік тәуекелді басқару болжамды тәуекелдерді болдырмауға немесе азайтуға және тиісті резервтерді қалыптастыруға көмектесетін шаралар жиынтығы ретінде анықталады. KMF андеррайтингтің саясаттары мен ережелер жиынтығы (кредиттік өтінімді талдау және бағалау) арқылы жеке клиенттердің дефолт ықтималдығын басқарады. Әрбір қарыз алушы және әрбір кредит және оны қайта құрылымдау/жаңа транш беру кредиттік желі шеңберінде қаржылық талдау әдістемесінің талаптарына сәйкестіктің барлық критерийлері тұрғысынан тексеріледі.

PAR 30/РП30 көрсеткіші портфель тәуекелінің индикаторы болып саналады, ол есепті күнге 30 және одан да көп күн кешіктірілген барлық кредиттер бойынша негізгі борыш сомасының барлық кредиттік портфель бойынша негізгі борыш балансына қатынасы ретінде есептелген. Сондай-ақ кредит тәуекелін бақылау мен басқаруда кредиттік портфельді винтажды талдау және қарыздың көші-қон матрицасының туындылары сияқты ескертпелі көрсеткіштер маңызды. Күтілетін кредиттік шығындарды есептеу 9 ХҚЕС сәйкес Компанияның ішкі әдістемелері негізінде жүргізіледі.

KMF мерзімі өткен кредиттерді өндіріп алу бойынша жұмыс жүргізеді, бірақ Компания клиенттерден «борыштарды қайтарудың» қатаң практикасын ұстанбайды. Барлық процесс ҚР заңнамасына сәйкес және даму институты ретінде KMF әлеуметтік бағдарлау рухында регламенттелген және жүргізіледі.

Мерзімін өткізіп алуды басқару мақсатында KMF клиент қайта қаралған төлемдер кестесіне сәйкес кредит бойынша төлемдерді төлеуге қабілетті және дайын болған кезде кредиттерді қайта құрылымдауға ұмтылады.

КОМПАНИЯ ҚАРЫЗ АЛУШЫЛАРЫНЫҢ КРЕДИТ ТӨЛЕУ ҚАБІЛЕТІНЕ КЕРІ ЫҚПАЛ ТИГІЗЕТІН НЕГІЗГІ ТӘУЕКЕЛ ФАКТОРЛАРЫ:

01	ШОБ кірістеріне әсер етуі мүмкін сыртқы және ішкі оқиғалар;
02	Ресми жұмысқа орналасқан клиенттер секторында жалақыны қысқарту немесе кешіктіру;
03	Агросектордағы өнім бағасының құбылуы;
04	ШОБ және ауыл шаруашылығына кредит беру сегменттерінде клиенттердің операциялық шығыстарының артуы;
05	Валюта бағамдарының құбылуы;
06	Сауда базарларын оқшаулау және жабу, шекараны жабу;
07	Елдегі немесе аймақтардағы саяси тұрақсыздық.

Операциялық тәуекелдерді басқару

KMF операциялық тәуекелді ақылға қонымсыз немесе сәтсіз ішкі процестерден, адамдар мен жүйелерден немесе сыртқы оқиғалардан туындаған шығындар мүмкіндігі ретінде анықтайды. Олардың KMF-ке әсер ету сипатына байланысты операциялық тәуекелдер оқиғалары Базель комитетінің ұсыныстарына сәйкес жіктеледі.

KMF, егер оқиғаның өзі бастапқыда маңызды емес болып саналса да, ықтимал реттеуші және бедел салдарына байланысты операциялық тәуекелдерге нөлдік төзімділікті ұстанады. KMF қызметкерлерінің кез келген нысандағы алаяқтық әрекеттері немесе ішкі регламенттерді сақтамауы қатаң жазаланады.

Операциялық тәуекелді басқару және азайту мақсатында KMF барлық өнімдер мен қызметтердің шарттары мен сипаттамаларын; бөлімшелер мен қызметкерлердің өкілеттіктері мен жауапкершілігін; осы рөлдер мен міндеттердің процестерде қалай орындалатынын анықтайтын саясаттар мен процедураларды анықтайтын жүйелі ұйымдастырылған, айқын және нақты ішкі құжаттарды қамтитын ішкі бақылау ортасын құрды және үнемі жетілдіріп отырады.

Ішкі бақылау ортасы әрбір жеке қызметкердің іс-әрекетін басқаратын және Директорлар кеңесі, Басқарма және филиалдар мен Бас офистің құрылымдық бөлімшелерінің барлық басшылары қолдайтын және анықтайтын тәуекелдерді басқару мәдениетін қалыптастыруды және жеңілдетуді қолдайды.

KMF-тің барлық негізгі бөлімшелерінде өз бөлімшесі шеңберінде операциялық тәуекелдерді басқару процесін үйлестіруге жауапты тәуекел-үйлестірушілер тағайындалды, бұл операциялық тәуекелді әрбір KMF қызметкері деңгейінде тиімді басқаруға мүмкіндік береді.

Тәуекел-үйлестірушілерді тұрақты оқыту, сондай-ақ негізгі операциялық оқиғалар туралы хабардар ету мақсатында корпоративтік портал арқылы барлық қызметкерлермен байланыс жүргізіледі.

- KMF операциялық тәуекелді басқарудың келесі құралдарын енгізді және қолданады:
- ♥ Операциялық тәуекелдер оқиғаларын есепке алуды автоматтандыру, өңдеу шараларын және осы шараларды іске асыруға жауаптыларды тіркеу мақсатында операциялық оқиғалардың деректер базасы, әрекет ету тетіктерінің мониторингі бағдарламалық жасақтамада жүргізіледі;
 - ♥ Ықтимал операциялық тәуекелдерді анықтау мақсатында процесс иелері тарапынан операциялық тәуекелдерді өзін-өзі бағалау;
 - ♥ Операциялық ортаның өзгеруін және операциялық тәуекелдің ықтимал ұлғаюын анықтауға мүмкіндік беретін бизнес үшін маңызды процестер бойынша тәуекелдің негізгі индикаторлары (ТНИ) әзірленді және үнемі бақыланады;
 - ♥ Негізгі операциялық тәуекелдерді және бақылау рәсімдерінің жеткіліктілігін анықтауға мүмкіндік беретін Операциялық тәуекелдер картасы.

2024 жылы алаяқтықты анықтау және оған қарсы тұру KMF-тің де, клиенттердің де мүдделерін қорғау тұрғысынан операциялық тәуекелдердің негізгі бағыттарының бірі болды. 2024 жылы KMF Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Антифрод-орталығына қосылды, осылайша мемлекеттік деңгейде ұйымдастырылған алаяқтыққа қарсы іс-қимыл жүйесінің қатысушысы болды.

Өтімділік тәуекелін басқару

Өтімділік тәуекелі КМФ-тің ағымдағы төлем міндеттемелерін уақтылы орындай алмауына байланысты компанияның пайдасы мен іскерлік беделіне теріс әсер ету мүмкіндігі ретінде айқындалады.

Компания өтімділікті басқаруды операциялық (жоспарлау мерзімі 1 айға дейін) және тактикалық деңгейде (жоспарлау мерзімі 1 жылға дейін), сондай-ақ стратегиялық деңгейде (жоспарлау мерзімі 1 жылдан астам) қаржыландыру мен қарыз алу қажеттілігін жоспарлаудың үздіксіз процесі ретінде айқындайды. Өтімділікті басқарудың негізгі мақсаты КМФ жұмыс істейтін активтерінің тұрақты өсуін қамтамасыз ету және КМФ-тің үшінші тұлғалар алдындағы барлық міндеттемелерінің уақтылы орындалуын қамтамасыз ету болып табылады.

КМФ-ті қорландырудың негізгі көзі Қазақстан ішінде де, шетелде де қаржы институттарынан алынатын теңгедегі және шетел валютасындағы орта мерзімді қарыздар болып табылады. Стандартты қарыздардан басқа, КМФ капитал түріндегі тартуларды, сондай-ақ реттелген қарыздарды пайдаланады.

КМФ өтімділіктің шұғыл жетіспеушілігі жағдайында іске қосылатын міндеттемелерді мерзімінен бұрын қайтарып алуға реакцияны реттеу үшін күтпеген жағдайлар болған жағдайда қаржыландыру жоспарын әзірлейді.

Бұдан басқа, Компания Директорлар кеңесінің ішкі талаптарымен белгіленген өтімді активтердің тұрақты үлесін қолдайды.

Өтімді активтер ішкі лимиттерге сәйкес екінші деңгейдегі банктерде, сондай-ақ рұқсат етілген қаржы құралдарының бекітілген тізбесіне сәйкес бағалы қағаздар нарығында орналастырылады. Өтімді активтерді орналастыру мақсатында тек жоғары өтімді қаржы құралдары пайдаланылады, негізінен бұл мемлекеттік бағалы қағаздар мен РЕПО.

Екінші деңгейдегі банктерде шоғырлану тәуекелі мониторинг және контрагенттерге арналған лимиттерді тұрақты қайта қарау жолымен басқарылады.

Пайыз тәуекелін басқару

КМФ-тегі пайыз тәуекелі нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне жауап ретінде таза пайыздық кіріске және активтер мен міндеттемелердің нарықтық құнына қолайсыз әсер ету мүмкіндігі ретінде айқындалады.

КМФ бизнес-моделі негізінен кредиттік портфель бойынша және КМФ өзінің кредиттік қызметін қаржыландыратын қарыздар бойынша пайыздық мөлшерлемелерді қайта қарау мерзімдеріндегі сәйкессіздіктен пайыз тәуекелінің туындауын болжайды.

ҚР заңнамасына сәйкес микрокредиттер бойынша кредиттеу мөлшерлемелерін арттырудың ең жоғары шегі бар, осылайша, кредиттік портфель бойынша мөлшерлемелерді арттыру пайыз тәуекелін басқарудың тұрақты құралы бола алмайды. КМФ клиенттеріне берілген кредиттер әрдайым микрокредит мерзімі ішінде белгіленген сыйақы мөлшерлемесіне ие, ал КМФ міндеттемелері белгіленген және құбылмалы пайыздық мөлшерлеменен болуы мүмкін.

Валюталық тәуекелді басқару

КМФ бизнес-моделі валюталық тәуекелдің пайда болуын болжайды, өйткені КМФ кредитті тек теңгемен береді, сонымен бірге қызметін ішінара шетелдік валюталардағы қарыздар есебінен қаржыландырады. Валюталық бағамдардағы алыпсатарлық КМФ-тің бизнес-мақсаты болып табылмайды, Компания мақсаты – қолжетімді қаржы құралдарымен капиталдың рентабельділігі мен құнына қатысты валюталық тәуекелді азайту.

Валюталық тәуекел ашық валюталық позиция лимиттері жүйесі арқылы басқарылады, соңғы бірнеше жыл ішінде Компания іс жүзінде нөлдік ашық валюталық позицияны ұстанады. 2024 жылдың соңында позиция меншікті капиталдың +0,18% құрады.

Қызметтің үздіксіздігін қамтамасыз ету

Бизнестің үздіксіздігін басқару жүйесі 2019 жылы енгізілді және соңғы жылдары орын алған оқиғаларды (2020–2021 жылдары пандемияның өршуі, 2022 жылдың басындағы Қаңтар оқиғасы, 2024 жылы Қазақстанның бірқатар өңіріндегі су тасқыны) ескере отырып, жыл сайын күшейту жағына түзетіледі.

Сонымен қатар Бизнестің үздіксіздігіне қатысты сыртқы оқиғалар зерттеліп, ол бойынша қызметкерлер оқудан өтеді. 2024 жылы қызметкерлер мен топ жетекшілері Бизнестің үздіксіздігіне әсер етуі мүмкін оқиғаларға жауап беруге үйренді.

Ауқымды оқиғалардан өтудің практикалық тәжірибесіне байланысты дағдарысты басқару, инциденттерге ден қою бойынша алгоритмдер пысықталды. Бизнестің үздіксіздігін басқару жүйесін дамыту, оның ішінде Бизнеске әсер етуді талдау (BIA), хабардарлықты арттыру жоспарларын іске асыру, оқиғаларды модельдеу және қызметкерлерді оқыту сияқты құралдарды қолдану жалғасып жатыр. Трансформация кезеңінде Банк құрылымдарына арналған нұсқаулықтар әзірленіп жатыр.

2024 жылы ДӨО базасында АТ-сервистердің ақаулыққа төзімділігі сыналды. Бас офис мамандары Шығыс Қазақстан, Жамбыл, Қостанай филиалдарында және Астана қ. филиалында көшпелі оқыту және тестілеу өткізді.

Мессенджерлер арқылы оқиғаларды модельдеу тәжірибесі жасалды, 2024 жылы модельдеуге барлық филиалдар қатысты.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ

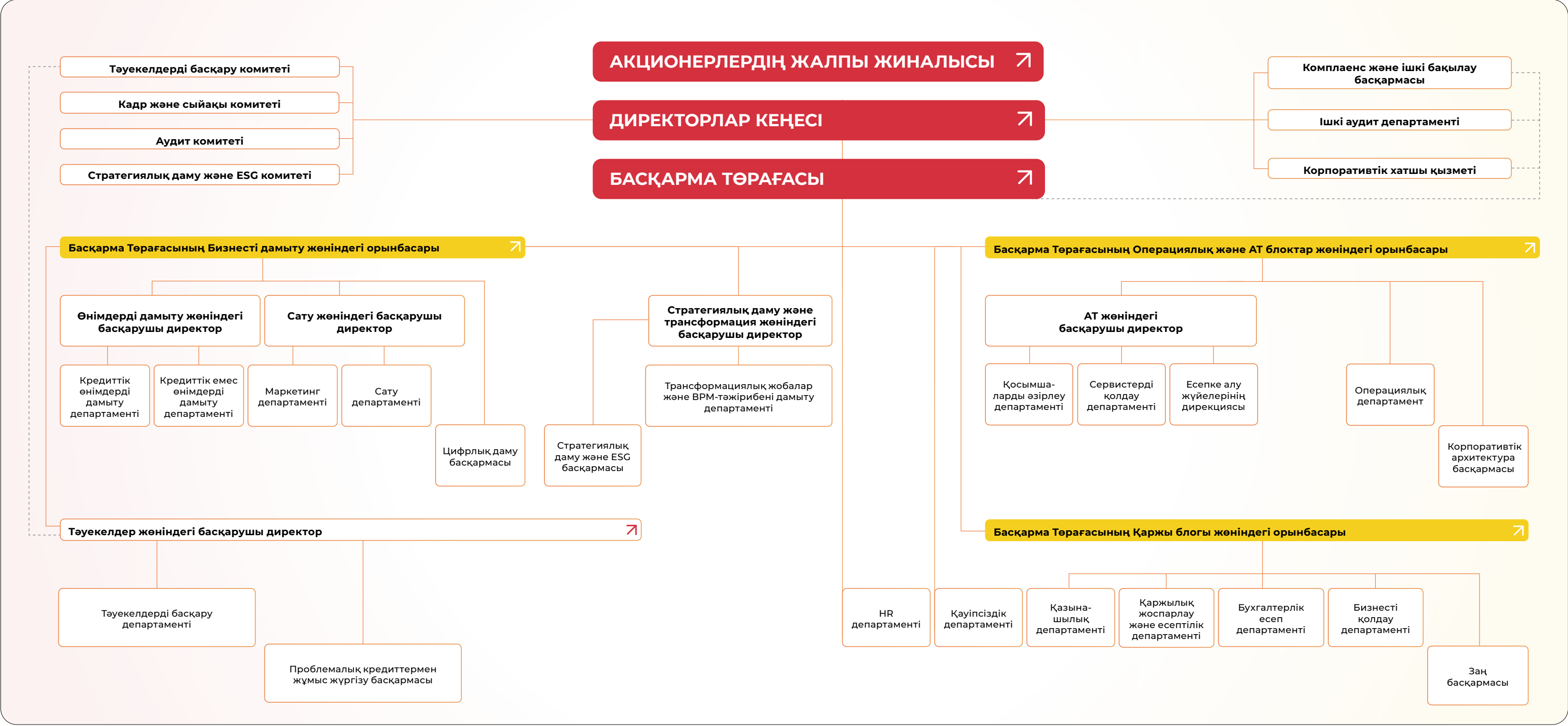
05

Корпоративтік басқару жүйесі	31
Басқарма.....	38
Басқарушы қызметкерлердің сыйақысы	40
Комплаенс-бақылау.....	40
Ішкі аудит	41
Сыртқы аудит.....	41
Ірі мәмілелер туралы ақпарат	41

Организационная структура КМФ

Капитал құрылымы

Компанияның жарғылық капиталы 2023 жылғы 31 желтоқсанда және 2024 жылғы 31 желтоқсанда 50 008 939 084 теңгені құрады. Акционерлеу процесінде 50 008 939 084 жай акция шығарылды және

акционерлер бір жай акция үшін номиналды құны 1 теңге бойынша толық төледі. Компания капиталына қатысу құрылымы келесідей өзгерді:

Қатысушы/акционер	2023 жылғы 31 желтоқсанда иелік ету үлесі	2024 жылғы 31 желтоқсанда иелік ету үлесі
«KMF-Демеу» корпоративтік қоры	60,435%	60,435%
MultiConcept Fund Management S.A	16,627%	9,900%
KAZ Finance B.V.	–	6,720%
Legal Owner Emerging Markets B.V.	–	6,720%
Triodos Funds B.V.	9,585%	6,224%
Triodos SICAV II	7,085%	3,725%
Компанияның басшылығы және қызметкерлері	6,226%	6,226%
responsAbility SICAV (Lux)	0,042%	0,050%
Жиыны	100%	100%

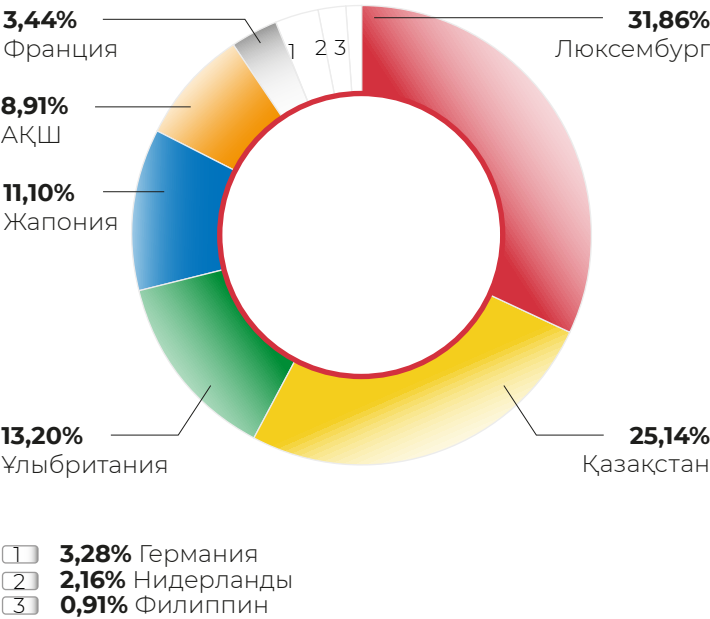
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ҚҰРЫЛЫМЫ

25,14%

KMF міндеттемелерінің елдік құрылымында 2024 жылдың соңындағы жағдай бойынша қазақстандық қорландырудың үлесі 25,14% құрады.

Ең маңызды қорландыру көлемі барлық ел бойынша жиынтық көлемнен Люксембург (31,86%), Ұлыбритания (13,20%) және Жапония (11,10%) елдерінен тартылды.

ТАРТУ ЕЛДЕРІ БОЙЫНША КМФ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІНІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

ТАЗА ТАБЫСТЫ БӨЛУ

Компанияның таза пайдасын бөлу Компанияның Жарғысына және «KMF (ҚМФ)» микроқаржылық ұйымы» ЖШС Қатысушыларының жалпы жиналысы бекіткен Табысты бөлу тәртібіне сәйкес жүзеге асырылады (2018 жылғы 12 ақпандағы шешім хаттамасы).

KMF таза кірісін бөлу мына принциптерге негізделеді:

- Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында, KMF жарғысында, оның ішкі құжаттарында және корпоративтік басқарудың озық тәжірибесінде көзделген қатысушылардың құқықтарын қатаң сақтау;
- дивиденд төлемдерінің мөлшерін айқындау кезінде KMF және қатысушылар мүдделерінің балансы;
- KMF инвестициялық тартымдылығын арттыру;
- қатысушылардың мүдделерін есепке алу және олардың активтер құнын барынша арттыру;
- салынған капиталға кірістілікті және тиісінше дивидендтер төлеуге бағытталатын таза пайданың шамасын ұлғайту;

- дивиденд төлеу туралы шешім қабылдау (хабарландыру) кезінде Қазақстан Республикасының заңнамасында және KMF Жарғысында белгіленген шектеулерді сақтау.

Қатысушылардың жалпы жиналысының 2023 жылғы 10 қарашадағы шешімімен 2022 жылдың қорытындысы бойынша 49 005 434 мың теңге мөлшеріндегі пайданы бөлу туралы шешім қабылданды. Оның ішінде 35 577 946 мың теңге жарғылық капиталды ұлғайтуға бағытталды, ал 13 427 488 мың теңге қатысушыларға төленді.

2024 жылы Компания қызметінің нәтижесі бойынша дивидендтер жарияланбады және төленбеді.

Корпоративтік қадағалау сапасын арттыру жөніндегі күш-жігер шеңберінде Директорлар кеңесінің қызметін тұрақты сыртқы бағалау процесін енгізу туралы бастама қаралады. Бағалау тәуелсіз сарапшыларды тарта отырып, кемінде үш жылда бір рет жүргізілетін болады. Бағалау мақсаты – объективті кері байланыс алу және Кеңес пен оның комитеттері жұмысының тиімділігін одан әрі арттыру үшін негізгі бағыттарды анықтау.

- ♥ Үміткерлерді іріктеудің нақты анықталған критерийлері;
- ♥ Әлеуетті мұрагерлерді дайындау және дамыту бағдарламасы;
- ♥ Бақарудың тұрақтылығын қамтамасыз ететін өкілеттіктерді беру тетіктері.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Директорлар кеңесінің құрамына 6 мүше, оның ішінде екі тәуелсіз директор кірді. Директорлар Кеңесі құрамындағы әйелдердің үлесі 33,3%-құрайды.

Аты-жөні	Лауазымы	КМФ Директорлар кеңесіндегі жұмыс өтілі
Гульнара Жаманкуловна Шамшиева	Директорлар кеңесінің Төрағасы	10 жыл Директорлар кеңесінде 4 ай
Йоахим Болд	Директорлар кеңесінің мүшесі	6 жыл Директорлар кеңесінде 4 ай
Филипп Георг Потт	Директорлар кеңесінің мүшесі	9 жыл Директорлар кеңесінде 4 ай
Эндрю Поспиловски	Директорлар кеңесінің мүшесі	3 жыл Директорлар кеңесінде 4 ай
Константин Церетели	Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор	4 ай
Олена Малинска	Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор	4 ай

**Гульнара
Жаманкуловна
Шамшиева**

- ♥ **2014 – қазіргі уақыт:** «KMF (ҚМФ) МҚҰ» АҚ, Директорлар кеңесінің төрағасы, Стратегиялық жоспарлау және орнықты даму комитетінің (ESG), Аудит комитетінің және Тағайындау және сыйақы комитетінің мүшесі;
- ♥ **2018 – қазіргі уақыт:** «Қырғыз инвестициялық-кредиттік банкі» ЖАҚ, Қырғызстан, Басқарма мүшесі;
- ♥ **2001-2017:** «Бай-Тушум» банкі» ААҚ, Қырғызстан, Басқарма төрағасы;
- ♥ **2001:** «Бай-Тушум» микроқаржы қоры, Қырғызстан, ішкі аудитор;
- ♥ **1996-2002:** Монетизация және кредиттік қауымдастықтар құру бағдарламасы бойынша Ош облысындағы USAID жобасы (Қырғызстанда), бухгалтер;
- ♥ **1995-1996:** Ош облысының Салық полициясы, Қырғызстан, Жалпы бөлім бастығы;
- ♥ **1992-1995:** Ош облысының прокуратурасы, Қырғызстан, техникалық хатшы;
- ♥ **1983-1992:** Қырғыз Республикасы Ош облысының тұтыну кооперациясы, инженер-технолог.

- ♥ **1983:** Фрунзе политехникалық институты, Кыргызстан.
- ♥ **1995:** Кыргыз Ұлттық Мемлекеттік Университеті, Кыргызстан.

- ♥ **2018 – қазіргі уақыт:** EFA Group, Сингапур, FIDEF қаржы институттарын дамыту қорының директоры;
- ♥ **2014 – қазіргі уақыт:** «KMF (ҚМФ) МҚҰ» АҚ, Қазақстан, Директорлар кеңесінің мүшесі, Тәуекелдер жөніндегі комитеттің, Тағайындау және сыйақы комитетінің, Стратегиялық жоспарлау және орнықты даму комитетінің (ESG) мүшесі;
- ♥ **2003 – қазіргі уақыт:** «Бай-Тушум» банкі» ААҚ, Бішкек, Қырғызстан, Директорлар кеңесінің мүшесі;
- ♥ **2004 – қазіргі уақыт:** Франкфурт қаржы және басқару мектебі, Германия, кеңесші, жаттықтырушы, оқытушы;
- ♥ **2004 – қазіргі уақыт:** АҚШ-тың Орегон қаласындағы үй кеңесі, өзін-өзі жұмыспен қамтыған кеңесші және дамуды қаржыландыру жөніндегі жаттықтырушы;
- ♥ **2001-2004:** Deutsche Boerse Systems Inc./Дойче Борс Системс Инк., Чикаго, Иллинойс, АҚШ, Вице-президент және Бас директор;
- ♥ **1999-2001:** Дойче Борс Системс АГ/Deutsche Börse Systems AG, Франкфурт, Германия, IT-жобалардың жетекшісі;
- ♥ **1995-1999:** Орегон штатының университеті, Корваллис/Oregon State University, Corvallis, Орегон, АҚШ, халықаралық тағылымдама бағдарламаларының директоры, қаржы оқытушысы;
- ♥ **1990-1995:** Commerzbank AG / Коммерцбанк АГ, Франкфурт, Германия, ТМД елдері бойынша өңірлік менеджердің көмекшісі.

- ♥ **1989:** Дортмунд университеті, Германия, дипломы экономист.
- ♥ **1994:** Бохум қаласындағы Рур университеті, Германия, экономика ғылымдарының докторы.

Филипп
Георг
Потт

Жұмыс тәжірибесі:

- ♥ **2015 – қазіргі уақыт:** «KMF (ҚМФ)» МҚҰ» АҚ, Қазақстан, Директорлар кеңесінің мүшесі, Стратегиялық жоспарлау және орнықты даму комитетінің (ESG), Аудит комитетінің мүшесі;
- ♥ **2014 – қазіргі уақыт:** I.D. Inspiring Development GmbH, Франкфурт, Германия, Басқарушы серіктес.
- ♥ **2013–2014:** «МСП Банк» АҚ, штаттан тыс кеңесші;
- ♥ **2011–2012:** ProCredit Банк, Киев, Украина, Атқарушы директор;
- ♥ **2011–2013:** ProCredit Academy/Procredit Academy, Фюрт, Германия, Басқарушы;
- ♥ **2010–2013:** ProCredit Holding/ПроКредитХолдинг, Франкфурт, Германия, Бизнесіті дамыту тобының жетекшісі;
- ♥ **2006–2010:** ProCredit Bank / ПроКредит Банк, Тбилиси, Грузия, Атқарушы директор;
- ♥ **2005–2006:** ProCredit Bank / ПроКредит Банк, Киев, Украина, Бөлшек сауда жөніндегі атқарушы менеджер;
- ♥ **2003–2005:** ProCredit Bank /ПроКредит Банк, Кишинев, Молдова, Атқарушы директор;
- ♥ **2001–2003:** Micro Enterprise Credit (MEC) / Микро Энтерпайз Кредит (MEC), Кишинев, Молдова, Филиал кеңесшісі және Өңірлік даму үйлестірушісі.
- ♥ **2001:** Internationale Projekt Consult (IPC)/ Халықаралық консалтинг жобасы (IPC), Франкфурт, Германия, Кеңесші.

Білімі:

- ♥ **2000:** Базель қаласының университеті, Швейцария, Ғылыми дәрежесі: Шығыс Еуропа тарихының магистрі (философия ғылымдарының лицензиаты).
- ♥ **2005:** Базель қаласының университеті, Швейцария, Философия ғылымдарының докторы.

Эндрю
Поспиловски

Жұмыс тәжірибесі:

- ♥ **2021 – қазіргі уақыт:** Yelo Bank, Әзірбайжан, Бақылаушы кеңестің мүшесі, Тәуекелдер жөніндегі комитеттің мүшесі;
- ♥ **2021 – қазіргі уақыт:** Opportunity Banka, Сербия, Бақылаушы кеңестің төрағасы, Аудит комитетінің мүшесі;
- ♥ **2019 – қазіргі уақыт:** Кредо Банк, Грузия, Бақылаушы кеңестің мүшесі, Тәуекелдер жөніндегі комитеттің және Стратегиялық жоспарлау және орнықты даму комитетінің (ESG) мүшесі;
- ♥ **2018 – қазіргі уақыт:** Львов Банкі, Украина, Бақылаушы кеңестің төрағасы, Аудит комитетінің мүшесі;
- ♥ **2015 – қазіргі уақыт:** «KMF (ҚМФ)» МҚҰ» АҚ, Қазақстан, Директорлар кеңесінің мүшесі, Тәуекелдер жөніндегі комитеттің және Стратегиялық жоспарлау және орнықты даму комитетінің (ESG) мүшесі;
- ♥ **2012–2019:** Халықаралық қаржы корпорациясы (Дүниежүзілік банк тобы), микроқаржыландыру бойынша аға маман (қысқа мерзімді кеңесші);
- ♥ **2010–2019:** «AccessBank Tajikistan» ЖАҚ, Бақылаушы кеңестің және Аудит комитетінің мүшесі;
- ♥ **2006–2012:** «AccessBank Azerbaijan» ЖАҚ, Басқарма төрағасы;
- ♥ **2000–2006:** DAI Europe, Лондон, Банк кеңесшісі, топ жетекшісі;
- ♥ **1999–2000:** Еуропалық одақтың өкілдігі, Мәскеу, Еуропалық Одақтың сайлау мониторингі саласындағы әлеуетті дамыту жобасының жетекшісі;
- ♥ **1998–1999:** Хайлайф Лтд, Лондон, Дамушы нарықтардың талдаушысы.

Білімі:

- ♥ **1986:** Батыс Онтарио Университеті, Канада.
- ♥ **1990:** Лондон университеті, Ұлыбритания
- ♥ **1999:** Лондон университеті, Ұлыбритания, философия докторы.

Константин
Церетели

Жұмыс тәжірибесі:

- ♥ **2024 – қазіргі уақыт:** Директорлар кеңесінің мүшесі, «KMF (ҚМФ)» МҚҰ» АҚ тәуелсіз директоры, Тәуекелдер жөніндегі комитеттің төрағасы, Стратегиялық жоспарлау және орнықты даму комитетінің (ESG) төрағасы;
- ♥ **2022 – қазіргі уақыт:** «Киндзмараули корпорациясы» ЖАҚ, Грузия, Бақылаушы кеңестің тәуелсіз директоры;
- ♥ **2020–2022:** «Асакабанк» ЖАҚ, Өзбекстан, Бақылаушы кеңестің тәуелсіз директоры;
- ♥ **2017–2021:** «Компаньон Банк» ЖАҚ, Қырғызстан, Директорлар кеңесінің тәуелсіз директоры;
- ♥ **2019–2020:** Беларусь банктерінің қауымдастығы, Беларусь, Бақылаушы кеңестің мүшесі;
- ♥ **2009–2020:** «Беларусь Халық Банкі» ААҚ, Беларусь, Бас директор;
- ♥ **2009–2009:** «Беларусь Халық Банкі» ААҚ, Беларусь, стратегиялық даму басшысы;
- ♥ **2008–2009:** «Грузин Карт Холдингс» ЖАҚ,, Бақылаушы кеңестің мүшесі;
- ♥ **2007–2009:** «Грузия Банкі» ЖАҚ, бөлшек банкінгтің қосарлас төрағасы;
- ♥ **2006–2007:** «Грузия Банкі» ЖАҚ, стратегиялық даму басшысы;
- ♥ **2001–2006:** «Константа» қоры, директордың орынбасары / маркетинг, сату және коммуникациялар департаментінің басшысы;
- ♥ **2000–2001:** World Vision Georgia, бағдарлама қызметкері, бағдарлама үйлестірушісі;
- ♥ **1997–1998:** «Грузияға жан-жақты көмек» (MAG) халықаралық қоры, жоба жетекшісі;
- ♥ **1997:** Грузия Қаржы министрлігі, Тбилиси, Грузия, Еуропалық комиссияның аудиторлар мен сарапшылар тобының көмекшісі.

Білімі:

- ♥ **2002:** заңгерлік зерттеулер, Тбилиси мемлекеттік университеті, Грузия;
- ♥ **1999:** теология бойынша аспирантура, Оксфорд университеті, Ұлыбритания (Британия кеңесі мен Әулие Андрей қорының стипендиясы);
- ♥ **1996:** ортағасырлық зерттеулер, Орталық Еуропа университеті, Будапешт, Венгрия (Сорос қорының ашық қоғам стипендиясы);
- ♥ **1998:** классикалық грузин әдебиеті бойынша аспирантура, Тбилиси мемлекеттік университеті, Грузия;
- ♥ **1994:** грузин тілі мен әдебиеті, Тбилиси мемлекеттік университеті, Грузия.

- ♥ **2024 – қазіргі уақыт:** Директорлар кеңесінің мүшесі, «КМФ (ҚМФ)» МҚҰ» АҚ тәуелсіз директоры, Аудит жөніндегі комитеттің төрағасы, Тағайындау және сыйақы комитетінің төрағасы, Стратегиялық жоспарлау және орнықты даму комитетінің (ESG) мүшесі;
- ♥ **2023 – қазіргі уақыт:** «Украинаның пошта қызметі» АҚ, Директорлар кеңесінің тәуелсіз мүшесі, Аудит жөніндегі комитет төрағасының орынбасары;
- ♥ **2024 – қазіргі уақыт:** Rozetka Group (Украина), аға кеңесші;
- ♥ **2023 – қазіргі уақыт:** Women on Boards (Украина), қосарлас құрылтайшы және қосарлас төраға;
- ♥ **2023 – қазіргі уақыт:** Etex Group (Международная), аға кеңесші;
- ♥ **2022 – қазіргі уақыт:** Global Fund for Widows (АҚШ), Директорлар кеңесінің тәуелсіз мүшесі;
- ♥ **2021-2022:** Women Political Leaders (Исландия), бас директор;
- ♥ **2021 жылғы сәуір – 2021 жылғы маусым:** Ощадбанк (Киев, Украина), трансформация жөніндегі бас маман, бас директордың орынбасары;
- ♥ **2020-2022:** мемориал Холокоста Бабий Яр (Украина), аудит жөніндегі комитеттің мүшесі;
- ♥ **2020-2024:** Печерск халықаралық мектебі (Украина), Директорлар кеңесі төрағасының орынбасары, Қаржы және тәуекелдер, номинациялар және сабақтастық комитеттерінің мүшесі;

- ♥ **2014–2020:** Украина банкерінің тәуелсіз қауымдастығы, Бақылаушы кеңес төрағасының орынбасары;
- ♥ **2014–2020:** Банк Кредит-Днепр (Украина), бас директор;
- ♥ **2010–2013:** Энергобанк (Украина), бас директор;
- ♥ **2006–2009:** Альфа-Банк (Украина), қаржы директоры;
- ♥ **2003–2006:** ПроКредит Банк (Украина), қаржы директоры;
- ♥ **1998–2002:** Arthur Andersen (АҚШ; Украина), аудит жөніндегі менеджер/аға аудитор/аудитор.

- ♥ **2024:** президенттерге арналған көшбасшылық, кәсіпкерлік, қаржы, стратегия бағдарламасы, Гарвард бизнес мектебі;
- ♥ **2022:** корпоративтік басқару сертификаты, INSEAD, Франция;
- ♥ **2013:** экономика ғылымдарының кандидаты, Черкас мемлекеттік университеті, Украина;
- ♥ **2006:** құқық бакалавры, Т. Шевченко ат. Киев ұлттық университеті, Украина;
- ♥ **1998:** MBA, Т. Шевченко ат. Киев ұлттық университеті, Украина;
- ♥ **2003:** CPA;
- ♥ **1997:** Эразмус бағдарламасы, Экономика және басқару мектебі, Лунд университеті, Швеция.

GRI 2-9

Директорлар кеңесінің құзыретіне жататын аса маңызды мәселелерді алдын ала қарау және осындай мәселелер бойынша шешімдер қабылдауға қатысты ұсынымдар дайындау үшін Директорлар кеңесі жанынан төрт Комитет құрылды.

- ♥ Аудит жөніндегі комитет;
- ♥ Тағайындау және сыйақы комитеті;
- ♥ Тәуекелдер жөніндегі комитет;
- ♥ Стратегиялық жоспарлау және орнықты даму комитеті (ESG).

Комитеттердің жұмысы Директорлар кеңесі бекіткен ішкі құжаттармен реттеледі. Құжаттар комитеттердің құрамын, олардың өкілеттіктерін, қалыптасу тәртібін, қызмет қағидаларын, сондай-ақ Комитет мүшелерінің құқықтары мен міндеттерін айқындайды. Комитеттердің отырыстары, әдетте, күндізгі форматта өткізіледі. Кейбір жағдайларда олар онлайн режимде (бейнеконференция түрінде) өтуі мүмкін.

Аты-жөні	Лауазымы	Тағайындаулар мен сыйақылар жөніндегі комитет	Аудит жөніндегі комитет	Тәуекелдер жөніндегі комитет	Стратегиялық жоспарлау және орнықты даму жөніндегі комитет (ESG)
Гульнара Жаманкуловна Шамшиева	Директорлар кеңесінің Төрағасы	+	+		+
Константин Церетели	Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор			+	+
Олена Малинска	Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор	+	+		+
Йоахим Болд	Директорлар кеңесінің мүшесі	+			+
Филипп Георг Потт	Директорлар кеңесінің мүшесі		+	+	+
Эндрю Поспиловски	Директорлар кеңесінің мүшесі			+	+

2024 жылы Комитеттің құрамына үш адам кірді, оның ішінде Комитеттің төрағасы – тәуелсіз директор Олена Малинска. Аудит жөніндегі комитеттің негізгі міндеті ішкі аудит мәселелері бойынша Директорлар кеңесі үшін ұсынымдар әзірлеуді, ұзақ мерзімді перспективада Компания қызметінің тиімділігін арттыруға ықпал ететін іс-шараларды әзірлеуді, ҚР заңнамасын сақтауды, сондай-ақ басқа да мәселелерді қоса алғанда, ішкі бақылау, корпоративтік және қаржылық есептілік

саласындағы компания процестері мен рәсімдерінің тұтастығына сенімділікті арттыру болып табылады. Комитеттің негізгі функцияларына мыналар жатады:

- ♥ Компанияның есеп саясатының маңызды аспектілерін талдау;
- ♥ Қаржылық есептілікке қатысты маңызды мәселелер мен пайымдауларды қарауға қатысу;
- ♥ Орнықты даму саласындағы есепті қоса алғанда, қаржылық емес есептілікті бақылау.

Шалкар
Амангосович
Жусупов

Жұмыс тәжірибесі:

- ♥ **2015 – қазіргі уақыт:** «КМФ (ҚМФ)» МҚҰ» АҚ, Басқарма Төрағасы;
- ♥ **2007–2015:** «KazMicroFinance» МҚҰ» ЖШС, Басқарма Төрағасы;
- ♥ **2008–2011:** «КМФ–Демеу» корпоративтік қоры, Бас директор;
- ♥ **2006–2008:** «КФК МҚҰ» корпоративтік қоры, Бас директор;
- ♥ **2001–2006:** «Қазақстанның кредиттеу қоры» корпоративтік қоры, Бас директор;
- ♥ **1997–2001:** Қазақстанның қауымдарды кредиттеу қоры, Бас бухгалтер, Бағдарлама директоры.

Білімі:

- ♥ **1994:** Қазақ Мемлекеттік сәулет-құрылыс академиясы, Қазақстан, инженер-құрылысшы.
- ♥ **1997:** Қазақ Мемлекеттік басқару академиясы жанындағы Нарық институты, экономист.

Карлыгаш
Тлековна
Райханова

Жұмыс тәжірибесі:

- ♥ **2012 – қазіргі уақыт:** «КМФ (ҚМФ)» МҚҰ» АҚ, Басқарма төрағасының орынбасары;
- ♥ **2007–2012:** «Қазақстанның қауымдарды кредиттеу қоры» корпоративтік қоры, «KazMicroFinance» МҚҰ» ЖШС, Қазынашылық бөлімінің менеджері, Басқарушы директор, Қазынашылық және тәуекелдерді басқару департаментінің директоры.
- ♥ **1998–2007:** «Қазақстанның қауымдарды кредиттеу қоры» корпоративтік қоры, Кредиттік инспектор, Бағдарлама директорының орынбасары, Талдықорған және Тараз филиалдарының менеджері, Инвестициялар жөніндегі менеджер.

Білімі:

- ♥ **2002:** «Жетісу» институты (Жетісу экономикалық институты), экономист-қаржыгер.
- ♥ **2011:** Қазақстан менеджмент, экономика және болжау институты, іскерлік әкімшілендіру магистрі.

Ольга
Владиславовна
Югай

Жұмыс тәжірибесі:

- ♥ **2021 – қазіргі уақыт:** «КМФ (ҚМФ)» МҚҰ» АҚ, Басқарма мүшесі, Қаржы директоры, Басқарма төрағасының орынбасары;
- ♥ **2012–2021:** «КМФ (ҚМФ)» МҚҰ» ЖШС, Бас бухгалтер, Қаржы директоры;
- ♥ **2011–2012:** «НАК «Центраудит-Қазақстан» ЖШС (Алматы қ.), Бас маман;
- ♥ **2004–2011:** «Accounting and Audit» ЖШС (Алматы қ.), Қаржы директоры/Бас бухгалтер;
- ♥ **2003–2004:** «Сұңқар» агроөнеркәсіп концерні» ЖШС (Алматы қ.), Бухгалтер.

Білімі:

- ♥ **2000:** Алматы энергетика және байланыс институты, инженер-экономист;
- ♥ **2002:** Қазақ мемлекеттік университеті, заңгер;
- ♥ **2003:** Энергетика және байланыс институты, аспирантура.

Дмитрий
Михайлович
Ларин

Жұмыс тәжірибесі:

- ♥ **2024 – қазіргі уақыт:** «КМФ (ҚМФ)» МҚҰ» АҚ, Басқарма мүшесі, Басқарма Төрағасының орынбасары;
- ♥ **2023–2024:** төлемдер және бағалы қағаздармен операциялар саласындағы жеке стартап-бастамалар жөніндегі кеңесші;
- ♥ **2021–2023:** RCB Bank Ltd, Лимасол қ., Бас директордың бірінші орынбасарының кеңесшісі;
- ♥ **2019–2021:** CQUR Bank LLC, Доха қ., операциялық директор;
- ♥ **2016–2019:** RCB Bank Ltd, Люксембург қ., Люксембург қ. филиал басшысы;
- ♥ **2013–2014:** M2M Private Bank, Мәскеу қ., операциялық директор / Басқарма төрағасының орынбасары;
- ♥ **2010–2013:** RCB Bank Ltd, Лимасол қ., операциялық директор;
- ♥ **1995–2010:** Абсолют Банк, Мәскеу қ., операциялық директор / Басқарма төрағасының орынбасары.

Білімі:

- ♥ М.В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университеті, құқық магистрі;
- ♥ Мәскеу автомобиль-жол мемлекеттік техникалық университеті, инженерия және экономика магистрі.

Басқарушы қызметкерлердің сыйақысы

GRI 2-19, 2-20, 2-21

Директорлар кеңесі мен Басқарма мүшелерінің сыйақысын Директорлар кеңесі мүшелерінен тұратын Тағайындау және сыйақы комитеті айқындайды. Комитет еңбекақы төлеу, ақшалай сыйақыларды, өтемақыларды есептеу, сондай-ақ басшы қызметкерлерді материалдық көтермелеудің өзге де түрлері жөніндегі саясатты әзірлеуді қамтамасыз етеді. Сыйақы туралы барлық шешім мүдделер қақтығысының алдын алып қабылданады. Қажет болған жағдайда өтемақылардың нарықтық деңгейін қамтамасыз ету үшін сыртқы консультанттар тартылады.	2024 жылы салық төлемдері мен басқа да аударымдарды қоса алғанда, 12 адамнан тұратын негізгі басқарушы персоналға төленген сыйақының жалпы сомасы 1 326 299 мың теңгені құрады. Басқарма төрағасының екі орынбасарымен еңбек қатынастарының аяқталуына байланысты біржолғы өтемақы төлемдері өткен кезеңмен салыстырғанда 2024 жылы Басқарманың сыйақы сомасы едәуір ұлғайды.
--	--

НЕГІЗГІ БАСҚАРУШЫ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ ТӨЛЕНГЕН СЫЙАҚЫ, мың теңге			
	2022	2023	2024
Негізгі басқарушы қызметкерлер	585 794	842 434	1 326 299
оның ішінде:			
- Бақылаушы кеңес/Директорлар кеңесі	81 214	130 499	177 564
- Басқарма	504 580	711 935	1 148 735

Комплаенс-бақылау

басқармасы (бұдан әрі – Комплаенс басқармасы) КМФ-тің микроқаржылық қызметі шеңберінде, сондай-ақ КМФ-ті банкке трансформациялау процесі шеңберінде екі негізгі бағыт бойынша тиісті жұмыс жүргізді:

♥ Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңының (АЖ/ТҚҚ туралы заң) және FATF халықаралық стандарттар талаптарының орындалуын қамтамасыз етеді;

♥ Комплаенс-тәуекелді басқару, оның ішінде құқықтық

(жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимылдарды (АЖ/ТҚҚ) ішкі бақылау, бұл КМФ-тің «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді	комплаенс, бұл КМФ-тің ҚР заңнамасының және КМФ қызметін реттейтін халықаралық стандарттардың талаптарын сақтауын қамтамасыз етеді.

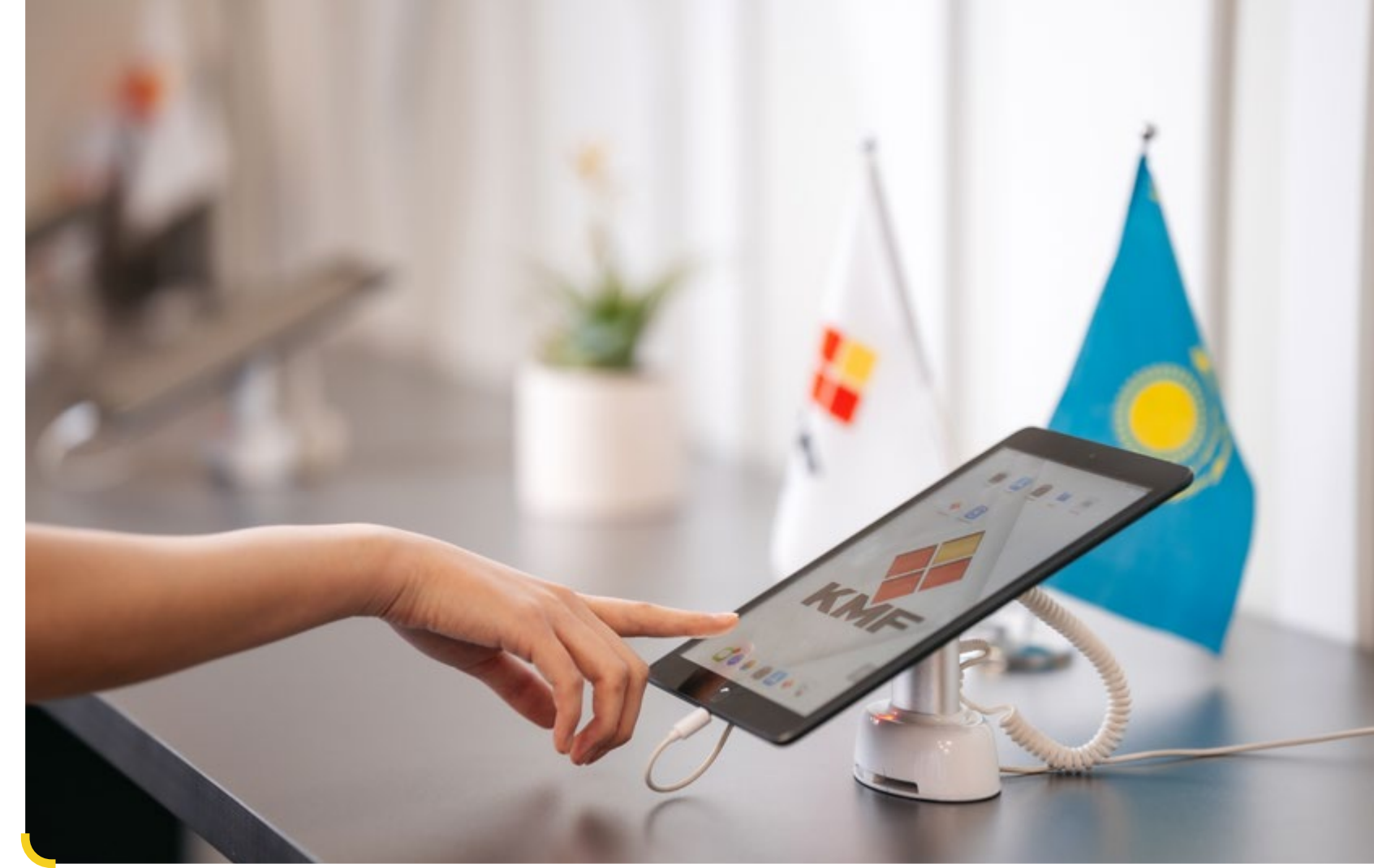
басқармасы (бұдан әрі – Комплаенс басқармасы) КМФ-тің микроқаржылық қызметі шеңберінде, сондай-ақ КМФ-ті банкке трансформациялау процесі шеңберінде екі негізгі бағыт бойынша тиісті жұмыс жүргізді:

♥ Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңының (АЖ/ТҚҚ туралы заң) және FATF халықаралық стандарттар талаптарының орындалуын қамтамасыз етеді;

♥ Комплаенс-тәуекелді басқару, оның ішінде құқықтық

(жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимылдарды (АЖ/ТҚҚ) ішкі бақылау, бұл КМФ-тің «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді	комплаенс, бұл КМФ-тің ҚР заңнамасының және КМФ қызметін реттейтін халықаралық стандарттардың талаптарын сақтауын қамтамасыз етеді.

АЖ/ТҚҚ ішкі бақылау жүйесі бойынша КМФ микроқаржы қызметі шеңберінде Комплаенс басқармасы ҚР АЖ/ТҚҚ туралы заңнамасының және МҚҰ үшін АЖ/ТҚҚ бойынша қызметін регламенттейтін КМФ ішкі нормативтік құжаттарының талаптарын сақтау бойынша негізгі жұмыс жүргізілді:

- # Комплаенс-бақылау
- Есепті жыл ішінде COMPLAENS және ішкі бақылау басқармасы (бұдан әрі – COMPLAENS басқармасы) KMF-тің микроқаржылық қызметі шеңберінде, сондай-ақ KMF-ті банкке трансформациялау процесі шеңберінде екі негізгі бағыт бойынша тиісті жұмыс жүргізді:
- ♥ Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимылдарды (АЖ/ТҚҚ) ішкі бақылау, бұл KMF-тің «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңының (АЖ/ТҚҚ туралы заң) және FATF халықаралық стандарттар талаптарының орындалуын қамтамасыз етеді;
 - ♥ COMPLAENS-тәуекелді басқару, оның ішінде құқықтық COMPLAENS, бұл KMF-тің ҚР заңнамасының және KMF қызметін реттейтін халықаралық стандарттардың талаптарын сақтауын қамтамасыз етеді.
- АЖ/ТҚҚ ішкі бақылау жүйесі бойынша KMF микроқаржы қызметі шеңберінде COMPLAENS басқармасы ҚР АЖ/ТҚҚ туралы заңнамасының және МҚҰ үшін АЖ/ТҚҚ бойынша қызметін регламенттейтін KMF ішкі нормативтік құжаттарының талаптарын сақтау бойынша негізгі жұмыс жүргізілді:**
- ♥ **Клиенттерді сәйкестендіру бағдарламасы.** COMPLAENS басқармасы ҚР АЖ/ТҚҚ туралы заңнамасының және АЖ/ТҚҚ қызметін регламенттейтін KMF ішкі нормативтік құжаттарының талаптарына сәйкес клиентке (оның өкіліне) және оның бенефициарлық меншік иесіне тиісті тексеру жүргізді. Клиентті (оның өкілін) және оның бенефициарлық меншік иесін тексеру халықаралық санкциялар тізімінде де жүзеге асырылды (автоматты тексеру процесі қарастырылған);
 - ♥ **Клиенттердің жұмысын бақылау және зерттеу бағдарламасы.** COMPLAENS басқармасы ҚР АЖ/ТҚҚ туралы заңнамасының және АЖ/ТҚҚ қызметін регламенттейтін KMF ішкі нормативтік құжаттарының талаптарына сәйкес клиенттердің операцияларын талдау бойынша тиісті жұмыс жүргізді;
 - ♥ **Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша KMF қызметкерлерін даярлау және оқыту бағдарламасы.** COMPLAENS басқармасы мерзімді негізде ҚР АЖ/ТҚҚ туралы заңнамасының және АЖ/ТҚҚ қызметін регламенттейтін KMF ішкі нормативтік құжаттарының талаптарын білу үшін KMF қызметкерлеріне оқыту курстары мен тестілеу өткізді;
 - ♥ **Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдерін басқару бағдарламасы.** COMPLAENS басқармасы KMF-тің АЖ/ТҚҚ тәуекелдеріне ұшырағыштығына тиісті талдау және бағалау, оның ішінде клиенттердің тәуекелдеріне талдау жүргізді және бұл туралы Басқарма мен Директорлар кеңесіне хабарлады.

- # Комплаенс-бақылау
- Есепті жыл ішінде COMPLAENS және ішкі бақылау басқармасы (бұдан әрі – COMPLAENS басқармасы) KMF-тің микроқаржылық қызметі шеңберінде, сондай-ақ KMF-ті банкке трансформациялау процесі шеңберінде екі негізгі бағыт бойынша тиісті жұмыс жүргізді:
- ♥ Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимылдарды (АЖ/ТҚҚ) ішкі бақылау, бұл KMF-тің «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңының (АЖ/ТҚҚ туралы заң) және FATF халықаралық стандарттар талаптарының орындалуын қамтамасыз етеді;
 - ♥ COMPLAENS-тәуекелді басқару, оның ішінде құқықтық COMPLAENS, бұл KMF-тің ҚР заңнамасының және KMF қызметін реттейтін халықаралық стандарттардың талаптарын сақтауын қамтамасыз етеді.
- АЖ/ТҚҚ ішкі бақылау жүйесі бойынша KMF микроқаржы қызметі шеңберінде COMPLAENS басқармасы ҚР АЖ/ТҚҚ туралы заңнамасының және МҚҰ үшін АЖ/ТҚҚ бойынша қызметін регламенттейтін KMF ішкі нормативтік құжаттарының талаптарын сақтау бойынша негізгі жұмыс жүргізілді:**
- ♥ **Клиенттерді сәйкестендіру бағдарламасы.** COMPLAENS басқармасы ҚР АЖ/ТҚҚ туралы заңнамасының және АЖ/ТҚҚ қызметін регламенттейтін KMF ішкі нормативтік құжаттарының талаптарына сәйкес клиентке (оның өкіліне) және оның бенефициарлық меншік иесіне тиісті тексеру жүргізді. Клиентті (оның өкілін) және оның бенефициарлық меншік иесін тексеру халықаралық санкциялар тізімінде де жүзеге асырылды (автоматты тексеру процесі қарастырылған);
 - ♥ **Клиенттердің жұмысын бақылау және зерттеу бағдарламасы.** COMPLAENS басқармасы ҚР АЖ/ТҚҚ туралы заңнамасының және АЖ/ТҚҚ қызметін регламенттейтін KMF ішкі нормативтік құжаттарының талаптарына сәйкес клиенттердің операцияларын талдау бойынша тиісті жұмыс жүргізді;
 - ♥ **Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша KMF қызметкерлерін даярлау және оқыту бағдарламасы.** COMPLAENS басқармасы мерзімді негізде ҚР АЖ/ТҚҚ туралы заңнамасының және АЖ/ТҚҚ қызметін регламенттейтін KMF ішкі нормативтік құжаттарының талаптарын білу үшін KMF қызметкерлеріне оқыту курстары мен тестілеу өткізді;
 - ♥ **Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдерін басқару бағдарламасы.** COMPLAENS басқармасы KMF-тің АЖ/ТҚҚ тәуекелдеріне ұшырағыштығына тиісті талдау және бағалау, оның ішінде клиенттердің тәуекелдеріне талдау жүргізді және бұл туралы Басқарма мен Директорлар кеңесіне хабарлады.

БИЗНЕСТІ ЖАУАПТЫ ЖҮРГІЗУ

06

Корпоративтік этика.....	43
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл.....	44
Ақпараттық қауіпсіздік.....	44
Клиентті қорғау қағидаттары.....	45
Экономикалық нәтижелілік	46
Салық саясаты	46
Сатып алу және жеткізу тізбегін басқару	47

Корпоративтік этика

GRI 2-15, 2-16, 2-25, 2-26

Компанияда 2020 жылғы 27 қазанда қабылданған Іскерлік этика кодексі қолданылады. Кодексті қабылдау мақсаты барлық мүдделі тараптармен тиімді қарым-қатынас орнату үшін іскерлік мінез-құлық практикасын қолдану арқылы корпоративтік мәдениетті дамыту болып табылады.

Іскерлік этика кодексі қызметкерлердің және КМФ басшылығының корпоративтік іскерлік этика қағидаттарын пайымдауы мен түсінуін көрсетеді және Компания ішінде қызметкерлердің тиімді қарым-қатынасына ықпал етеді.

Компанияның барлық қызметкерлері өздерінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде, өз араларында, акционерлермен, клиенттермен, іскери серіктестермен, мемлекеттік органдармен, қоғаммен және басқа да мүдделі тұлғалармен өзара қарым-қатынаста Кодекстің ережелерін орындауға міндетті.

Кодексті қабылдау мақсаттары:

- ♥ Жоғары этикалық стандарттарға негізделген бірыңғай корпоративтік мәдениетті қалыптастыру;
- ♥ Компанияда сенім, өзара құрмет және адалдық ахуалын қалыптастыру;
- ♥ Атқаратын лауазымы мен мәртебесіне қарамастан Компанияның барлық қызметкерлері басшылыққа алуға тиіс корпоративтік және іскерлік этиканың негіз болатын қағидаттары мен нормаларын белгілеу;
- ♥ Корпоративтік және іскерлік мінез-құлықтың үздік тәжірибелерін қолдану арқылы мүдделі тараптармен тиімді өзара іс-қимылды қамтамасыз ету.

Іскерлік этика кодексінде келесі аспектілер ашылады:

- ♥ Миссияны және өзара әрекет ету қағидаттарын түсіндіру;
- ♥ Клиенттермен, әріптестермен, іскерлік серіктестермен, бәсекелестермен, мемлекеттік органдармен және жұртшылықпен қарым-қатынастың корпоративтік әдебі, клиенттер мен қызметкерлер тарапынан дінге деген көзқарас, қоршаған ортаға деген көзқарас;
- ♥ Мүдделер қақтығысы;
- ♥ Сыртқы келбет ережелері.

Компания өз қызметінде мына этика қағидаттарын басшылыққа алады:

- ♥ Клиенттерге қатысты – Клиентті қорғау қағидаттары мен сервис стандарттарын сақтау;
- ♥ Қызметкерлерге қатысты – қызметкерлерге деген ашық және объективті көзқарас, әлеуметтік кепілдіктер және т. б.;
- ♥ Қоғамға қатысты – іскер серіктестермен және қоғамдастықпен әдепті мінез-құлық және өзара іс-қимыл қағидаттарын сақтау, заңнама талаптарын сақтау, қызметтерді тұтынушылар алдындағы жауапкершілік;
- ♥ Қоршаған ортаға қатысты – орнықты даму қағидаттары мен заңнама талаптарын сақтау, экологияны қорғау жөніндегі бастамаларды қолдау.

Компанияда Этика жөніндегі комитет – корпоративтік этика мен қызметкерлердің құқықтарын бұзумен байланысты өтініштерді қарайтын тәуелсіз консультациялық орган жұмыс істейді. Өтініштер міндетті түрде хаттама жасаумен, себептерін талдаумен және түзету шараларын ұсынумен құпия түрде қаралады.

Өтініштер мен шағымдарды беруге арналған қолжетімді арналар:

📌 тікелей басшы, филиал/бөлімше басшылары;

📌 ішкі аудит, операциялық тәуекелдер және қауіпсіздік менеджерлері;

✉ Этика комитетінің поштасы: ethica@kmf.kz

✉ эл. пошта: doverie@kmf.kz;

☎ Call-центр: 7474;

📞 WhatsApp: +7 701 801 7474;

✉ Жалпы мекенжай: doveriekmf@mail.ru;

Сондай-ақ КМФ-те жұмыс беруші мен қызметкерлердің өкілдерінен тепе-тең негізде құрылған келісу комиссиясының жұмысы арқылы еңбек дауларын сотқа дейінгі реттеу қамтамасыз етілген. Комиссия жұмыскерлердің еңбек жағдайы, жалақы, тәртіптік

шаралар және т.б. мәселелер бойынша өтініштерін қарайды. комиссия өз жұмысында бейтараптық, тең өкілдік, құпиялылық, жеделдік және шешімдердің міндетті орындалуы қағидаттарын басшылыққа алады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл

GRI 3-3, 205-2, 205-3

КМФ ҚР заңнамасының барлық талаптарын мүлтіксіз сақтау қағидаттарын қатаң ұстанады, сонымен қатар өзінің іскер әріптестері мен клиенттеріне де осындай талаптар қояды. Сыбайлас жемқорлық құқық

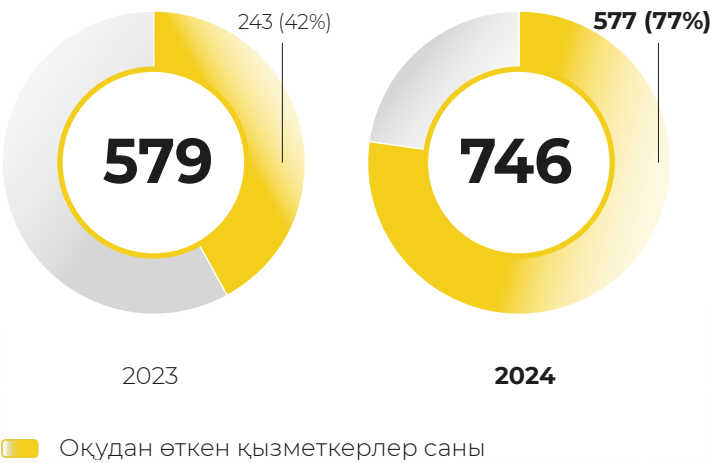
бұзушылықтардың алдын алу Компания жүргізетін корпоративтік саясат басымдықтарының бірі болып табылады.

Әрбір қызметкер немесе кез келген басқа тұлға Компанияның кез келген қызметкерінің іс-әрекетінің заңдылығына күмән туындаған жағдайда, Компанияны жазбаша нысанда, корпоративтік электрондық пошта не телефон арқылы хабардар етуге құқылы. Компания қызметкерлері тарапынан ықтимал құқық бұзушылық туралы ақпарат алу ішкі тергеу жүргізу үшін негіз болып табылады.

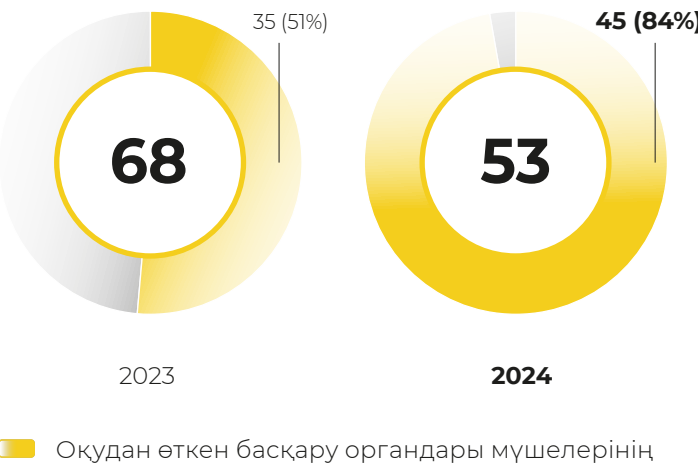
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша оқыту тұрақты негізде жүргізіледі және Компанияның барлық қызметкерлерін қамтиды. Сонымен қатар бейімделу бағдарламасы шеңберінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы оқыту жаңа қызметкерлерге автоматты түрде тағайындалады. 2024 жылы жаңа қызметкерлердің 77% және жаңа басқарушы қызметкерлердің 84% осы оқудан өтті.

2023 жылы Компанияда ішкі қызметкермен байланысты сыбайлас жемқорлықтың бір расталған жағдайы тіркелді. Тергеу нәтижелері бойынша қызметкер жұмыстан босатылып, қылмыстық жауапкершілікке тартылды. Осы оқиға нәтижесінде Компания ішкі бақылау рәсімдерін, оның ішінде кассалық операцияларға рұқсат алу және жүргізу ережелерін қайта қарады және күшейтті. 2024 жылы Компанияда сыбайлас жемқорлық жағдайлары тіркелген жоқ.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ БОЙЫНША ОҚУДАН ӨТКЕН ЖАҢА ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ САНЫ

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ БОЙЫНША ОҚУДАН ӨТКЕН ЖАҢА БАСШЫЛАРДЫҢ САНЫ

Ақпараттық қауіпсіздік

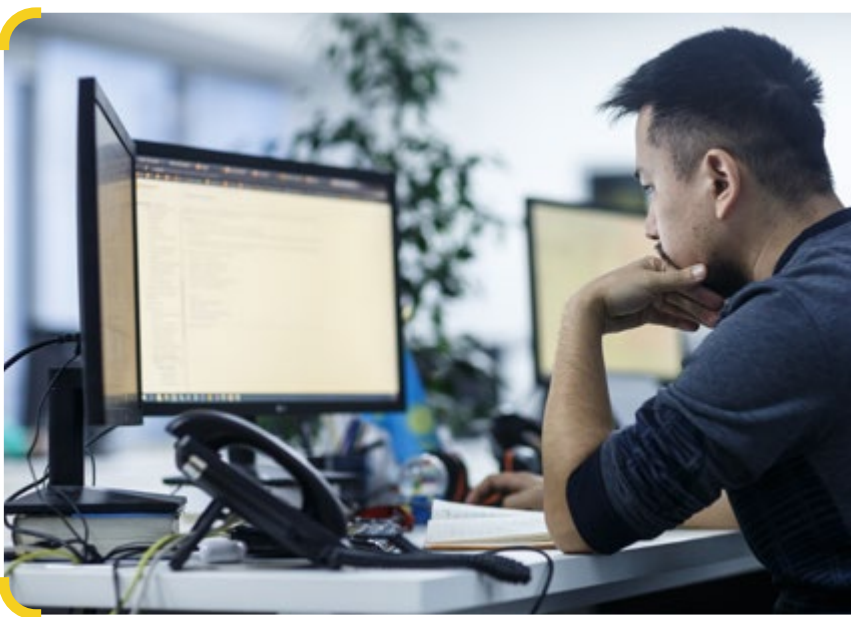
GRI 3-3, 418-1

КМФ қызметі ақпаратты, оның ішінде клиенттердің жеке деректерін өңдеумен және сақтаумен тығыз байланысты. Бұл деректердің құпиялылығы мен сақталуын қамтамасыз ету Компанияның негізгі басымдықтарының бірі болып табылады.

Ол үшін КМФ-те Ақпараттық қауіпсіздік саясаты, сондай-ақ Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі нұсқаулық, Ақпараттық қауіпсіздік инциденттерін басқару жөніндегі нұсқаулық және басқа да ішкі құжаттар қолданылады.

АҚПАРАТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІК ҚАҒИДАТТАРЫ

01	Заңдылық
02	Жүйелілік
03	Кешенділік
04	Үздіксіздік
05	Уақытылылық
06	Барабарлық
07	Сабақтастық
08	Икемділік
09	Пайдаланушыларға ыңғайлылық
10	Құжатталу
11	Ақпараттық қауіпсіздіктің мәдениеті мен талаптары туралы хабардар болу
12	Өз клиенттері мен қызметкерлерін білу

Ақпараттық қауіпсіздікті басқару Қазақстан Республикасы заңнамасының, сондай-ақ халықаралық стандарттардың талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.

КМФ-те ISO сериясының халықаралық стандарттарына негізделген ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесі енгізілді, сондай-ақ деректерді қорғаудың жоғары деңгейін растайтын PCI DSS стандартына сәйкестік сертификаттары алынды.

Рұқсаты шектеулі дербес деректерді қамтитын ақпараттық жүйелерге қол жеткізуді қамтамасыз ету шеңберінде Компанияда рөлдік модель негізінде рұқсатты басқарудың автоматтандырылған жүйесі (IDM) іске асырылды. Бұл қызметкерлерде артық құқықтардың болуын болдырмауға мүмкіндік береді. Жұмыстан шығарылған қызметкерлердің жүйеге кіруге рұқсаты жұмыстан шығарылған күні өшіріледі, IDM жүйесіндегі барлық кезеңдер көп сатылы бақыланады.

Артықшылықты рұқсатты бақылау Ram, DLP және SIEM қоса алғанда, арнайы ақпараттық қауіпсіздік құралдарын пайдалана отырып жүзеге асырылады.

Сыртқы периметрді киберқауіптерден қорғауға ерекше назар аударылады, ал соңғы нүктелердің қауіпсіздігі XDR-шешімі арқылы қамтамасыз етіледі. Рұқсаты шектеулі дербес деректері бар барлық ақпараттық жүйелерде екі факторлы аутентификация енгізіліп, деректер базасы шифрланған.

«Әлсіз тұстарды» анықтау және жою мақсатында AT-инфрақұрылымын ішкі және сыртқы сканерлеу үнемі жүргізіледі. Сондай-ақ Компанияда Secure SDLC әдіснамасына сәйкес бағдарламалық жасақтаманы қауіпсіз әзірлеу процесі жүзеге асырылған.

Есепті кезеңде ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі шаралардың жеткіліксіздігіне байланысты KMF клиенттерінің жеке деректерінің жайылып кетуі, ұрлануы немесе жоғалуы фактілерін растайтын бірде-бір оқиға тіркелген жоқ. Клиенттерден сәйкесінше шағымдар келіп түспеді.

Клиентті қорғау қағидаттары

KMF клиенттердің құқықтарын қорғауды өзінің бизнес-моделі шеңберінде сөзсіз басымдықтардың бірі деп санайды. 2015 жылы Компания бизнес-процестер мен Компания саясатының клиенттерді әлеуметтік қорғау қағидаттарына сәйкестігін растайтын Smart Campaign сертификатын алған Қазақстандағы алғашқы және әлемдегі 31-ұйым болды.

Smart Campaign халықаралық бастамасын Center for Financial Inclusion халықаралық коммерциялық емес ұйымы 2009 жылы іске қосты және МҚҰ клиенттерін сапасыз қаржылық қызметтерді ақылға қонымсыз шарттарда алудан қорғауға бағытталған стандарттар мен қағидаттар жиынтығын қамтиды. Smart Campaign стандарттары мен қағидаттары KMF барлық бизнес-процестеріне ендірілген.

KMF-TE SMART CAMPAIGN ҚАҒИДАТТАРЫН ІСКЕ АСЫРУ

1. Өнімді дұрыс әзірлеу және жеткізу	♥ Біз өнімді әзірлеу кезінде клиенттердің қажеттіліктерін зерттейміз (сауалнамалар, фокус-топтар, терең сұхбат), сонымен қатар қызметтерді сату кезінде стандарттарды сақтаймыз.
2. Шамадан тыс берешекке жол бермеу	♥ Бұл қағидат Компанияның бизнес-моделіне оны құрған сәттен бастап енгізілген. Бізде заңнамалық талаптарды сақтай отырып, клиенттің төлем қабілеттілігін бағалаудың өзіндік әдістемесі бар, сонымен қатар Кредиттік бюроның мәліметтерін пайдалана отырып, клиенттің кредит төлеу қабілеттілігін толық бағалаймыз.
3. Ашықтық	♥ Әлеуметтік бағдарланған компания бола отырып, біз клиентке кредит берер алдында оны беру шарттары туралы толық ақпарат береміз, сондай-ақ клиенттерді кредит шартының талаптарымен таныстыру бойынша стандарттарды қолданамыз.
4. Жауапты баға белгілеу	♥ Қағидат клиент төлей алатын және Компанияның тұрақтылығын қамтамасыз ететін сыйақы деңгейін ұтымды анықтауға ұмтылуды білдіреді.
5. Клиенттерге әділ және құрметпен қарау	♥ Компанияда Этика кодексі және корпоративтік стандарттар қолданылады, оқыту және ынталандыру жүйесі жұмыс істейді, клиенттермен жұмыс істеудің барлық кезеңінде, оның ішінде қарызды өндіріп алуда корпоративтік этиканы бұзуды барынша болдырмайтын бизнес-процестер құрылған.
6. Клиент деректерінің құпиялылығы	♥ KMF озық ақпараттық жүйелердің, қызметкерлерді оқыту және ынталандыру жүйесінің, сондай-ақ жеке деректерді қорғаудың ұдайы жетілдірілетін жүйесінің болуына байланысты клиенттермен жұмыс істеудің барлық кезеңінде микрокредиттің конфиденциалдығы мен құпиясының сақталуына кепілдік береді.
7. Шағымдарды қарау және шешу тетіктері	♥ KMF-те клиенттермен кері байланыс жүйесі жұмыс істейді, оның міндеттерінің бірі клиенттердің шағымдарын қабылдау және өңдеу болып табылады. Шағымдар 15 түрлі арна арқылы берілуі мүмкін, шағымдардың әрқайсысы жеке қаралады. Бұл ретте Компания қызметінің тиімділігінің бекітілген көрсеткіштерінің бірі шағым берген клиенттердің үлесі болып табылады. Бұл көрсеткіш белсенді клиенттердің жалпы санының 1% аспауға тиіс.
8. Басшылық тарапынан клиенттерді қорғауға ұмтылу және кадр жүйесінде жүзеге асыру	♥ Алаяқтық пен сыбайлас жемқорлық жағдайларын болғызбау мақсатында KMF, егер тәуекелдерді бағалау нәтижесінде тиісті тәуекелдердің өсуі анықталса, түзету іс-шараларын қолданады. Компанияда клиенттерді қорғау мәселелері бойынша қызметкерлер тұрақты оқудан өтеді, әлеуметтік және қаржылық критерийлерді ескере отырып, қызметкерлерді бағалау және көтермелеу жүргізіледі.

GRI 3-3, 201-1

Көрсеткіш	2023	2024
Тікелей құрылған экономикалық құн	84 911	97 728
Кредиттік залалдар бойынша шығыстардан кейінгі таза пайыздық кіріс	49 509	49 518
Таза пайыздық емес кірістер	-5 021	-1 204
Бөлінген экономикалық құн	59 389	76 807
Операциялық шығыстар, оның ішінде:	27 963	34 458
- Жалақы бойынша әлеуметтік аударымдар мен салықтарды ескере отырып, қызметкерлерге сыйақы	19 099	24 455
- Корпоративтік табыс салығынан басқа, салықтар бойынша шығыстар	865	1 145
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	3 311	2 818
Акционерлерге дивидендтер төлеу	13 427	0
Бөлінбеген экономикалық құн	13 213	11 038

GRI 207-1, 207-2, 207-3

КМФ салық саясатын бизнестің тұрақтылығына және компания қызметін жүзеге асыратын өңірлердің дамуына ықпал ететін орнықты даму мен корпоративтік жауапкершіліктің ажырамас бөлігі ретінде қарастырады.

2024 жылы табыс салығы бойынша шығыстар 2 818 млн теңгені құрады. Компанияның салық міндеттемелері туралы толық ақпарат тәуелсіз аудитор растаған қаржылық есептілікте жарияланған, бұл қосымша ашықтықты қамтамасыз етеді және мүдделі тараптарға салық төлемдерінің егжей-тегжейлерімен танысуға мүмкіндік береді.

Сатып алу және жеткізу тізбегін басқару

GRI 2-6, 204-1

KMF компанияның үздіксіз қызметін қамтамасыз ету, шығындарды азайту және тиімділікті арттыру үшін жауапты және ашық сатып алу жүйесін құрады. Сатып алу қызметі бірыңғай стандарттарды, рәсімдер мен қағидаттарды айқындайтын Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алуды жүзеге асыру жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес жүзеге асырылады.

Процесті сатып алу процесін әзірлеу және бекіту арқылы Материалдық-техникалық қамтамасыз ету басқармасының Сатып алу бөлімі басқарады. Сондай-ақ сатып алуға бас офис пен филиалдардың бөлімшелері

қатысады. Сипаты мен сомасына байланысты сатып алу орталықтандырылған (Бас кеңсе деңгейінде) немесе орталықтандырылмаған (тікелей филиалдарда немесе бөлімшелерде) түрде жүргізілуі мүмкін.

Процесс бекітілген бюджетке негізделген Жылдық сатып алу жоспарын құрудан басталады және мынадай негізгі кезеңдерді қамтиды: сатып алуға өтінім беру, нарықты талдау, жеткізушіні таңдау, шарт жасау және орындау.

СХЕМА ПРОЦЕССА ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ ЗАКУПОК

EDMS - Электрондық құжат айналымы жүйесі
TMC - тауарлық және материалдық құндылықтар

- Жеткізушіні таңдау кезінде мына қағидаттар қолданылады:
- ♥ Үнемділік пен тиімділік – баға мен сапаның ең жақсы арақатынасын қамтамасыз ететін ұсыныстарға басымдық беріледі;
 - ♥ Бәсекелестік пен ашықтық – сатып алудың көпшілігі электрондық сауда алаңы арқылы жүзеге асырылады;
 - ♥ Мүмкіндіктер теңдігі – барлық әлеуетті жеткізушілерге тең қатысу шарттары беріледі;
 - ♥ Тікелей өндірушілер мен ресми дистрибьюторларға басымдық – тәуекелдерді азайту үшін;
 - ♥ Мүдделер қақтығысы мен сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің болмауы.

Әлеуетті жеткізушілерге қатаң біліктілік талаптары қойылады – құқық қабілеттілігінің, қаржылық тұрақтылығының болуы, салық берешегінің болмауы және санкциялық немесе қара тізімдерге енбеуі. Сондай-ақ компаниямен (БЕҚТ) ерекше қатынастардың болуына және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатқа сәйкестігіне тексеру жүргізіледі.

- Жеткізушіні таңдау сатып алу сомасына байланысты және келесідей жүзеге асырылады:
- ♥ 15 млн теңгеден 75 млн теңгеге дейінгі сомада тендерлік комиссия шешім қабылдайды. Кемінде үш

- коммерциялық ұсыныс талап етіледі, егер сатып алу ЭСА арқылы жүргізілсе, екі коммерциялық ұсыныс жеткілікті;
- ♥ Жалғыз жеткізушіден сатып алған жағдайда ұсыныстардың қажетті санын алу мүмкін еместігін негіздеу қажет;
 - ♥ 75 млн теңгеден астам сомада шешімді Тендерлік комиссия алдын ала қарайды және Басқарманың қарауына шығарады. Басқарманың жетекшілік ететін мүшесі шартқа қол қояды;
 - ♥ 100 млн теңгеден астам сомада шартқа Басқарма Төрағасы қол қояды.

Бұл тәсіл сатып алу көлеміне байланысты бақылау мен ашықтықты, сонымен қатар икемділікті қамтамасыз етеді.

KMF компьютерлік техниканы, бағдарламалық жасақтаманы, перифериялық және серверлік жабдықтарды, кеңсе және шаруашылық тауарларын, құрылыс және монтаждау қызметтерін, сондай-ақ жарнамалық өнімдерді ұсынатын көптеген жеткізушілермен өзара әрекеттеседі.

2024 жылы Компания тауарларын, жұмыстары мен қызметтерін сатып алудың жалпы сомасы 11 868 млн теңгені құрады. Жергілікті сатып алу үлесі 86% құрады.

В 2024 году общая сумма закупок товаров, работ и услуг Компании составила 11 868 млн тенге. Доля местного содержания закупок составила 86%.

САТЫП АЛУ КӨЛЕМІНІҢ ҚАРҚЫНЫ ЖӘНЕ ЖЕРГІЛІКТІ ҚАМТУ ҮЛЕСІ

Көрсеткіш	Өлшем бірлігі	2023	2024
Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алудың жалпы сомасы	млн теңге	12 157	11 868
Жергілікті жеткізушілерден сатып алудың жалпы сомасы	млн теңге	10 473	10 198
Сатып алудағы жергілікті қамту үлесі	%	86	86

ОРНЫҚТЫ ДАМУ

07

Орнықты дамуды басқару.....	49
Орнықты даму саласындағы стратегия.....	50
Маңызды тақырыптарды анықтау тәсілдемесі.....	52
БҰҰ орнықты даму мақсаттарына қол жеткізуге үлес қосу.....	54

Орнықты дамуды басқару

2024 жылы «КМФ (ҚМФ)» микроқаржылық ұйымы» АҚ өзінің бизнес-процестеріне орнықты даму қағидаттарын енгізуге белсене кірісті. Бұл қадам Компанияның бизнесті жауаптылықпен жүргізуге, мүдделі тараптармен жүргізетін өзара іс-әрекеттің айқын болуына және экономикаға, қоғамға және қоршаған ортаға әсерін басқаруға деген айнымас пейілділігін көрсетеді.

КМФ орнықты дамуды өзінің ұзақ мерзімді стратегиясының ажырамас бөлігі және экологиялық жауапты, әлеуметтік маңызды және экономикалық

орнықты болашақты құруға бағытталған тұрақты өсудің негізгі факторы ретінде қарастырады.

КМФ қызметіне орнықты даму қағидаттарын енгізу үшін Директорлар кеңесінің жанынан Стратегиялық жоспарлау және орнықты даму комитеті (ESG) құрылды. Комитет төрағасы болып тәуелсіз директор Константин Церетели тағайындалды. Сондай-ақ стратегиялық ESG мақсаттарын әзірлеу және Компания қызметіне орнықты тәжірибелерді енгізу үшін жауапты Стратегиялық даму мен ESG басқармасы құрылды.

ОРНЫҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУДЫҢ ҰЙЫМДЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫ

GRI 2-9, 2-12, 2-13, 2-14, 2-24

КМФ-те орнықты даму қағидаттарын тиімді енгізу үшін корпоративтік басқарудың барлық деңгейін қамтитын басқару жүйесі қалыптастырылды.

Стратегиялық деңгейде Директорлар кеңесі басым бағыттарды айқындайды және ESG-бастамалардың жүзеге асырылуын қадағалауды қамтамасыз етеді.

Басқарма тәжірибелердің енгізілуін қамтамасыз етеді және орындалуын бақылауды жүзеге асырады. Операциялық деңгейде бөлімшелер ESG-тәжірибелерді жүзеге асырады, есептілікті қалыптастырады және мониторинг жүргізеді.

01. СТРАТЕГИЯЛЫҚ ДЕҢГЕЙ

Директорлар кеңесі	Директорлар кеңесі жанындағы Стратегиялық даму және ESG комитеті
- орнықты даму саласында стратегиялық басқару үшін жауап береді; - ESG саласындағы мақсаттарды және Компанияның стратегиясын, негізгі ішкі нормативтік құжаттарды бекітеді; - экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді басқаруды қоса алғанда, ESG күн тәртібінің жүзеге асырылуын және қаржылық емес ақпараттың ашылу сапасын бақылайды.	- Компания стратегиясының жобасын қарайды және стратегияның орындалуына мониторинг жүргізеді; - орнықты даму саласындағы ішкі нормативтік құжаттардың жобаларын қарайды; - орташа мерзімді және ұзақ мерзімді мақсаттарды және орнықты даму саласындағы тиімділіктің негізгі көрсеткіштерін айқындайды; - ESG қағидаттарының Компания қызметіне біріктірілуін және жүзеге асырылуын қадағалайды; - орнықты даму бойынша есептілікті қарайды.

02. БАСҚАРУШЫЛЫҚ ДЕҢГЕЙ

Басқарма	Басқарма жанындағы Кредиттік және операциялық тәуекелдерді басқару комитеті
- ESG стратегиясын енгізуді қамтамасыз етеді; - экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді басқару саясатын, рәсімдерін қабылдайды; - ESG-тәуекелдердің деңгейі жоғары жобаларды бағалауды және ақпараттың ашылуын ұйымдастырады; - Заңнаманың және ішкі нормативтік құжаттардың талаптарына сәйкес ESG-есептіліктің дұрыстығын және мониторинг жүйесінің жұмыс істеуін қамтамасыз етеді.	ESG-тәуекелдерді бағалау рәсімдерінің және тәуекелдердің жол берілмейтін деңгейлері бар жобалардан бас тарту тетіктерінің енгізілуін бақылауға жауапты.

03. ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ДЕҢГЕЙ

Тәуекел-менеджмент департаменті	Стратегиялық даму және ESG басқармасы	Құрылымдық бөлімшелер
- экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді басқару жүйесін (ESDD) әзірлейді және енгізеді; - тәуекелдерді санатқа бөледі және бағалайды; - орташа және жоғары ESG-тәуекелі бар жобалар бойынша, соның ішінде Басқарма деңгейінде қарау үшін қорытынды береді.	- Компания қызметіне орнықты даму қағидаттарын енгізуді үйлестіреді; - ESG саясатын, іс-шаралар жоспарларын әзірлейді; - деректерді жинауды және жүйелеуді қамтамасыз етеді; - есептілік дайындайды; - ESG аясындағы мақсаттардың орындалуына мониторингті ұйымдастырады және Басқарма мен Директорлар кеңесін хабардар етеді.	- жылдық және қаржылық емес есептілік үшін деректер ұсынады; - орнықты даму саласындағы корпоративтік бастамаларды жүзеге асырады; - қызметкерлер мен клиенттерді хабардар етеді және тартады.

КОМПАНИЯНЫҢ ОРНЫҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ ІШКІ ҚҰЖАТТАРЫ

GRI 2-23

Компания өз қызметіне жауапты қаржыландыру және орнықты даму қағидаттарын жүйелі түрде енгізу үстінде. 2024 жылы Орнықты даму саясаты әзірленді, ол орнықты даму саласындағы қызмет тәсілдерін жүйелейтін негізгі нормативтік құжат болып табылады.

Саясат KMF-тің негізгі құндылықтарына сәйкес келеді, бизнесті жауапты жүргізу қағидаттарын сақтау, қоғамға және қоршаған ортаға теріс әсерді

барынша азайту, сондай-ақ адам құқықтарын сақтау бойынша міндеттемелерді қоса алғанда, орнықты даму саласындағы қағидаттарды, талаптар мен ережелерді сақтау бойынша міндеттемелерді көрсетеді. Құжат Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық базасына сәйкес әзірленді және бірқатар халықаралық қағидаттарды ескереді. Нормативтік құжат Директорлар кеңесінің алдын ала бекітуінен өтті және банктік лицензияны алғаннан кейін күшіне енеді.

ОРНЫҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ НЕГІЗГІ НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАРДЫҢ ТІЗБЕСІ МЫНАЛАРДЫ ҚАМТИДЫ

- «KMF» (ҚМФ) микроқаржылық ұйымы» АҚ 2027 жылға дейінгі жалпы даму стратегиясы шеңберіндегі орнықты даму стратегиясы – Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілді;
- Директорлар кеңесі жанындағы Стратегиялық жоспарлау және орнықты даму (ESG) комитеті туралы ереже – Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілді;
- Іскерлік этика кодексі – Бақылаушы кеңестің шешімімен бекітілді;
- Ақпараттық қауіпсіздік саясаты – Бақылаушы кеңестің шешімімен бекітілген;
- Алаяқтыққа қарсы іс-қимыл саясаты – Бақылаушы кеңестің шешімімен бекітілді.

Орнықты даму саласындағы ішкі нормативтік құжаттар KMF-тің барлық қызметкерлеріне қолданылады және бизнес-процестерді әзірлеу, клиенттермен өзара іс-қимыл жасау және жаңа өнімдерді енгізу кезінде

сақтауға міндетті болып табылады. Талаптардың сақталуы ішкі аудит және тұрақты мониторинг арқылы бақыланады.

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

GRI 3-3, 2-23, 2-24

Экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді басқару жүйесі (Environmental and Social Risk Management System, ESMS) Компанияға 2014 жылы жауапты қаржыландыру және халықаралық серіктестермен

тұрақты өзара іс-қимыл бойынша міндеттемелер шеңберінде енгізілді.

ESMS қызметінің негізгі мақсаты қарыз алушылардың қызметіне байланысты экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді сәйкестендірудің және азайтудың кешенді және объективті тәсілдемесін қамтамасыз ету болып табылады. Қоршаған ортаға ықтимал әсерді азайтуға және кредит беру кезінде әлеуметтік саладағы ықтимал жағымсыз салдардың алдын алуға ерекше назар аударылады.

Микрокредитке өтінімді қарау кезінде экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді бағалау рәсімі қатарынан үш кезеңді қамтиды:

- Қазақстан Республикасының табиғатты қорғау туралы заңдарында тыйым салынған, бекітілген қызмет түрлерінің тізбесі бойынша, сондай-ақ Компанияның ішкі ерекшеліктер тізімі бойынша алдын ала тексеру;
- Қарыз алушы қызметінің сипатына қарай тәуекел дәрежесін (төмен, орташа, жоғары) беру;
- Тәуекел деңгейін және ықтимал өтеу шараларын ескере отырып, кредиттік шешім қабылдау.

Компания өтінімді қарау кезеңінде жеке менеджер немесе филиалдың кредиттік комитетінің мүшесі толтыратын қоршаған ортаны қорғау және әлеуметтік жауапкершілік мәселелері бойынша құрылымдалған сауалнама әзірледі және пайдаланады. Бұл бағалау

процесін жүйелеуге ғана емес, сонымен қатар оның барлық деңгейде біркелкі болуын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

ESMS-тің қызметі кредиттік портфельдің экологиялық және әлеуметтік параметрлеріне жыл сайын мониторинг жасауды көздейді, оның нәтижелері қажет болған жағдайда мүдделі инвесторлар мен серіктестерге жіберіледі. Қазіргі сәтте жүйе тұтынушылық кредит беруді қоспағанда, микрокредиттің барлық түріне қолданылады.

Негізгі талаптар тізбесіне қоршаған ортаны қорғау және еңбек құқықтары саласындағы ұлттық заңнаманы қатаң сақтау, сондай-ақ орнықты даму қағидаттарына негізделген ерекшеліктердің ішкі тізіміне сәйкестік кіреді.

2025 жылы Компания экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді басқару жүйесін кешенді түрде қайта қарауды жоспарлап отыр. Реттеушінің жаңа талаптарын ескере отырып, ішкі әдістемелерді жаңарту көзделеді. Бұл KMF-ке орнықты даму мәселелерін бизнес-практикамен әлдеқайда тиімді ұштастыруға және инвесторлар мен мүдделі тараптардың сенімін нығайтуға мүмкіндік береді.

Орнықты даму саласындағы стратегия

GRI 2-22

2024 жылдың соңында Компанияда 2027 жылға дейінгі KMF корпоративтік Стратегиясына біріктірілген және 2025 жылдың басында Директорлар кеңесі бекіткен Орнықты даму стратегиясы әзірленді. Экологиялық, әлеуметтік және басқарушылық аспектілер (ESG) Компанияның бизнес-моделінің ажырамас бөлігіне айналып, оның ұзақ мерзімді өсуге, әлеуметтік жауапкершілікке және қоршаған ортаға ұқыпты қарауға деген ұмтылысын көрсетеді. Дамудың негізгі бағыттары халықаралық үрдістерді, реттеуші талаптарды, инвесторлар мен басқа да мүдделі тараптардың күткендерін ескере отырып айқындалған.

Басымдықтарды кезең-кезеңмен іске асыру үшін іс-шаралар тізбесін, оларды орындау мерзімдерін, жауапты орындаушыларды, күтілетін нәтижелер мен негізгі тиімділік көрсеткіштерін (KPI) қамтитын жол картасы әзірленді. Жол картасы Компанияның ESG-мақсаттарына жетуді жоспарлау, бақылау және басқару құралы ретінде қолданылады.

E ↗ Экологиялық бастамалар	S ↗ Әлеуметтік бастамалар	G ↗ Корпоративтік бастамалар
4 БАСТАМА: ♥ Жауапты қаржыландыру портфелі ♥ Көміртегі ізі ♥ Жасыл офис ♥ Энергия тиімділігі	4 БАСТАМА: ♥ Қаржылық қызметтерге қолжетімділікті кеңейту ♥ Әлеуметтік жауапкершілік және қайырымдылық бастамалары ♥ Қызметкерлерге қамқорлық және ішкі даму ♥ Теңдікке және алуандыққа атсалысу	3 БАСТАМА: ♥ Корпоративтік бедел мен сенімді арттыру ♥ Орнықты корпоративтік басқару және тәуелсіздік ♥ Операциялық және бедел тәуекелдерін азайту
НЕГІЗГІ МАҚСАТТАР		

01 Орнықты және әлеуметтік қаржыландыру үшін кредиттік портфелді ұлғайту	01 Мобильді қосымша арқылы қаржылық қызметтерді пайдаланатын клиенттердің үлесін 55%-ға дейін арттыру	01 Халықаралық бастамаларға қосылу
02 Score 1 бойынша парниктік газдардың шығарындыларын 10%-ға азайту	02 Белсенді клиенттердің санын 570 мың адамға дейін көбейту	02 Халықаралық рейтинг агенттігінен ESG-рейтингін алу
03 Көгалдандыру және қоршаған ортаны қорғау жобаларын қолдау	03 Қайырымдылық көлемін 25 млн теңгеге дейін ұлғайту	03 топ- және мидл-менеджменттің 5% ESG KPIs тиімділіктің негізгі көрсеткіштерін құрайды және E-, S-, G-аспектілерді ескереді
04 Электрондық құжат айналымының үлесін 70 %-ға дейін ұлғайту	04 2027 жылға дейін демеушілік көлемін 24 млн теңгеге дейін ұлғайту	04 Орнықты даму саласындағы жылдық есепті дайындау және жариялау
05 Бөлек жиналатын қалдықтар көлемін ұлғайту	05 Қаржылық сауаттылық негіздерін үйренгендер санын 7000 адамға дейін арттыру	05 Үшінші тәуелсіз тараптың кемінде 10% қаржылық емес көрсеткіштерді растауы
06 Өз ғимараттары бойынша ЖЭР үлестік тұтынуды 7%-ға төмендету	06 2900-ден астам қызметкерді ESG және орнықты даму қағидаттарына оқыту	06 ISO 27001 халықаралық стандартына сәйкестік
	07 Еңбекақы төлеудегі гендерлік теңдікті қолдау	07 Әлеуметтік және экологиялық тәуекелдерді бағалауды енгізу
	08 Әйелдер бизнесін қолдауға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру	

Маңызды тақырыптарды анықтау тәсілдемесі

GRI 3-1, 3-2

Жылдық есепті GRI стандарттарына, қосарлы маңыздылық тұжырымдамасына, сондай-ақ ҚНРДА ұсыныстарына сәйкес дайындау шеңберінде Компания қызметінің экономикаға, қоғамға және қоршаған ортаға әсері және ESG-факторлардың KMF бизнесінің орнықтылығына әсері талданды. Тәсілдеме мүдделі тараптар үшін және Компанияның стратегиялық мақсаттарына қол жеткізу үшін маңызды басым тақырыптарды анықтауға мүмкіндік берді.

Маңызды тақырыптарды анықтау процесі:

I кезең. Талдау және сәйкестендіру

Маңызды тақырыптарды кеңінен қамтыған тізімді дайындау үшін көп деңгейлі бағалау қолданылды, оған мыналар кірді:

- ♥ **KMF қызметін экономикаға, қоршаған ортаға және қоғамға әсері тұрғысында талдау;**
- ♥ **қаржы саласындағы ESG қазақстандық және халықаралық көшбасшылар практикаларын бенчмарк-талдау;**
- ♥ **ESG саласындағы рейтингтік агенттіктердің талаптарын талдау;**
- ♥ **KMF бизнес-процестеріне сыртқы факторлардың әсерін бағалау.**

Тақырыптардың жалпы тізімін сараптамалық талқылау жүргізілді және мүдделі тараптар үшін сауалнаманың тұжырымы анықталды. Осы кезеңнің негізінде E (экологиялық), S (әлеуметтік) және G (қорпоративтік) санаттары бойынша топтастырылған 24 тақырыпты қамтитын тізім жасалды.

2 кезең. Мүдделі тараптарды тарту арқылы тақырыптарға басымдық беру

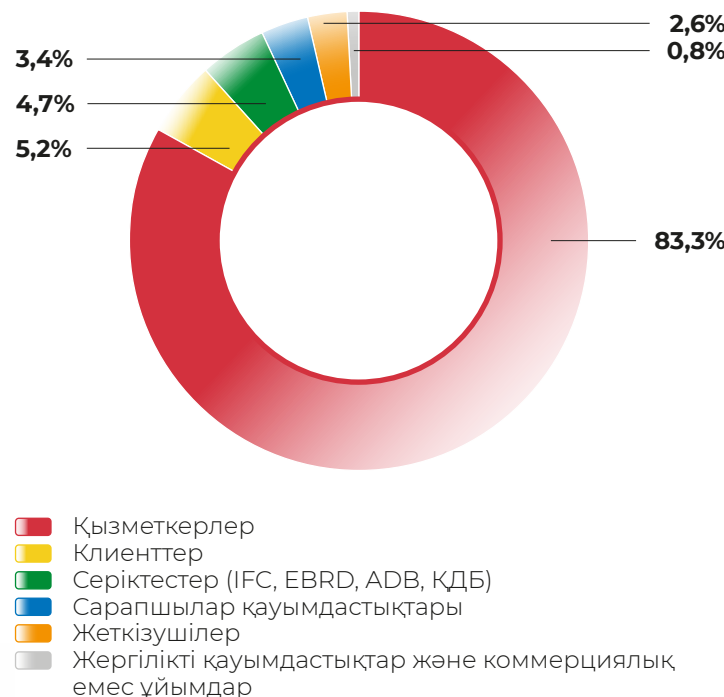
Онлайн-сауалнама жүргізу арқылы мүдделі тараптар арасында маңызды тақырыптардың мәнділігі анықталды. Сауалнамаға ішкі және сыртқы мүдделі тараптар қатысты. Респонденттерден барлығы 243 жауап алынды. Сауалнамаға қызметкерлер, клиенттер, серіктестер, жеткізушілер, сарапшылар қауымдастығының өкілдері, инвесторлар мен БАҚ қатысты. Сауалнамаға қатысушыларға экологиялық, басқарушылық және әлеуметтік аспектілер бойынша KMF-тің әсер ету дәрежесін мына шкала бойынша бағалау ұсынылды:

- 1 – әсері жоқ;
- 2 – әсері төмен;
- 3 – әсері орташа;
- 4 – әсері жоғары;
- 5 – әсері өте жоғары.

3 кезең. Қорытынды тізімді және маңыздылық матрицасын қалыптастыру

Мүдделі тараптарға жүргізілген сауалнама және әр тақырыптың Компанияның ағымдағы және болашақтағы бизнес-процестеріне ықтимал әсерін бағалау нәтижелері бойынша қорытынды тізім жасалды. Жалпы маңыздылығы 85% және одан жоғары болатын тақырыптар ESG жол картасы шеңберіндегі стратегиялық мақсаттар мен бастамаларға енгізілген. Қорытынды тізім орнықты дамудың 12 басым маңызды тақырыбын қамтиды.

МАҢЫЗДЫ ТАҚЫРЫПТАР БОЙЫНША САУАЛНАМАҒА ЖАУАП БЕРГЕН МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРДЫҢ САНАТТАРЫ

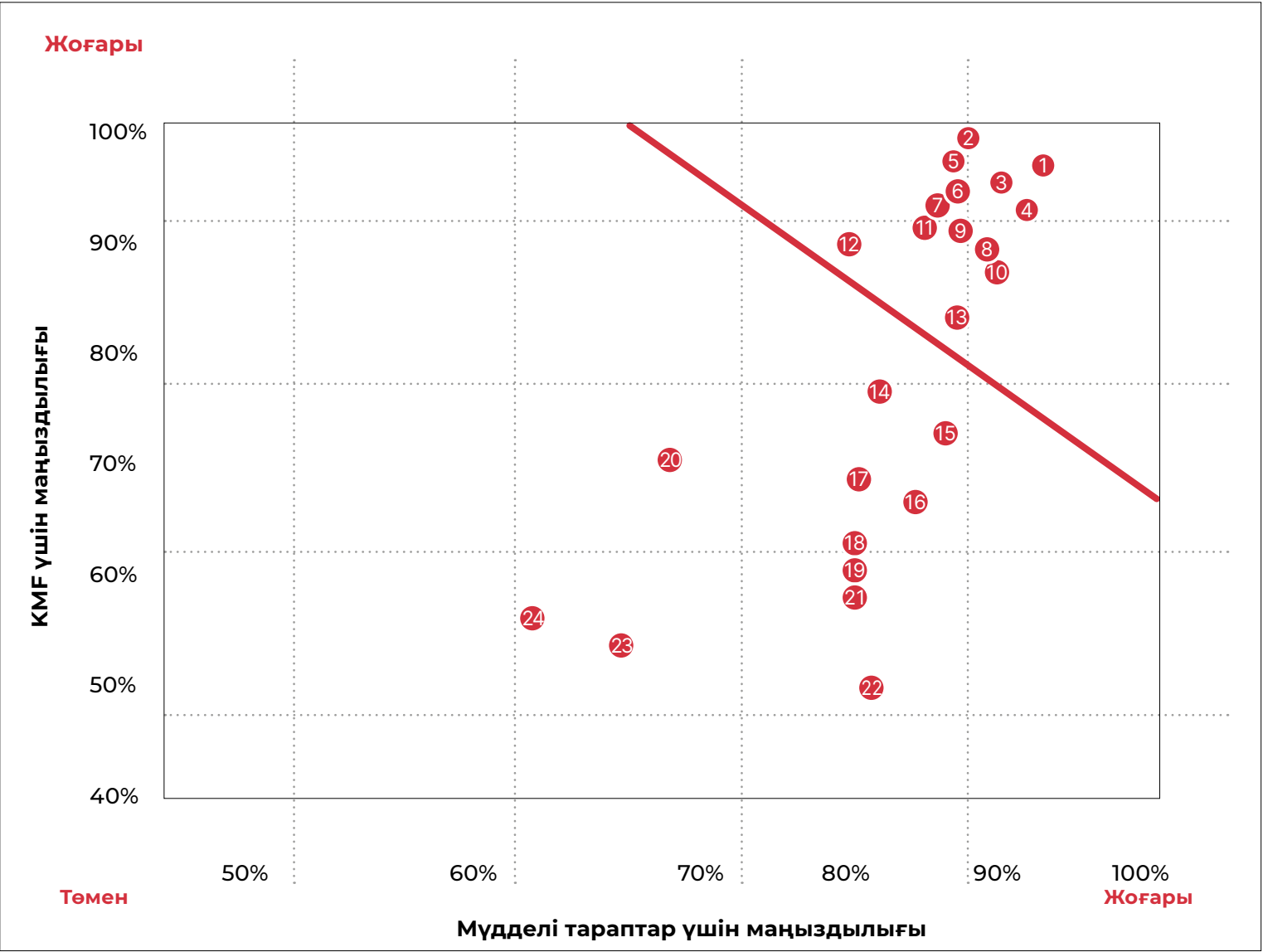
- Қызметкерлер
- Клиенттер
- Серіктестер (IFC, EBRD, ADB, ҚДБ)
- Сарапшылар қауымдастықтары
- Жеткізушілер
- Жергілікті қауымдастықтар және коммерциялық емес ұйымдар

МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ КӨРСЕТІЛГЕН ТАҚЫРЫПТАР, %

№	Аспект	Тақырып	Маңыздылығы		
			Мүдделі тараптар үшін мәнділігі	KMF үшін мәнділігі	Жиыны
1	Әлеуметтік аспект	Клиенттердің қанағаттануы	93	96	95
2	Экономикалық-басқарушылық аспект	Экономикалық нәтижелілігі	88	97	93
3	Экономикалық-басқарушылық аспект	Киберқауіпсіздік және деректерді қорғау	91	94	92
4	Экономикалық-басқарушылық аспект	Тәуекелдерді басқару	92	92	92
5	Әлеуметтік аспект	Таланттарды басқару және оларды дамыту	88	96	92
6	Экономикалық-басқарушылық аспект	Қаржылық өнімдер мен қызметтердің қолжетімділігі	87	93	90
7	Экономикалық-басқарушылық аспект	Корпоративтік басқару	87	92	89
8	Экономикалық-басқарушылық аспект	Сыбайлас жемқорлық пен парақорлыққа қарсы іс-қимыл	89	89	89
9	Экономикалық-басқарушылық аспект	Цифрлық трансформация және инновация	88	90	89
10	Әлеуметтік аспект	Клиенттердің қаржылық сауаттылығын арттыруға атсалысу	90	87	89
11	Экологиялық аспект	Климаттың өзгеру салдарларын жұмсарту	86	90	88
12	Экономикалық-басқарушылық аспект	Жауаптылықпен қаржыландыру	82	89	85
13	Әлеуметтік аспект	Жұмыс орнындағы қауіпсіздік пен жайлылық	88	83	85
14	Экономикалық-басқарушылық аспект	Адалдық және іскерлік этика	84	76	80
16	Экологиялық аспект	Қалдықтарды басқару	85	66	75
17	Әлеуметтік аспект	Еңбек практикасы	82	68	75
18	Экологиялық аспект	Энергия тиімділігі	82	62	72
19	Экологиялық аспект	Су тұтыну	82	60	71
20	Экономикалық-басқарушылық аспект	Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл	71	70	70
21	Әлеуметтік аспект	Алуандық, теңдік және инклюзивтілік	82	58	70
22	Әлеуметтік аспект	Өңірлердің әлеуметтік және экономикалық дамуына үлес қосу	83	50	66
23	Экономикалық-басқарушылық аспект	Жауаптылықпен жеткізу тізбегі	67	54	60
24	Экологиялық аспект	Биоалуантүрлілік және экожүйелер	63	56	59

МАҢЫЗДЫЛЫҚ МАТРИЦАСЫ

Маңызды тақырыптардың тізбесі сыртқы ортаның өзгерістерін және мүдделі тараптардың күткендерін ескере отырып жыл сайын қайта қаралатын болады. Сондай-ақ келесі есептік кезеңнен бастап Компанияның жоғарғы басқару органы бекітетін болады.

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІК

08

Климаттың өзгеруі	56
Ресурстарды тиімді пайдалану	57
Қалдықпен жұмыс істеу	58
Энергия тұтыну.....	59

Климаттың өзгеруі

GRI 3-3, 305-1, 305-2, 305-4, 305-5

КМФ климаттың өзгеруін біздің заманымыздың басты жаһандық сын-қатерлерінің бірі ретінде қарастырады. Қоршаған ортаға тікелей әсері көп болмаса да, Компания экологиялық әл-ауқатты сақтауға өз қызметінің қосқан үлесінің маңыздылығын түсінеді. 2024 жылы GHG Protocol және Климаттың өзгеруі жөніндегі үкіметаралық сарапшылар тобының (IPCC) әдістемесіне сәйкес парниктік газдардың шығарындыларын есептеу жүргізілді. Есептік кезеңде тікелей (Score 1) және жанама (Score 2) шығарындылар бойынша есепке алынды. 2025 жылы Score 3 бойынша шығарындыларды енгізу жоспарланып отыр, бұл Компанияға климаттың өзгеруіне қосқан үлесін толығырақ бағалауға және басқаруға мүмкіндік береді.

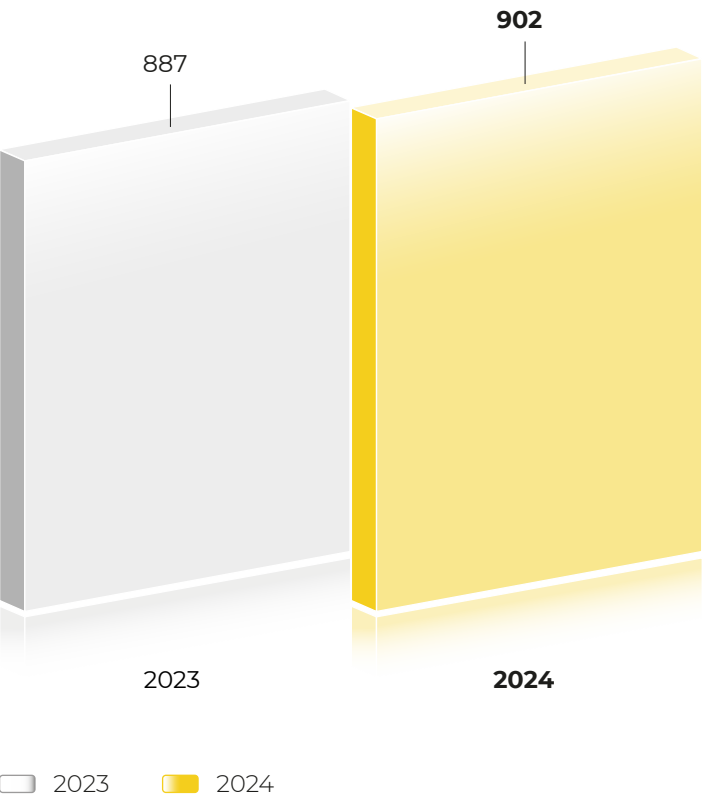
Тікелей шығарындылар (Score 1)

Компания Компанияның тікелей бақылауындағы шығарынды көздерінен бөлінетін парниктік газдардың тікелей шығарындыларының есебін жүргізеді. 2024 жылы парниктік газдардың тікелей шығарындыларының жалпы көлемі 902,12 тонна CO₂-экв. құрады, бұл 2023 жылғы көрсеткіштен 1,7%-ға артық. Тікелей шығарындылардың өсуі қызметтік сапарлардың өсуіне байланысты тұтынылған мотор бензині көлемінің ұлғаюына, сондай-ақ автономды жылыту жүйесі бар ғимараттарда табиғи газды тұтынудың өсуіне байланысты болды.

Тікелей парниктік шығарындылардың құрылымында автокөлік шығарындылары басым – олар 2024 жылы жалпы көлемнің 57,5% құрады. Бұдан кем емес маңызды үлесті ауаны баптау жүйелеріне қызмет көрсету және жанармай құю процесінде хладагенттердің жылыстауы кезінде туындайтын фугитивті шығарындылар құрайды – 39%.

2027 жылға дейін Орнықты даму стратегиясын жүзеге асыру шеңберінде КМФ 2024 жылдың базалық деңгейімен салыстырғанда парниктік газдардың тікелей шығарындыларын 10%-ға азайту мақсатын қойды. Осы мақсатқа жету үшін Компания автопаркті оңтайландыруға, ғимараттардың энергия тиімділігін арттыруға, сондай-ақ хладагент шығынын азайту бойынша тәжірибелерді енгізуге бағытталған іс-шаралар кешенін әзірлеуді жоспарлап отыр.

ТІКЕЛЕЙ ШЫҒАРЫНДЫЛАР,
тонна CO₂-экв.

Жанама шығарындылар (Score 2)

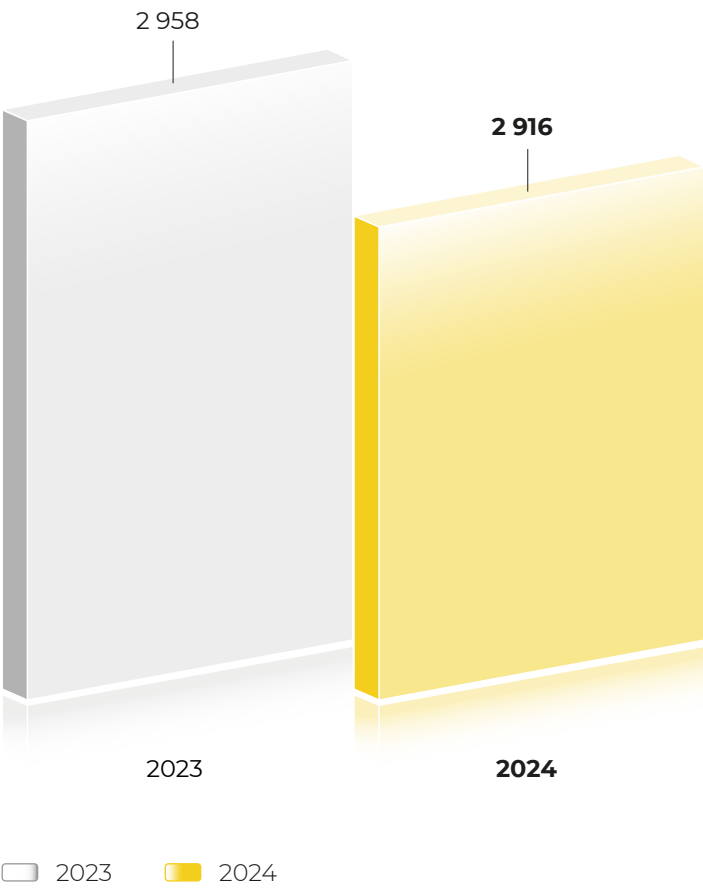
Компания сыртқы жеткізушілерден сатып алатын электр және жылу энергиясын тұтыну нәтижесінде пайда болатын парниктік газдардың жанама шығарындыларының есебін жүргізеді. Жанама шығарындыларды есептеу GHG Protocol Scope 2 Guidance әдістемелік ұсынымдарына сәйкес аумақтық (location-based) әдісті қолдану арқылы жүзеге асырылды. Деректер көзі ретінде Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар вице-министрінің бұйрығымен бекітілген парниктік газдар шығарындыларының үлестік коэффициенттері пайдаланылды.

КМФ өзінің операциялық бақылауындағы объектілер бойынша парниктік газдардың жанама шығарындыларын есепке алуды жүзеге асырады. Есеп берілетін 2024 жылы жанама шығарындылардың жалпы көлемі 2915,91 тонна CO₂-экв. құрады, бұл 2023 жылғы көрсеткіштен 1,4%-ға төмен. Бұл төмендеу ғимараттардың энергия тиімділігін жақсарту, ресурстарды ұтымды пайдалану қажеттілігі туралы қызметкерлердің хабардар болуын арттыру, сондай-ақ тұтынылатын электр энергиясының шығарындыларын есептеу әдістемесін түзету арқылы жылу энергиясын тұтынудың азаюына байланысты.

КМФ офистік инфрақұрылымның энергия тиімділігін жақсарту және экологиялық ізді азайту бойынша жұмысты жалғастырады. Қабылданған орнықты даму стратегиясы шеңберінде Компания энергия үнемдеу және операциялық тиімділікті арттыру бойынша іс-шаралар кешенін іске асыра отырып, отын-энергетикалық ресурстардың үлестік тұтынылуын кемінде 7%-ға төмендетуді мақсат етіп отыр.

2024 жылы Score 1 және 2 бойынша парниктік газдар шығарындыларының жалпы көлемі 3818,03 тонна CO₂-экв. құрады, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 0,7%-ға аз. Компания қызметінің ерекшелігін ескергенде, шығарындылар құрылымында электр және жылу энергиясын тұтынуға байланысты жанама шығарындылар басым болады. Олар шығарындылардың жалпы көлемінің 76,4% құрайды. КМФ парниктік газдар шығарындыларының қарқындылығы есепті жылы 39,07 тонна CO₂-экв./млрд. теңгені құрады.

ЖАНАМА ШЫҒАРЫНДЫЛАР,
тонна CO₂-экв.

КМФ ПАРНИКТІК ГАЗДАР ЛАҚТЫРЫНДЫЛАРЫ, ТОННА CO₂-ЭКВ.

Шығарындылар көзі		2023	2024
Scope 1	Отынды стационарлық жағу	29,198	31,984
	Отынды мобильді жағу	505,528	518,132
	Фугитивтік шығарындылар	352,000	352,000
Барлығы		886,73	902,12
Scope 2	Жылу энергиясын тұтыну	1904,302	1887,291
	Электр энергиясын тұтыну	1053,446	1028,621
Барлығы		2 957,75	2 915,91
Парниктік газдар шығарындыларының жалпы көлемі		3 844,47	3 818,03

Ресурстарды тиімді пайдалану

ҚАҒАЗДЫҢ ТҰТЫНЫЛУЫ

GRI 301-1

KMF операциялық қызметінде тұтынылатын маңызды ресурстардың бірі – қағаз. 2024 жылы қағаздың жалпы тұтынылуы А4 форматтағы 17 341 буманы құрады, бұл 43 тоннаға тең. 2024 жылы қағазды пайдаланудың едәуір көлеміне қарамастан, Компания мынадай іс-шаралар арқылы 2023 жылмен салыстырғанда 8,8%-ға төмендете алды:

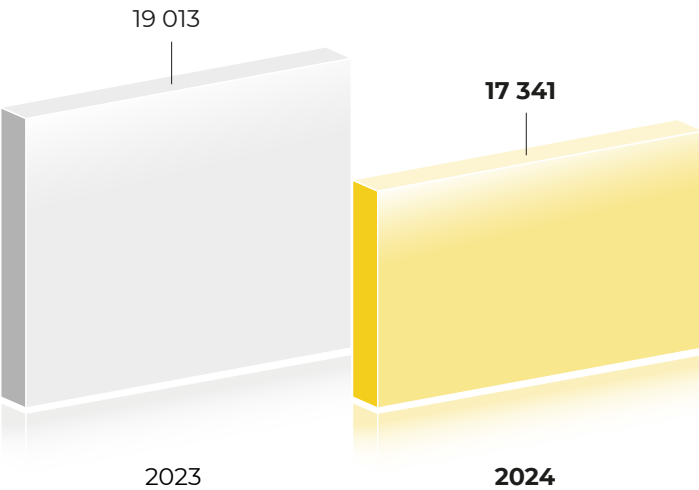
- Ішкі және сыртқы бизнес-процестерді дамыту және электрондық құжат айналымы жүйесіне ауыстыру;
- Клиенттерге қызмет көрсету шеңберінде жаңа цифрлық процестерді енгізу, оның ішінде электрондық цифрлық қолтаңбаны (ЭЦҚ) пайдалана отырып, клиенттің құжаттарға қол қою

функционалын іске асыру;

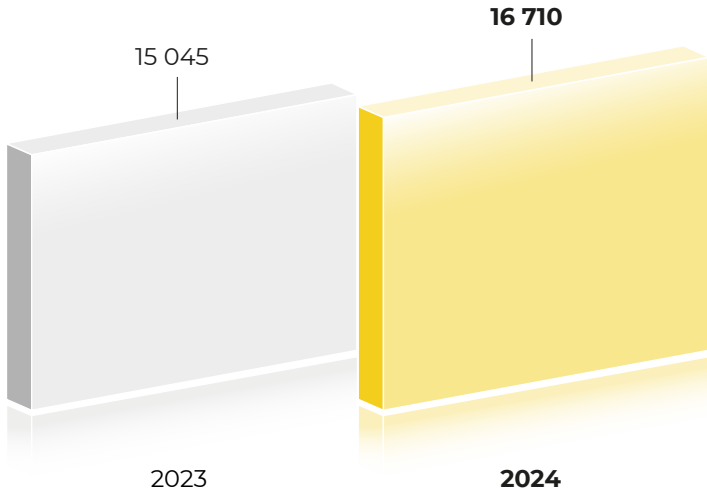
- Жұмыс процестерін талқылау шеңберінде келіссөз бөлмелерін көрсету техникасымен жарақтандыру;
- Қағаздың орнына цифрлық ресурстарды пайдалану туралы оқыту арқылы қызметкерлерді хабардар ету.

KMF стратегиялық мақсатқа – 2027 жылға қарай электрондық құжат айналымын 70%-ға жеткізуге ұмтылады. Сонымен қатар, Компания қағазды қайта өңдеу тәжірибесін дамытады. 2024 жылы қайта өңдеуге Компания мұрағаттарынан 23,5 тонна макулатура берілді, бұл есепті кезеңде сатып алынған қағаздың жалпы көлемінің шамамен 55% құрайды.

ҚАҒАЗ ТҰТЫНУ, А4 БУМАЛАРЫ

АЛЫНАТЫН СУДЫҢ КӨЛЕМІ м³

СУ РЕСУРСТАРЫНЫҢ ПАЙДАЛАНЫЛУЫ

GRI 303-3, 303-4, 303-5

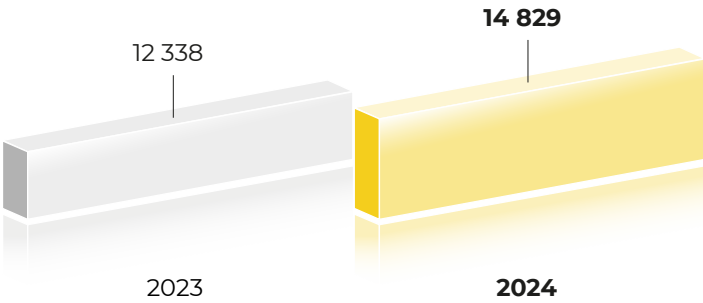
Қызметтің ерекшелігін ескеріп, KMF су ресурстарына айтарлықтай әсер етпейді. Өйткені су тек шаруашылық-тұрмыстық және ауыз су қажеттіліктеріне ғана пайдаланылады және басқа ұйымдардан келеді. Сарқынды сулар орталықтандырылған муниципалды кәріз жүйелеріне жіберіледі.

2024 жылы Компанияның 15 меншікті ғимараты бойынша алынатын судың жалпы көлемі 16 710 м³ құрады, бұл өткен жылмен салыстырғанда 11%-ға көп. Алынатын судың негізгі өсімі Бас офисте су шығынының көбеюіне байланысты. Өсім қызметкерлер санының артуына және жүйелерге техникалық қызмет көрсетуге (жылыту, сумен жабдықтау, кондиционерлеу жүйелерін шаю) байланысты.

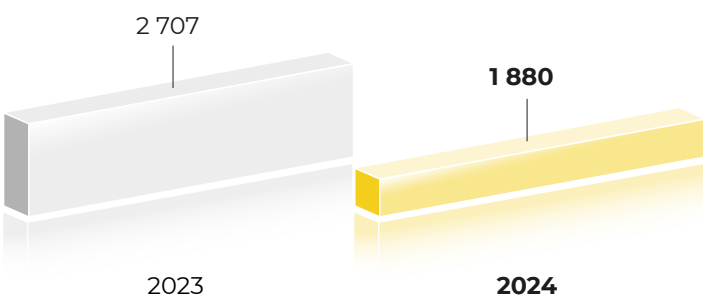
Есепті кезеңде су бұру көлемі 14 829 м³ құрады. Сарқынды сулар тек қалалық су бұру жүйелеріне жіберіледі, тазалауды муниципалдық қызметтер жүзеге асырады. Алынатын су көлемі мен су бұру көлемі арасындағы айырмашылық судың суаруға пайдаланылуымен, сондай-ақ техникалық есепке алынбайтын болмашы шығындармен түсіндіріледі. 2024 жылы жалпы су тұтыну 1880 м³ құрады, бұл алдыңғы есептік кезеңмен салыстырғанда 30%-ға төмен.

Офистердегі ауыз су басқа ұйымдардан сатып алынады және кулер арқылы пайдаланылады, сондықтан күн сайын офистерге су бөтелкелері жеткізіледі. 2024 жылы Компания 16 031 738 теңге сомасына 406 м³ су сатып

СУ БҰРУ КӨЛЕМІ, м³

ЖАЛПЫ СУ ТҰТЫНУ, м³

алды. Офистер бойынша ауыз суды тұтыну көлемі өткен есептік кезеңмен салыстырғанда 44%-ға өсті. Бұл да Компанияда қызметкерлер санының өсуімен байланысты.

КМФ-ТЕ АУЫЗ СУДЫҢ ТҰТЫНЫЛУ КӨЛЕМІ

Көрсеткіш	2023	2024
Заттай, м³	281,4	406,3
Ақшалай, теңге	10 143 19	16 031 73

Қалдықпен жұмыс істеу

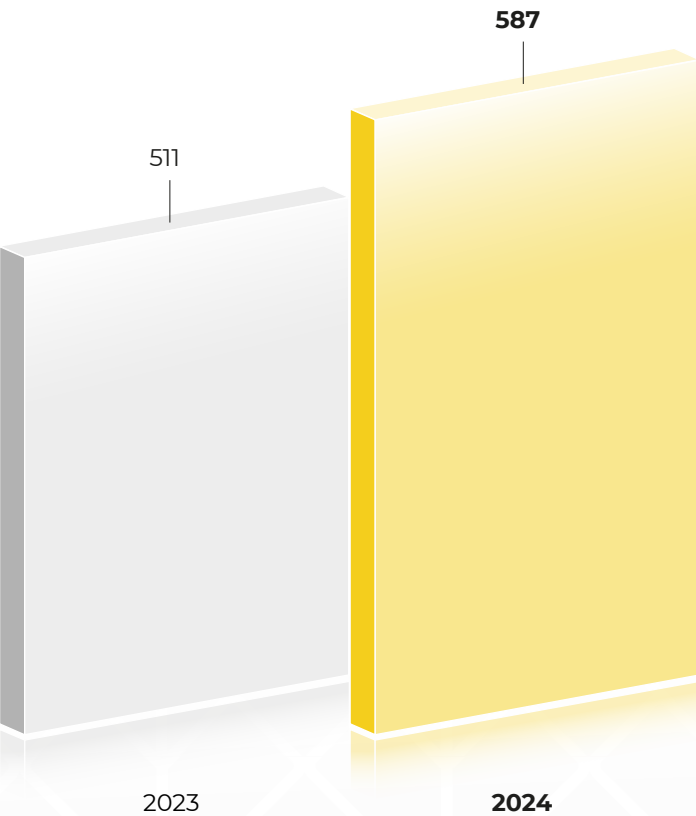
GRI 306-1, 306-3, 306-4

KMF қалдықтарды басқаруды экологиялық жауапкершіліктің ажырамас аспектісі деп санайды. KMF қызметі қалдықтарды өндіру және өңдеу бөлігінде қоршаған ортаға айтарлықтай теріс әсер етпейді, өйткені барлық түзілетін қалдық қауіпті емес санатқа жатады.

2024 жылы KMF-те 587 тонна қалдық түзілді, бұл өткен жылғы деңгейден жоғары. Қалдықтар арнаулы қоқыс таситын көліктермен әкетіледі және көму үшін полигонға жіберіледі. Көрсеткіштің өсуі банктік модельге көшу себепті қызметкерлер санының артуына және операциялық белсенділіктің өсуіне байланысты.

KMF офистерінде қалдықтардың түзілуі, тонна

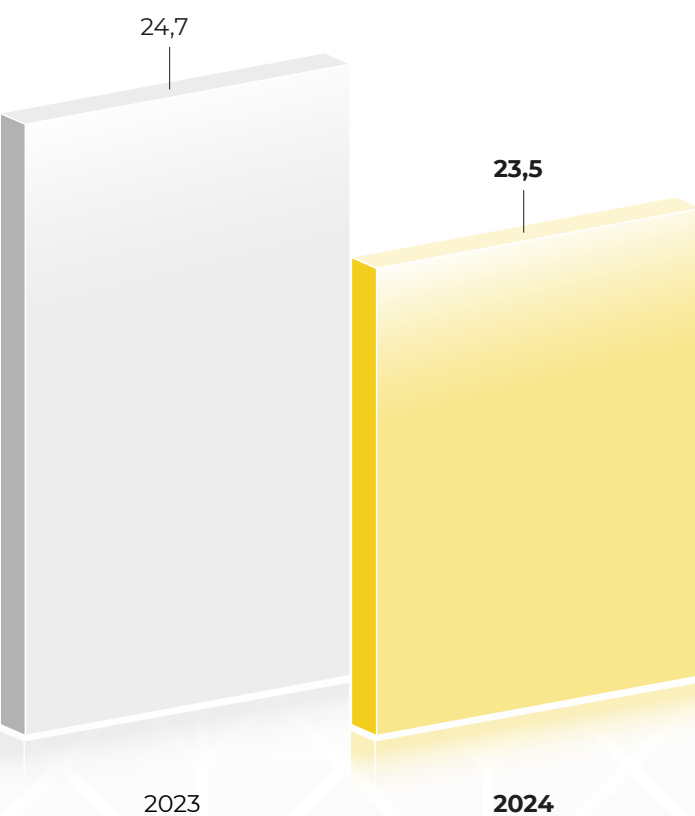
КМФ ОФИСТЕРІНДЕ ҚАЛДЫҚТАРДЫҢ ТҮЗІЛУІ, тонна

2019 жылдан 2023 жылға дейін Компанияда Econetwork серіктесімен бірлесіп жүзеге асырылатын «Жасыл офис» бастамасы шеңберінде қалдықтарды сұрыптап бөлек жинау жобасы жұмыс істеді. 2024 жылы жобаның жүзеге асырылуы уақытша тоқтатылды, алайда KMF оны кеңірек қамтып, өңірлік бөлімшелерді белсене тарта отырып, 2025 жылы жаңғыртуды жоспарлап отыр.

Жоба уақытша тоқтатылғанына қарамастан, Компания «Карина Рарег» ЖШС-мен және «Ксемакс» ЖК-мен ынтымақтасып, мұрағаттардан шыққан қағаздарды жыл сайын қайта өңдеуге тапсырады. 2024 жылы мұрағаттық құжаттармен жыл сайынғы жұмыс және қалдықтарды басқарудың орнықты тәсілі аясында 23,5 тонна макулатура қайта өңдеуге берілді.

ҚАЙТА ӨНДЕУГЕ ЖІБЕРІЛГЕН ҚАҒАЗ КӨЛЕМІ, тонна

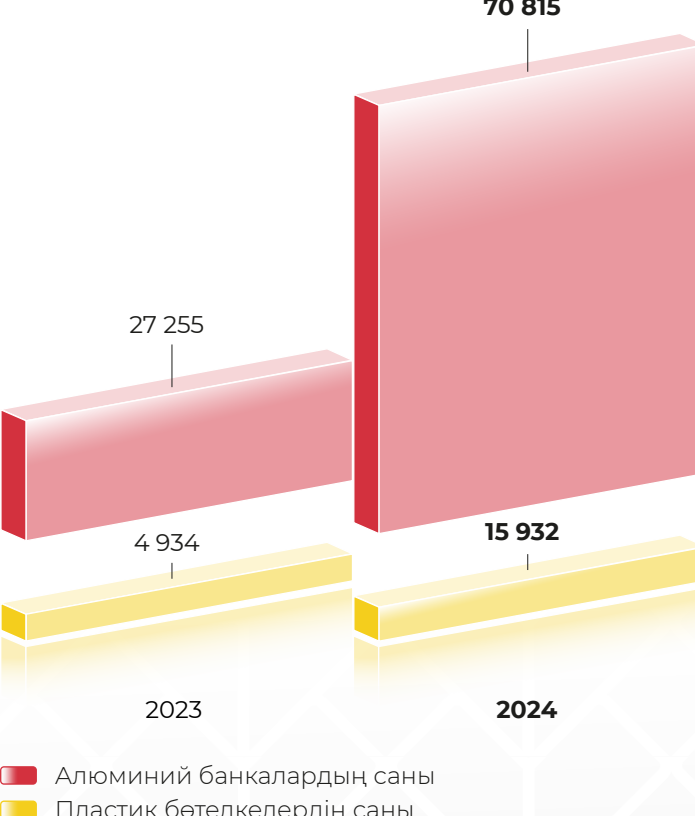

2023 жылы Қазақстандық жылжымайтын мүлік федерациясымен және Ecoplatform Kazakhstan бірлесе отырып, KMF фандоматтарды орнату жобасын іске қосты. Фандоматтар пластикалық бөтелкелер мен алюминий ыдыстарды әрі қарай қайта өңдеу үшін жинауға арналған. Барлығы 5 аппарат орнатылды, олар тұрғын үй кешендері мен сауда және ойын-сауық орталығында орналасқан.

Фандоматтар Алматының 2000-нан астам тұрғыны үшін қолжетімді және мына мекенжайлар бойынша орналасқан:

- ♥ «Алтын Заман» ТК, Сәтбаев көш., 9Б;
- ♥ «Форум» СО, Сейфулин даңғылы, 617;
- ♥ Central Esentai Residence ТК, Көктем-3 ы/а., 24;
- ♥ Almaty Towers ТК, Достық даңғылы, 160;
- ♥ Remizovka ТК, 6-шы тұйық көше, 25/1.

ЖИНАЛҒАН ЫДЫСТАРДЫҢ ЖАЛПЫ САНЫ

Алюминий банкалардың саны
Пластик бөтелкелердің саны

2024 жылы жоба жұмысын жалғастырды, оның шеңберінде 70 815 пластик бөтелке және 15 932 алюминий банка жиналды. Жоба біртіндеп қоғам үшін тартымды бола бастады, сондықтан тапсырылған ыдыстар саны 2023 жылмен салыстырғанда 1,7 есе өсті. Әсіресе, Central Esentai Residence тұрғын үй кешені мен Форум сауда орталығында орнатылған фандоматтар танымал болды.

Жоба азаматтар көптеп қатысқан экологиялық серіктестіктің үлгісі болды және KMF ESG-стратегиясын жүзеге асыруды қолдайды.

Энергия тұтыну

GRI 302-1, 302-3, 302-4

КМФ табиғи ресурстарды ұтымды пайдаланудың маңыздылығын түсінеді және энергия тұтыну мәселелеріне жауапкершілікпен қарайды. Энергия тиімділігі Компанияның 2027 жылға дейінгі ESG-стратегиясының басым бағыттарының қатарына кіреді.

Компанияда офистерде энергияны пайдалану қағидасын регламенттейтін ішкі құжат – «Энергия менеджменті қағидасы» қолданылады. Бұл құжатта филиалдар мен бөлімшелер үшін электр энергиясын тұтыну нормативтері, жабдықтар мен материалдарға қойылатын талаптар, сондай-ақ электр желілері мен электр жабдықтарын пайдалану тәртібі айқындалған. Жарықдиодты жарықтандыруға көшу басым

шаралардың бірі болып қала береді. 2017 жылдан бастап КМФ тек LED шамдарын сатып алады және істен шыққан люминесцентті жарық көздерін ауыстырады.

- 2024 жылы өз ғимараттары бойынша 2 387 434,9 кВт/сағ электр энергиясы сатып алынды, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 10,1%-ға өсті. Электр энергиясын тұтынудың өсуі мына факторларға байланысты:
- ♥ Қызметтің кеңеюіне байланысты қызметкерлер санының артуы;
 - ♥ Цифрландыру және банктік трансформацияға дайындық шеңберінде жаңа серверлер мен IT-жабдықтарды орнату.

Барлық отын-энергетикалық ресурстардың ішінен дизель отыны бойынша ең үлкен динамика тіркелді, негізінде, резервтік электр станцияларына пайдалану жүктемесін азайту есебінен тұтыну 44,1%-ға қысқарды және 1 596,7 литрді құрады. Ал табиғи газды тұтыну 23,2%-ға – 111,9 мың м3 дейін өсті, бұл газбен жабдықтау жүйесіне жаңа алаңдарды қосуға байланысты.

ОТЫН ТҮРЛЕРІ/КӨЗДЕРІ БОЙЫНША ЭНЕРГИЯ ТҰТЫНУ

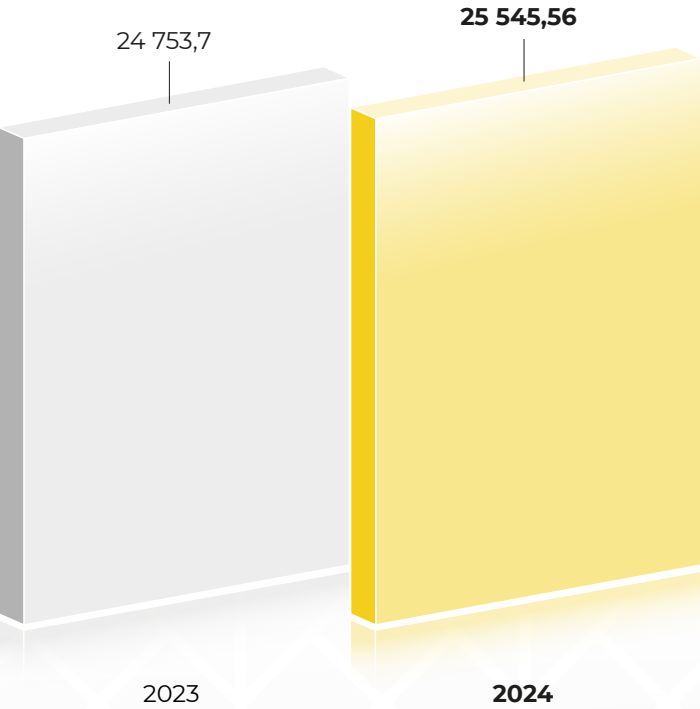
Энергия/отын түрі	2023	2024	Өзгеріс, %
Меншікті жылжымайтын мүлік объектілерінде			
- Электр энергиясы, кВт*с	2 167 585,6	2 387 434,9	10,1
- Жылу энергиясы, Гкал	2 176,5	2 125,3	-2,4
- Дизель отыны, л	2 857,8	1 596,7	-44,1
- Табиғи газ, Гкал	90,8	111,9	23,2
- Көмір, тонна	9,8	9,6	-2,0
Корпоративтік автокөлікпен			
- Бензин, л	213 229,9	218 546,2	2,5

2024 жылы өз ғимараттары бойынша жалпы энергия тұтыну 25 545,6 ГДж құрады, бұл 2023 жылғы көрсеткіштермен салыстырғанда 3%-ға өсті. Компанияның өсудің және ұйымдық дамудың белсенді кезеңінде екенін ескергенде, кішігірім өсім.

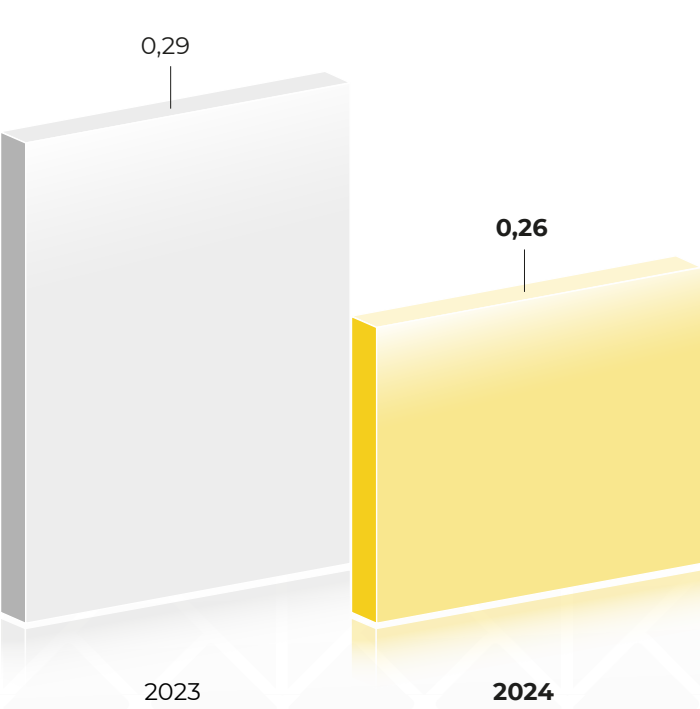
Меншікті энергия сыйымдылығы (энергияны тұтынудың кіріске қатынасы) 0,26 ГДж/млн теңгені құрады, бұл 2023 жылмен салыстырғанда 10,3%-ға төмен.

ЭНЕРГИЯНЫ ТҰТЫНУ КӨЛЕМІ, ГДж

ЭНЕРГИЯ ҚАРҚЫНДЫЛЫҒЫНЫҢ ДИНАМИКАСЫ, ГДж/млн теңге

ӘЛЕУМЕТТІК ЖАУАПКЕРШІЛІК

09

Қызметкерлерге
қамқор болу.....61

Еңбек қауіпсіздігі
және еңбекті қорғау.....67

Қызметкерлерге қамқор болу

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ БАСҚАРУ ТӘСІЛІ

KMF өз қызметкерлеріне бизнестің орнықты дамуының негізі және басты ресурсы деп қарайды. Компанияның кадрлық саясаты стратегия мен трансформацияны жүзеге асыруда маңызды рөл атқаратын білікті мамандарды тартуға, дамытуға, ынталандыруға және сақтауға бағытталған. Динамикалық өзгерістер жағдайында қызметкерлерді қолдауға және олардың тиімді бейімделуі мен жоғары нәтижелерге қол жеткізуі үшін қажетті машықтарын дамытуға басымдық беріледі.

Компания адам ресурстарын басқарудың бизнес-процестерін цифрландыру бойынша жұмыс жүргізуде. HR бөлімшесі өз жұмысында WebSoft HCM және E-staff бағдарламалық өнімдерін пайдаланады, қызметкерлердің құзыреттілігі мен тиімділігі деңгейін бағалауды, қызметкерлерді іріктеу және

жалдау рәсімдерін автоматтандыру бойынша жұмыс жүргізілуде.

KMF адам құқықтарын өз қызметінің іргелі негізі ретінде таниды және құрметтейді. Барлық қызметкердің жынысына, жасына, ұлтына, дініне немесе басқа да белгілеріне қарамастан тең құқықтары мен мүмкіндіктері бар. Компанияда қызметкерлерді жынысы, жасы, әлеуметтік мәртебесі және өзге де өлшемдері бойынша кемсітуге жол берілмейді. Қызметкерлерге төленетін сыйақы тек әрбір нақты қызметкердің еңбегімен және оның жынысына, жасына және басқа да айырмашылықтарына тәуелсіз Компания қызметінің нәтижелеріне қосқан үлесімен анықталады. Компания балалар еңбегін және мәжбүрлі еңбекті пайдалануға жол бермейді.

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ҚҰРАМЫ ЖӘНЕ АЛУАНДЫҒЫ

GRI 2-7, 401-1, 405-1

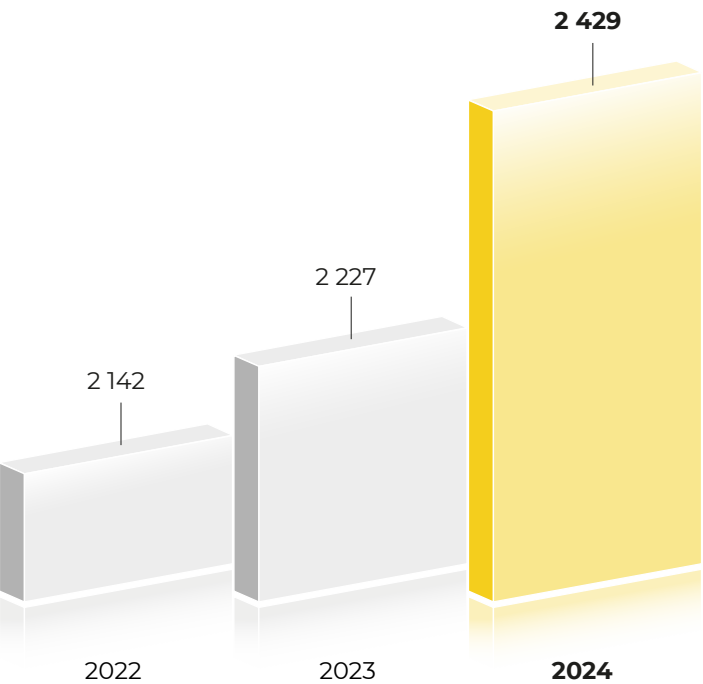
Компания қызметкерлерінің нақты саны 2024 жылдың басындағы 2227 қызметкерден жылдың соңында 2429 қызметкерге дейін өсті. Есепті жылы кадрлардың жалпы тұрақтамау коэффициенті 28% құрап, өткен жылмен салыстырғанда 2%-ға төмендеді. 2024 жылы кадрлардың тұрақтамау деңгейі тұтас алғанда бірқатар жыныстық-жастық топтарда оң динамиканы көрсетті. Ерлер арасында бұл көрсеткіш 14,3%-дан 13,7%-ға дейін, әйелдер арасында 15,9%-дан 14,4%-ға дейін төмендеді. Бұл ретте тұрақтамаудың ең жоғары деңгейі 30 жастан 50 жасқа дейінгі топта, әсіресе, әйелдер арасында байқалады. 50 жастан асқандар тобында тұрақтамау деңгейі 2023 жылмен салыстырғанда іс жүзінде өзгеріссіз қалды.

Қызметкерлердің жалпы санынан 719 адам бас офисте және 1710 адам Компанияның филиалдарында жұмыс істейді. Басқару құрылымында жоғары буын басшылары¹ Компанияның 4 қызметкері, басшылар² – 120 қызметкер және желілік басшылар³ – 368 қызметкер, қалғандары мамандар немесе техникалық қызметкерлер.

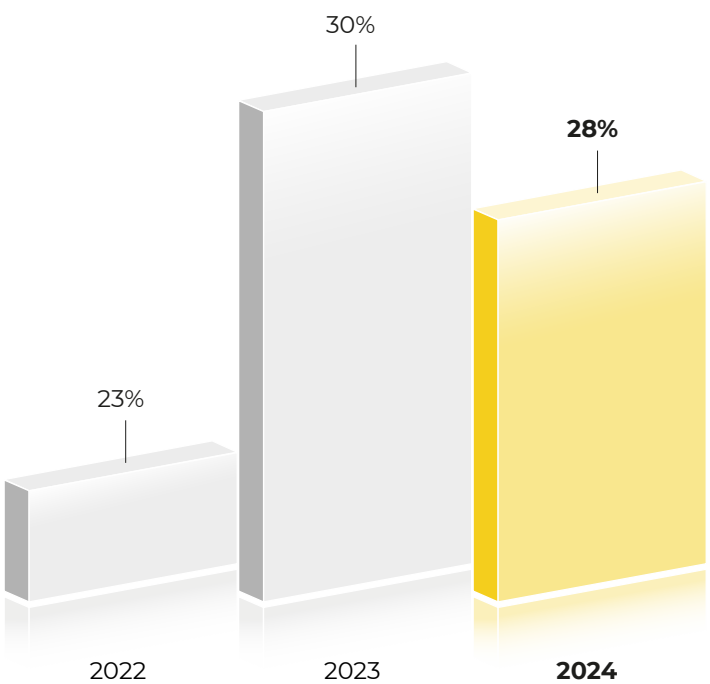
Қызметкерлердің гендерлік құрылымы жалпы алғанда теңдестірілген және есепті жыл ішінде айтарлықтай өзгерістерге ұшыраған жоқ. Әйелдер жалпы қызметкерлер санының 54% құрайды (2429 қызметкердің 1311-і).

¹ Жоғары буын басшыларына Басқарма жатады.
² Орта буын басшылары: басқарушы директорлар, департаменттердің директорлары, бас бухгалтер, филиал директорларының орынбасарлары, сату жөніндегі директорлар, филиалдардың директорлары және т.б.
³ Желілік басшыларға бөлім менеджерлері, шағын топ менеджерлері, бөлімше бастықтары және т.б. жатады.

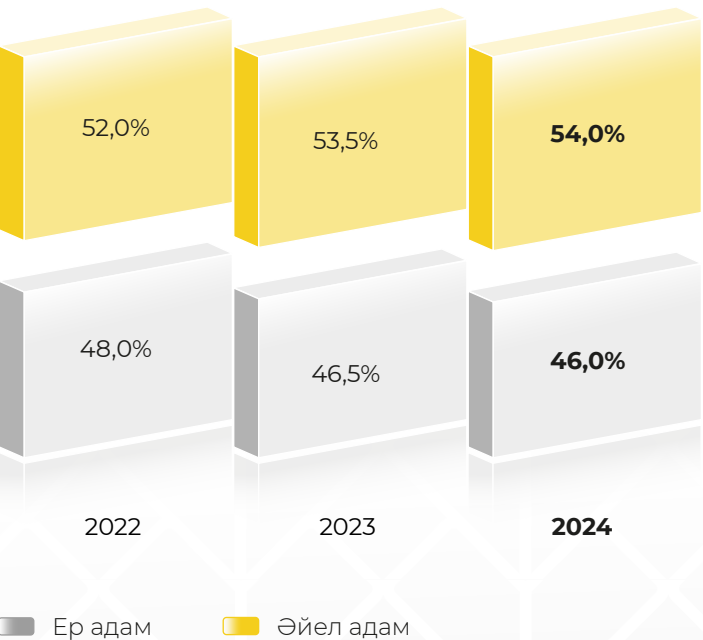
ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ НАҚТЫ САНЫ
кезең соңындағы қызметкерлер

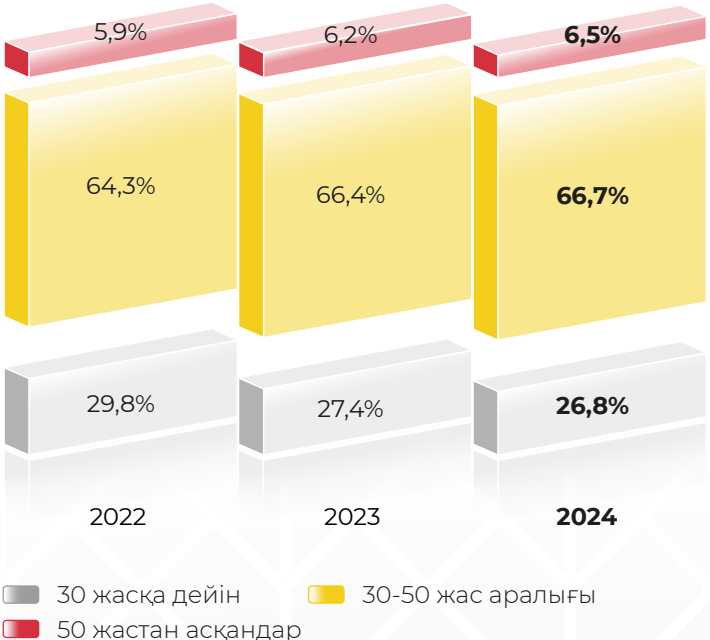
КАДРЛАРДЫҢ ТҰРАҚТАМАУЫ
кезеңдегі %

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ЖЫНЫСЫ БОЙЫНША
ҚҰРЫЛЫМЫ
кезең соңындағы %

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ЖАСЫ БОЙЫНША
ҚҰРЫЛЫМЫ
кезең соңындағы %

Ең көп жас тобы – 30-50 жас аралығындағы қызметкерлер, олар қызметкерлердің жалпы санының 66,7% құрайды (1621 адам). 30 жасқа дейінгі қызметкерлердің үлесі 26,8% құрады, 50 жастан асқан қызметкерлердің үлесі 6,5%.

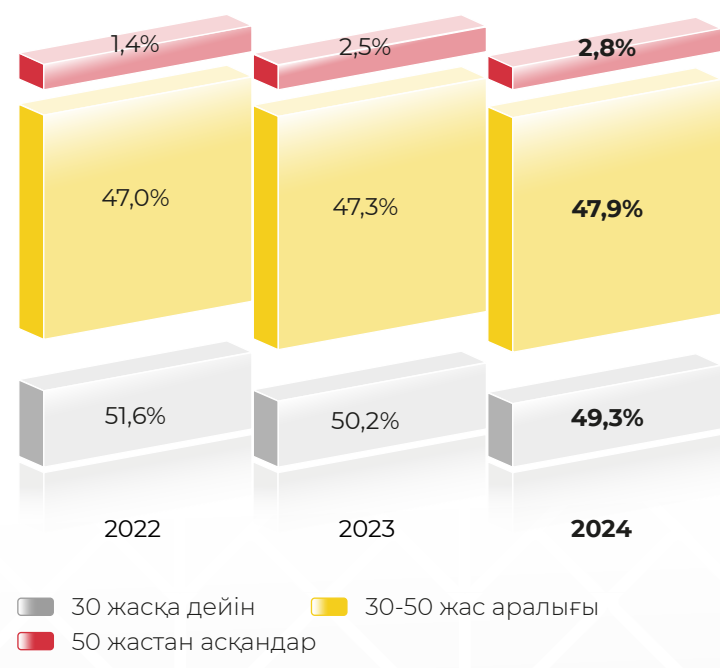
2024 жылы 122 қызметкер бала күтімі бойынша демалыс алды, 73 қызметкер бала күтімі бойынша демалыстан оралды. Есепті жылы ұстап қалу коэффициенті 87% құрады.

ЛАЙЫҚТЫ ЕҢБЕК ЖАҒДАЙЛАРЫ

GRI 3-3, 2-23, 2-24, 201-3, 401-2, 403-6

KMF қызметкерлердің әл-ауқатына, қауіпсіз, жайлы және дамытпалы кәсіби ортаны құруға бағытталған лайықты еңбек жағдайларын қамтамасыз ету тәжірибесін жүйелі дамытып келеді. Біздің саясат құрмет көрсетуге, тең мүмкіндік беруге, қызметкерлердің мүдделі болуына және жоғары корпоративтік этикаға баса назар аударады.

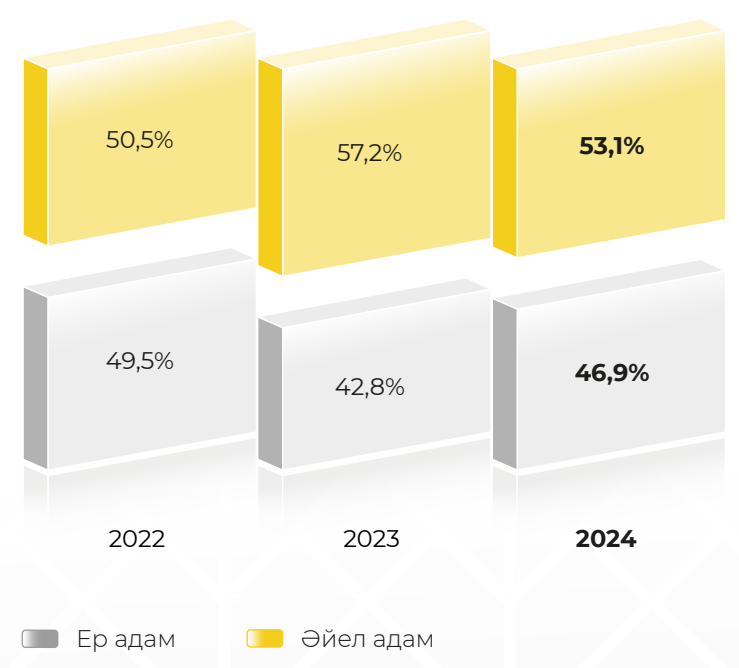
ЖАҢА ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ САНЫ: ЖАСЫ БОЙЫНША БӨЛГЕНДЕ

Компания қызметкерлерінің саны мен құрылымы туралы толығырақ мәліметтер 4-қосымшада келтірілген.

Компания Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясының ережелерін қоса алғанда, адам құқықтары мен еңбек саласындағы халықаралық қағидаттарды ұстанады, сондай-ақ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын басшылыққа алады.

ЖАҢА ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ САНЫ: ЖЫНЫСЫ БОЙЫНША БӨЛГЕНДЕ

Қызметкерлерді қабылдау және бейімдеу. KMF-тегі жалдау және бейімделу процестері тең қол жеткізу, кәсіби өсу және корпоративтік мәдениетке орнықты интеграция ұстанымдарын қоса алғанда, үздік HR тәжірибелерін ескере отырып ұйымдастырылған.

Әрбір жаңа қызметкер «KMF-ке қош келдіңіз!» кіріспе тренингін, сондай-ақ жұмыстың алғашқы үш айында HR-тәлімгердің қолдауын қамтитын бейімделу бағдарламасын өтеді. Сынақ мерзімінде бейімделудің тиімділігі мен табыстылығын ашық бағалау үшін лауазымға кірісу жоспары әзірленеді, онда басшымен бірлесіп негізгі міндеттер, оларды орындау мерзімдері және күтілетін нәтижелер жазылады. Бұл тәсіл жаңа рөлге кіру процесін құрылымдауға, байыппен қарауды арттыруға, кері байланысты жеңілдетуге және командаға сәтті интеграцияны қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Компания бейімделу кезеңін қызметкер мен Компания арасында сенімді қарым-қатынасты қалыптастыру, бір-бірінен күткен үміттерін ақтау және ұзақ мерзімді өнімді жұмыс жүргізуге жағдай жасау үшін өте маңызды деп санайды.

2024 жылы KMF 864 жаңа қызметкерді жұмысқа қабылдады. 30 жасқа дейінгі қызметкерлер 49,3% құрады, 30-50 жас аралығындағы топқа 47,9% тиесілі, 50 жастан асқан қызметкерлер 2,8% боды. Жаңадан жұмысқа алынған қызметкерлер арасында әйелдер 53% құрады.

Есепті кезеңде Компания рекрутингке көп деңгейлі тәсілді қолданды, ол мыналарды қамтиды:

- ♥ Жалпыға қолжетімді ресурстар (hh.kz, LinkedIn, Jooble, Enbek.kz);
- ♥ Кәсіби қауымдастықтар және салалық Telegram-арналар;
- ♥ Ішкі арналар – кадрлық резерв және «Әріптесімді ұсынамын» бағдарламасы.

Есепті жылы үміткерлер **hh.kz** сайты және LinkedIn әлеуметтік желісі арқылы көбірек кері байланыс берді, бұл digital-рекрутменттің тиімділігін растайды.

Қызметкерлер үшін материалдық көмек және жеңілдіктер. KMF-те қызметкерлерге бекітілген жылдық бюджет шеңберінде басым бағыттарды дербес айқындауға мүмкіндік беретін преференцияларды таңдау жүйесін көздейтін «жеңілдіктер кафетерийі» моделі жұмыс істейді. Мұндай тәсіл жеке қолдауды қамтамасыз етеді және қызметкерлердің

қызығушылығын арттырады. Бағдарлама толық жұмысбастылық талаптарында жұмыс істейтін барлық қызметкерлерді қамтиды және бас кеңседе де, барлық филиалдарда да жұмыс істейді.

- Әлеуметтік пакеттің негізгі элементтері:
- ♥ Ұзақтығы күнтізбелік 14 күннен асатын жыл сайынғы демалысты ресімдеу кезінде бір жалақы мөлшерінде емдік жәрдемақы төлеу;
 - ♥ Қызметкерлер өз қалауы бойынша білім беру, медициналық қызметтер, ерікті медициналық сақтандыру және әлеуметтік қолдаудың басқа да нысандары сияқты басым бағыттарға пайдалана алатын әлеуметтік пакет шеңберіндегі қосымша сома;
 - ♥ Жылына қосымша екі демалыс күнін (Day Off) беру;
 - ♥ Фитнес-орталықтарға жылдық абонементтерге жеңілдіктерді қоса алғанда, денсаулықты қолдау бағдарламаларына қол жеткізу, сондай-ақ корпоративтік балалар мен ересектер психологтарының қызметтері;
 - ♥ Неке тіркеу күні, жаңа туған нәрестені перзентханадан шығару күні, сондай-ақ өтеусіз қан донациясы күні қосымша демалыс күндерін беру;
 - ♥ Өмірлік қиын жағдайларда қолдау көрсету: жақын туыстары қайтыс болған жағдайда қызметкерге үш ақылы демалыс күні беріледі, сондай-ақ өтініш бойынша материалдық көмек рәсімдеуге болады;
 - ♥ Ақылы оқу демалысы – жұмыс берушінің келісімі бойынша оқу үшін бір айға дейінгі демалыс берілуі мүмкін.

КМФ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІН ЖЫНЫСЫ БОЙЫНША БӨЛГЕНДЕГІ ЖАЛПЫ ОҚЫТУ САҒАТТАРЫ

	Барлығы оқу сағаты	Барлық қызметкер	1 қызметкерге шаққандағы оқу сағаты
2023			
Барлығы	42 121	1 887	22,3
Жынысы бойынша бөлгенде			
- Ерлер	25 001	1 059	23,6
- Әйелдер	17 120	828	20,6
2024			
Барлығы	25 837	1 919	13,4
Жынысы бойынша бөлгенде			
- Ерлер	13 628	1 028	13,2
- Әйелдер	12 209	891	13,7

Есепті кезеңде 511 басшы оқу курсынан өтіп, оқуға орташа есеппен 20,5 сағат жұмсады.

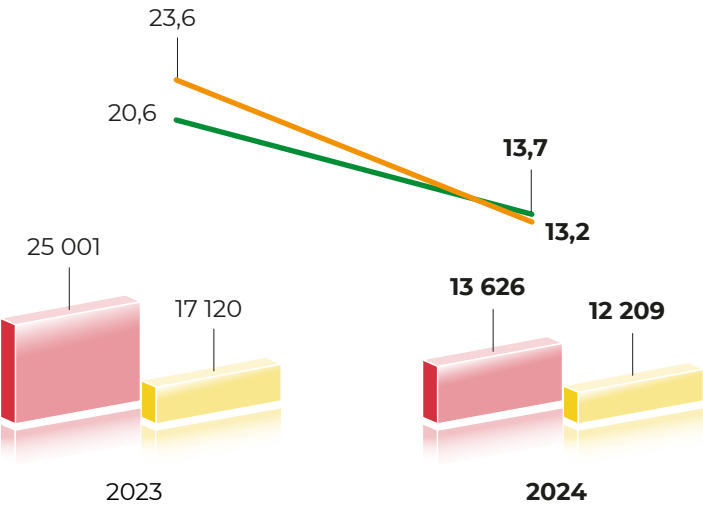
КМФ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ САНАТТАРЫ БОЙЫНША БӨЛГЕНДЕГІ ЖАЛПЫ ОҚЫТУ САҒАТТАРЫ

	Барлығы оқу сағаты	Барлық қызметкер	1 қызметкерге шаққандағы оқу сағаты
2023			
Санаттары бойынша бөлгенде			
- Басшылар	12 530	746	16,7
- Мамандар	29 591	1 141	25,9
2024			
Санаттары бойынша бөлгенде			
- Басшылар	10 480	511	20,5
- Мамандар	15 357	1 408	10,9

Компания негізгі оқыту бағдарламаларына қосымша кәсіби дағдыларды, басқару құзыреттерін дамытуға және қызметкерлерді бейімдеуге бағытталған ішкі және сыртқы курстарды жүзеге асырады. Фронт-офистік командаларды дамытуға, клиенттік сервисті жақсартуға және клиенттермен өзара іс-қимылдың

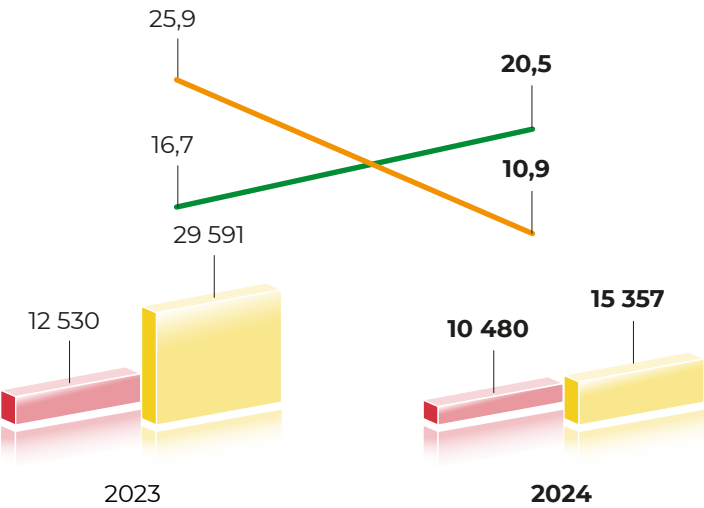
тиімділігіне, басқарушылық және көшбасшылық құзыреттерді қалыптастыруға басты назар аударылады. Бағдарламалар филиал қызметкерлерін де, бас офис мамандарын да қамтиды, бұл бүкіл желі бойынша қызмет көрсету мен корпоративтік мәдениеттің бірыңғай стандарттарын қамтамасыз етеді.

КМФ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІН ЖЫНЫСЫ БОЙЫНША БӨЛГЕНДЕГІ ЖАЛПЫ ОҚЫТУ САҒАТТАРЫ

■ Ерлер, барлығы ■ Әйелдер, барлығы
— Ерлер, бір қызметкерге
— Әйелдер, бір қызметкерге

КМФ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ САНАТТАРЫ БОЙЫНША БӨЛГЕНДЕГІ ЖАЛПЫ ОҚЫТУ САҒАТТАРЫ

■ Басшылар, барлығы ■ Мамандар, барлығы
— Басшылар, бір қызметкерге
— Мамандар, бір қызметкерге

Сонымен қатар, қызметкерлер көпшілік алдында сөйлеу, еңбек заңнамасы, Agile әдіснамасы бойынша тренингтерді және Орталық Азияның Халықаралық HR-форумы сияқты кәсіби іс-шараларды қоса алғанда, сыртта білім алады.

Бұл бағдарламалар сараптаманың жоғары деңгейін сақтауға көмектеседі және команданы заманауи тәжірибелермен таныстырады.

**ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ БІЛІКТІЛІГІ МЕН ДАҒДЫЛАРЫН АРТТЫРУ ШЕҢБЕРІНДЕ ІСКЕ АСЫРЫЛАТЫН
БАҒДАРЛАМАЛАР**

Бағдарлама түрі	Бағдарламаның атауы	Бағдарлама туралы қысқаша ақпарат
Ішкі оқу курстары	Борышкерлермен тиімді қарым-қатынас	♥ Проблемалық клиенттермен іскерлік қарым-қатынас дағдыларын дамытуға бағытталған қызметкерлерге арналған практикалық тренинг
	Қаржылық талдау	♥ Клиенттердің қаржылық жағдайын бағалау дағдыларын дамытуға және тәуекелдерді азайту үшін негізделген шешімдер қабылдауға бағытталған қызметкерлерге арналған тренинг
	Сервис сапасының стандарттары	♥ Клиенттермен жұмыс істейтін қызметкерлерге арналған тренинг клиенттерге қызмет көрсетудің жоғары деңгейін орнатуға және қолдауға бағытталған
	Эмоционалды шаршаудың алдын алу	♥ Жұмыстағы күйзеліс факторларын анықтауға және алдын алуға бағытталған тренинг
	Өзгеріс көшбасшылары	♥ Басшыларға арналған Компаниядағы трансформацияларды басқару дағдыларын дамытуға бағытталған тренинг
	Сату техникасы	♥ Табысты келіссөздер жүргізу және мәмілелер жасау дағдыларын дамытуға бағытталған практикалық тренинг
	Өзгерістерді басқару	♥ Жобалар мен бизнес-процестерге өзгерістерді тиімді енгізуге бағытталған тренинг
	Тайм-менеджмент	♥ Уақыт пен міндеттерді тиімді басқару бойынша практикалық тренинг
Сыртта білім алу	Көпшілік алдында сөйлеу дағдылары	♥ Сөйлеу кезінде батылдық пен сенімділікті дамытуға бағытталған тренинг
	Agile	♥ Agile негізгі қағидаттары мен әдістемелері бойынша тренинг
	ҚР Еңбек заңнамасы	♥ Қазақстан Республикасындағы еңбек қатынастарын құқықтық реттеудегі өзгерістер бойынша тренинг
	«Дәуірлердің түйіскен жеріндегі HR» Орталық Азияның Халықаралық HR-форумы-2024	♥ HR мамандары үшін жаһандық өзгерістер жағдайында қызметкерлерді басқаруды трансформациялауға арналған басты оқиға
	Командалық кездесулердің фасилитациясы	♥ Топтық талқылаулар мен бірлескен жұмыстарды тиімді жүргізу бойынша тренинг
	Қарым-қатынас тиімділігін арттыру	♥ Нақты және нәтижелі өзара әрекеттесу дағдыларын дамытуға бағытталған тренинг
	ШОБ қарыз алушыларына кредит беру ерекшелігі	♥ Шағын және орта бизнесті қаржыландыру ерекшеліктеріне арналған тренинг

Компания қызметкерлерге сыртта білім алу мен
сертификаттаудың кең мүмкіндіктерін ұсынады.
2024 жылы осы мақсаттарға 98 056 970 теңге

бағытталды, бұл қызметкерлерді дамытуға инвестициялардың стратегиялық маңыздылығын көрсетеді.

Сыртта білім алу мен сертификаттауға жұмсалған жалпы уақыт 15 259 сағатты құрады. Оның ішінде 8961 сағат бас офис қызметкерлеріне, ал 6298 сағат филиалдар желісінің қызметкерлеріне тиесілі.

СЫРТА БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ СЕРТИФИКАТТАУ ШЫҒЫНДАРЫ

2023		2024	
Бір жылдағы оқу сағаттары	Шығыстар, теңге	Бір жылдағы оқу сағаттары	Шығыстар, теңге
1 526	142 709 099	15 259	98 056 970

ҚОҒАМ АЛДЫНДАҒЫ ЖАУАПКЕРШІЛІК

10

Адам құқықтарын сақтау	69
Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу тәсілі	69
Ұйымдарға және қоғамдастықтарға мүше болу	71
Қаржылық сауаттылық	71
Қайырымдылық және демеушілік қызмет	72

Адам құқықтарын сақтау

GRI 2-23

КМФ адам құқықтарын өз қызметінің іргелі негізі ретінде таниды және құрметтейді. Барлық жұмысшының жынысына, жасына, ұлтына, әлеуметтік шығу тегіне, дініне немесе басқа да белгілеріне қарамастан құқықтары мен мүмкіндіктері тең. Компанияда кемсітушіліктің, қудалаудың, мәжбүрлеудің кез-келген түріне, сондай-ақ балалар еңбегіне және мәжбүрлі еңбекке қатаң тыйым салынады.

Компания ашықтықты, сенімділікті және өзара сыйластықты қолдайтын инклюзивті жұмыс ортасын құруға ұмтылады. Бұл қағидаттар Іскерлік этика кодексінде, Орнықты даму саласындағы саясатта, сондай-ақ бірқатар басқа да ішкі құжаттарда бекітілген.

Компания сондай-ақ Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясының ережелерін, БҰҰ-ның бизнес және адам құқықтары саласындағы басшылық қағидаттарын, ХЕҰ Конвенцияларын және Қазақстан

Республикасының ұлттық заңнамасын сақтайды. Іскери серіктестермен және жеткізушілермен жұмыс істеу кезінде біз адам құқықтарына деген осындай құрметті күтеміз, бұл біздің шарттарымызда және контрагенттерге қойылатын талаптарда көрсетілген.

Бұзушылықтардың алдын алу және ықтимал оқыс оқиғаларға уақтылы әрекет ету үшін Компанияда кері байланыс және анонимді хабарлау арналары, соның ішінде этика мәселелері бойынша жедел желі жұмыс істейді. Барлық жолданым құпия және қудалауға жол бермеу қағидатын сақтай отырып қаралады.

Қызметкерлерді іскерлік этика, адам құқықтарын құрметтеу және кемсітушілікке жол бермеу тақырыптары бойынша уақтын-уақтын оқыту жүргізіледі. Адам құқықтарын сақтау қызметкерлердің орнықты дамуына, әл-ауқатына және жауапты жұмыс берушінің беделін нығайтуға ықпал ететініне сенімдіміз.

Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу тәсілі

GRI 2-29

КМФ үшін мүдделі тараптармен тиімді өзара іс-әрекет орнықты дамудың ажырамас бөлігі және сенімді, ұзақ мерзімді қарым-қатынас құру үшін негіз болып табылады. Компания ықпал ететін және өз кезегінде КМФ-тің стратегиялық орнықты даму мақсаттарына жету қабілетіне әсер ететін барлық тараптың мүдделерін ескеруге ұмтылады.

КМФ орнықты даму стратегиясы шеңберінде өзара іс-қимылдың мыналарды көздейтін проактивті моделін іске асырады:

- ♥ Негізгі топтармен тұрақты және құрылымдық қарым-қатынас;

- ♥ ESG-есептілік мазмұнын қалыптастыруға мүдделі тараптарды тарту;
- ♥ Маңызды тақырыптарды өзектендіру үшін кері байланысты пайдалану;
- ♥ Ашықтық, жауапкершілік және ақпаратқа бірдей қол жеткізу қағидаттарын сақтау.

Компания өзара іс-қимыл жүйесі құрылған мүдделі тараптардың 9 негізгі тобын анықтады. Тізбе бизнес-модельдегі, реттеуші ортадағы және сыртқы контекстегі өзгерістерді ескере отырып жыл сайын қайта қаралады.

Әрбір топ үшін олардың қажеттіліктері мен мүдделерін әлдеқайда тиімді ескеруге мүмкіндік беретін өзара іс-әрекет арналары анықталған. Негізгі құралдардың бірі – сауалнама жүргізу, олардың нәтижелері Есепте ашылатын басым тақырыптарды анықтауға және есептілігіміздің сапасы мен ашықтығын арттыруға ықпал ететін кері байланыс алуға көмектеседі.

Мүдделі тараптар тобы	Өзара іс-әрекет кезіндегі КМФ қағидаттары мен міндеттемелері	Өзара іс-әрекет тетіктері
Акционерлер мен инвесторлар	Акционерлер құқықтарының теңдігін және олардың маңызды шешімдер қабылдауға қатысуын қамтамасыз ету КМФ қызметі мен қызметінің нәтижелері туралы толық және түсінікті есеп беру Корпоративтік басқаруды қамтамасыз ету және КМФ инвестициялық тартымдылығын жақсарту	Акционерлердің жалпы жиналысын өткізу Жылдық және аралық қаржылық есептер Қаржылық емес есептілік KASE web-сайтындағы жарияланымдар Баспасөз релиздері Жалпы корпоративтік сайт
Қызметкерлер	Кадрлық алуандықты және тең мүмкіндіктерді қолдау Денсаулықты және еңбек қауіпсіздігін сақтау үшін жағдай жасау Қызметкерлердің этикалық және жауапты мінез-құлық қағидаттарын сақтауын қамтамасыз ету Орнықты даму және ESG мәселелері туралы қызметкерлердің хабардар болуын арттыратын бағдарламаларды іске асыру	Қызметкерлердің қанағаттану деңгейін зерттеу Корпоративтік пошта Шұғыл желі (сенім телефоны) Жылдық есептер және орнықты даму туралы есептер Ішкі байланыс және хабарландырулар Еңбек қызметін бағалау, басшылармен кері байланыс Корпоративтік іс-шаралар
Клиенттер	КМФ өнімдері мен қызметтері туралы ақпараттандыру, қызмет көрсетудің жоғары деңгейін қамтамасыз ету Ашық және жауапты баға белгілеуді қамтамасыз ету Клиенттердің сұрақтары мен мәселелеріне жедел әрекет ету Шешім қабылдау кезінде этикалық, әлеуметтік, экологиялық, қаржылық және тәуекел факторларын есепке алу	Бөлімшелер Байланыс орталығы Корпоративтік сайт Клиенттердің қызмет көрсету сапасына қанағаттануын бағалау Әлеуметтік желілер Жылдық есептер және орнықты даму туралы есептер Бұқаралық ақпарат құралдары Мобильді қосымша
Реттеуші органдар және мемлекеттік билік органдары	Дұрыс ақпарат беру және заңнамалық талаптарды сақтау Мемлекетпен серіктес және клиент ретінде ынтымақтасу Реттеуші заңнаманы жетілдіруге қатысу Салық міндеттемелерін адал орындау	Реттеу мәселелері бойынша кездесулер мен консультациялар Ақпараттық хабарламалар және электрондық пошта арқылы жазбаша өтініштер Жылдық есептер және орнықты даму туралы есептер
Жеткізушілер мен мердігерлер	Шарттық талаптарды сақтау және өзара іс-қимылдың ашықтығы Өнімдерді немесе қызметтерді алудың сенімділігі және жылдам орындалуы Сатып алу процесінде корпоративтік және әлеуметтік жауапкершілікке атсалысу	Сатып алу рәсімдері бойынша кездесулер, келіссөздер, тендерлер және сатып алу жоспарлары туралы ақпарат Жұмыстарды орындау немесе қызметтер көрсету процесіндегі өзара іс-қимыл

БАҚ	Мүдделі тараптар мен қалың жұртшылықты КМФ қызметін жауапты жүргізу нәтижелері туралы хабардар ету үшін медиа арналарды пайдалану Оң ықпалды қалыптастыру және орнықты бизнес-нәтижелерге қол жеткізу үшін сындарлы диалог жүргізу Өзара ашық әрекет ету арқылы беделді қорғау және нығайту	Әлеуметтік желілер және корпоративтік web-сайт Конференциялар, форумдар, сұхбат Электрондық пошта арқылы жазбаша жолданымдар
Жергілікті қоғамдастықтар	Азаматтардың қаржылық сауаттылығын арттыру үшін жалпы қаржылық білім беруді ілгерілету Халықтың осал топтарын қолдауға және жергілікті қоғамдастықтарды дамытуға бағытталған әлеуметтік инвестицияларды жүзеге асыру Ашық диалогты қамтамасыз ету және қоршаған ортаны, адам құқықтарын қорғау және маңызды қоғамдық жобаларды қолдау саласындағы іс-қимылдар туралы хабардар ету	Демеушілік және қайырымдылық жобалары Білім беру және денсаулық сақтау саласындағы жобалар Корпоративтік web-сайт БАҚ
Қаржы нарығының қатысушылары	Қарыз капиталы мен инвестицияларға қолжетімділікті қамтамасыз ету Қаржы нарығы субъектілерінің ортақ мүдделерін қорғау Қаржы нарығын дамыту және орнықты даму мәселелері бойынша сындарлы өзара іс-қимыл	Салалық шешімдер қабылдау жөніндегі іс-шаралар мен консультацияларға қатысу Ақпараттық хабарламалар және электрондық пошта арқылы жазбаша өтініштер Жылдық есептер және орнықты даму туралы есептер
Кәсіби қоғамдастықтар	Орнықты даму және ESG қағидаттарын енгізу Қызметкерлердің ESG саласындағы құзыреттерін арттыру Орнықты даму және ESG саласындағы ұлттық және халықаралық бастамаларға қатысу	Оқу курстары, тренингтер және іс-шаралар Кездесулер, конференциялар және келіссөздер Орнықты даму туралы есеп беру Халықаралық ұйымдардың бастамаларына қатысу ESG-жобаларды іске асырудағы серіктестік

Ұйымдарға және қоғамдастықтарға мүше болу

GRI 2-28, 201-4, 415-1

KMF қаржы секторын дамыту шеңберінде кәсіби диалогқа үлкен мән береді. Компания бейінді салалық бірлестіктерге белсенді қатысады, бұл нарықтың басқа қатысушыларымен тәжірибе алмасуға және жұмысты реттеу мен практикадағы өзекті өзгерістер туралы уақтылы ақпарат алуға мүмкіндік береді. 2024 жылы Компания мына ұйымдардың қатысушысы болды:

Қазақстан микроқаржы ұйымдарының қауымдастығы – микроқаржы ұйымдарының мүдделерін білдіретін және реттеуді жетілдіруге, тәжірибе алмасуға және мемлекеттік органдармен диалогқа атсалысатын бірлестік

Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы – қаржы саласын дамытуға бағытталған бастамаларды әзірлеумен және талқылаумен айналысатын қаржы нарығына қатысушылардың кәсіби қауымдастығы.

Есепті жылы KMF мемлекеттік қаржылай көмек ала алмады және саяси мақсаттарға, науқандарға немесе бастамаларға қайырымдылық жасамай, саяси бейтараптықты сақтады.

KMF және KMF Демеу MFC – әділдік, инклюзивтілік, теңдік және орнықты даму қағидаттарын қорғайтын әлеуметтік қаржыландырудың жетекші халықаралық желісінің мүшесі болып табылады. Микроқаржы орталығы 2 миллионнан астам табысы төмен клиенттерге жауапты микроқаржыландыру қызметін ұсынатын Еуропа мен Орталық Азияның 36 еліндегі 140-тан астам ұйымды біріктіреді. MFC миссиясы –орнықты әлеуметтік қаржыландыру арқылы адамдардың және қауымдастықтардың мүмкіндіктерін кеңейту.

Қаржылық сауаттылық

GRI 3-3, 203-1, 203-2

Кәсіпкерлік ойлауды дамыту және әлеуметтік жауапты бизнес-ортаны қалыптастыру бойынша миссиясының шеңберінде Компания тұрақты негізде аудиториясы Қазақстан азаматтары мен кәсіпкерлік қоғамдастық өкілдері болып табылатын әртүрлі іс-шараларды өткізеді. 2024 жылдың соңындағы жағдай бойынша барлығы **185 472 адам**, соның ішінде 174 263 – отбасылық бюджетті басқарудағы қаржылық сауаттылық бойынша, 11 209 – бизнесті басқару бойынша оқыды. Оның ішінде 2024 жылы 2548 адам оқыды. Барлық материалдар, тренингтер тегін беріле

Отбасылық бюджетті басқару бойынша халықтың қаржылық сауаттылығын арттыру бағдарламасы 2013 жылы әзірленді. Жобаның мақсаты – адамдарға өз бюджетін сауатты жоспарлауға, жинақ жасауға, кредит алу мәселелеріне дұрыс қарауға, өздері үшін оңтайлы қаржылық қызметтерді таңдай білуге және қарызға алынған қаражатты тиімді пайдалануға үйрету.

Балалардың қаржылық сауаттылығын арттыру

Отбасылық бюджетті басқару бойынша қаржылық сауаттылықты арттыру бағдарламасы шеңберінде:

- ♥ «Жеке қаржы», «Есепке алу дәптері» баспа және электрондық брошюралары әзірленді
- ♥ Цифрландыру шеңберінде KMF мобильді қосымшасында KMF-Finplan кірістер мен шығыстарды есепке алу модулі әзірленді. Қосымша тұрақты негізде жаңартылады;
- ♥ KMF және KMF-Демеудің YouTube арнасындағы «Қаржылық сауаттылық 120 секундта» айдары.
- ♥ Қаржыны дұрыс басқару, бюджетті жүргізу және қаржылық жоспарлау, қаражатты қалай сақтау және көбейту туралы анимациялық роликтер.

ҚНРДА-мен ынтымақтастық аясында қаржылық және цифрлық қауіпсіздік туралы брошюра әзірленді. ҚНРДА-ның finghamota.kz парақшасында қаржыны басқару және қаржылық алаяқтық туралы бірлескен тікелей эфирлер тұрақты негізде өткізіледі; ҚНРДА сұрау салуы бойынша жоғары оқу орындарында жеке қаржы бойынша дәрістер өткізіледі. Брошюралар тренинг өткізу кезінде, жеке менеджерлердің консультациялары кезінде таратылады, KMF офистеріндегі операциялық залдарда орналастырылған. Барлық материалдар тұрақты түрде жаңартылып отырады.

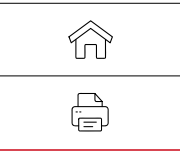
Ерте жастан бастап ақшаға дұрыс қарау дағдыларын қалыптастыру болашақта балалар үшін материалдық әл-ауқаттың жақсы перспективаларын ашады. Қазақстандық балалар қаржы құралдарын дұрыс басқара алуы үшін Компания халықтың және жас балалардың қаржылық сауаттылығы жобасын дамытады: практикалық тапсырмаларды орындауға арналған жұмыс дәптері бар 5-8 сынып оқушыларына арналған 6 сабақты қамтитын FinBoss курсы әзірленді.

2022 жылдан бастап Қазақстан мектептерінде, соның ішінде 2022 жылы KMF және KMF-Демеу компаниялар тобының демеушілік қолдауымен құрылған ҚР Орталық мемлекеттік музейінің коворкинг-орталығында 3000-нан астам оқушы оқыды. Орталықтың ашылуы Қазақстандағы Балалар жылына және KMF-тің 25 жылдығына орайластырылды.

Балалар коворкинг-орталығы балалар үшін тұрақты негізде жұмыс істейді. Балалар мен жасөспірімдерге арналған коворкинг-орталықтың базасында FinBoss қаржылық сауаттылық бойынша тұрақты сабақтар ойын және дәріс түрінде өтеді. Коворкинг-орталықта FinBoss сабақтарын KMF-Демеу қорының мамандары айына 1 рет жүйелі түрде өткізеді.

Сондай-ақ, балалар мен жасөспірімдерге арналған қаржы сауаттылығы бойынша қазақ және орыс тілдерінде FINBOSS видеокурсы әзірленді. Курс KMF YouTube-арнасында орналастырылған, қаржы бойынша күрделі теория балалар үшін қызықты форматта ұсынылған. Оқыту тренер және жасөспірімдердің әңгімесіне негізделген.

2024 жылы «Балапан» телеарнасында қазақ және орыс тілдерінде 5 жастан асқан балаларға арналған «Ақша әліппесі» мультфильмінің 5 сериясы әзірленіп, орналастырылды. Мультфильм кейіпкерлерімен бірге балалар ақша жинауды, шығындарды жоспарлауды және армандарына жетуді үйренеді.

Бизнесті басқару бойынша қаржылық сауаттылықты арттыру

Enactus студенттері үшін **сұрау салу бойынша тренингтер мен дәрістер**. Сондай-ақ, МамаПро, Qolqanat қоғамдық қорлары – қамқорлыққа алынған ұйымдардың кәсіпкер әйелдері (ерекше балаларды тәрбиелеп отырған аналар, аз қамтылған отбасылар) үшін. 2024 жылы 25 тренинг өткізіліп, 391 кәсіпкер оқытылды. 2024 жылы 25 тренинг өткізілді, 391 кәсіпкер оқыды.

2024 жылдың соңында DEMEU for Business бизнес-порталы – кәсіпкерлерді қолдау және Қазақстанның бизнес-қоғамдастығын нығайту үшін құрылған платформа әзірленді. Порталда кәсіпкер өзі үшін және өз бизнесі үшін пайдалы ақпарат қана алып қоймай, сонымен қатар оқу курсынан өтіп, бизнестегі білімін тескере алады және деңгейіне қарай бизнесті басқарудың әртүрлі тақырыптарындағы видеороликтерден тұратын оқудан өте алады¹.

Сондай-ақ, МамаПро, Qolqanat қоғамдық қорлары – қамқорлыққа алынған ұйымдардың кәсіпкер әйелдері (ерекше балаларды тәрбиелеп отырған аналар, аз қамтылған отбасылар) үшін. 2024 жылы 25 тренинг өткізіліп, 391 кәсіпкер оқытылды. 2024 жылы 25 тренинг өткізілді, 391 кәсіпкер оқыды.

2024 жылдың соңында DEMEU for Business бизнес-порталы – кәсіпкерлерді қолдау және Қазақстанның бизнес-қоғамдастығын нығайту үшін құрылған платформа әзірленді. Порталда кәсіпкер өзі үшін және өз бизнесі үшін пайдалы ақпарат қана алып қоймай, сонымен қатар оқу курсынан өтіп, бизнестегі білімін түксерсе алады және деңгейіне қарай бизнесіні басқарудың әртүрлі тақырыптарындағы видеороликтерден тұратын оқудан өте алады¹.

**Кәсіпкерлерге арналған
менторинг бағдарламасы**
(KMFProBusiness, ЕҚДБ
MicroMentor бағдарламасы)

2024 жылғы қыркүйекте KMF және KMF-Демеу ЕКДБ ұсынған MicroMentor платформасының серіктестері болды – бұл кәсіпкерлерді түрлі саладағы тәжірибелі тәлімгерлермен байланыстыратын бірегей онлайн-платформа. Платформада KMF клиенттері білімдерімен және тәжірибелерімен бөлісетін, сондай-ақ қиындықтарды жеңуге және жаңа биіктерге жетуге көмектесетін өз саласындағы сарапшыларды табуға мүмкіндік алады².

Оқу материалдарын шығару

КМФ бизнесті басқарудағы өзекті тақырыптар бойынша брошюралар шығаруды ұйымдастырады: сату техникасы, бизнесті әртараптандыру, маркетинг, бизнестің тиімді тобын құру, бизнес үшін қаржылық есептілік. Брошюралар тренинг өткізу кезінде таратылады. Қажеттілігіне қарай КМФ филиалдарында тренингтерді бөлімшелердің бастықтары өткізеді.

Қайырымдылық және демеушілік қызмет

GRI 203-1, 203-2

Компанияның қайырымдылық және демеушілік көмек саласындағы саясаты

Компанияның негізгі акционері және 60% акцияның иесі болып табылатын «KMF-Демеу» корпоративтік қорымен бірлесіп жүзеге асырады. Қор тәуелсіз коммерциялық емес ұйым ретінде құрылған және Топтың әлеуметтік миссиясын жүзеге асыруда шешуші рөл атқарады.

Деятельность фонда «KMF-Демеу» направлена на устойчивое развитие регионов Казахстана, поддержку уязвимых слоев населения, развитие образования, здравоохранения, повышение финансовой грамотности, а также содействие в развитии микро- и малого предпринимательства. Миссия фонда – формирование социально ответственной бизнес-среды и развитие предпринимательского мышления.

«КМФ-Демеу» қорының қызметі Қазақстан өңірлерін орнықты дамытуға, халықтың осал топтарын қолдауға, білім беруді, денсаулық сақтауды дамытуға, қаржылық сауаттылықты арттыруға, сондай-ақ микро және шағын кәсіпкерлікті дамытуға атсалысуға бағытталған. Қордың миссиясы – әлеуметтік жауапты бизнес-орта қалыптастыру және кәсіпкерлік ойлауды дамыту.	♥ Балалар спортын дамыту; ♥ Ауылдық жерлерде инфрақұрылымдық жобаларды қолдау; ♥ Мәдени мұраны дамыту. Қор қолдауға деген мұқтажы белгіленген тәртіппен расталған ұйымдарға және бастамаларға
--	--

КМФ және КМФ-Демеу ішкі құжаттарда: Корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік саясатында және Демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету қағидаларында бекітілген корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік қағидаттарын ұстанады: Тәсілдеме негізі – агробизнес, әйелдер кәсіпкерлігі, әлеуметтік бастамалар және білім беру сияқты салаларда ұзақ мерзімді әсері бар орнықты жобаларды қолдау.

♥ Халықтың әлеуметтік осал топтарындағы балалар мен олардың аналарына көмек көрсету;

КМФ ЖӘНЕ КМФ-ДЕМЕУ ҚОРЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК САЯСАТЫНЫҢ ҚАҒИДАТТАРЫ

Қоғам алдындағы жауапкершілік	♥ KMF кәсіпкерлермен ынтымақтастықтың әлеуметтік бағдарланған моделін ұстанады және клиенттерді қорғаудың халықаралық қағидаттарын сақтайды. ♥ Микроқаржыландыруды дамыту ауыл шаруашылығын, кәсіпкер әйелдерді және шағын бизнесті қолдауға бағытталған.
Халықтың осал топтарын қолдау	♥ KMF клиенттерінің 70%-ы – аграрий, Компания олардың қаржыландыруға және білімге қол жеткізуін жақсартуға ұмтылады. ♥ Әлеуметтік бастамаларды іске асыру халықтың өмір сүру деңгейін жақсартуға бағытталған орнықты жобаларды көздейді.
Кәсіпкерлікті дамыту және инклюзивті өсу	♥ KMF-Демеу әлеуметтік жауапты бизнес-ортаны қалыптастыруға және кәсіпкерлік ойлауды дамытуға ықпал етеді. ♥ KMF Isker hanymu жүлдесі сияқты бағдарламалар мен байқаулар арқылы бизнестегі әйелдерді қолдауға баса назар аударылады.
Қайырымдылық қағидаттары	♥ KMF білім беру, микро және шағын бизнесті дамыту, әлеуметтік жобаларды қаржыландыру бастамаларын қолдайды. ♥ Ұзақ мерзімді әсері және жоғары әлеуметтік маңызы бар жобаларға қолдау көрсетіледі.

МӘДЕНИ МҰРАНЫ ҚОЛДАУ

Саясат шеңберінде Қор мәдени мұраны дамытуға бағытталған жобаларды белсенді қолдайды, 2024 жылғы ақпанда Ә.Қастеевтің 120 жылдығына орай «Мобильді мұражай» жобасын жүзеге асыруға демеушілік көмек көрсетілді. Жоба аясында мұражайға сурет салуға арналған керек-жарақтар берілді, сондай ақ Алматы облысының мектептерінде (Есік, Талғар, Қонаев, Қаскелең қалалары) бейнелеу өнері бойынша мастер-класстар өткізілді.

сурет салуға арналған керек-жарақтар берілді, сондай ақ Алматы облысының мектептерінде (Есік, Талғар, Қонаев, Қаскелең қалалары) бейнелеу өнері бойынша мастер-класстар өткізілді.

Бизнесті басқару курсы: <https://demeu4business.kz/>.

² MicroMentor платформасы: <https://ebrdcam.micromentor.org/kmf/>.

ҚР Орталық музейінің өтініші бойынша 2024 жылдың ақпан айында мұражайға демеушілік көмек көрсетілді. КМФ-Демеу қолдауымен музейде ашылған Коворкинг-орталыққа «Шығармашылық жолдары» балалар үйірмесінің жұмысын ұйымдастыру үшін кеңсе керек-жарақтары берілді.

КМФ әдеттегідей өнерді дамытуға, ұлттық мұра мен мәдени диалогты дәріптеуге бағытталған мәдени бастамаларға қолдау көрсетеді.

Есепті кезеңде кинематография саласындағы жобаларға ерекше назар аударылды. Компания екі фильмге – «Сәке кинода» және «Стоп Ночь» киноларына демеушілік көмек көрсетті. Бұл жобаларға 70 млн теңге бағытталды. Фильмдер КМФ-тің демеушілік көрсететін жобаларына айналды, өйткені әлеуметтік және мәдени бастамаларды қолдау біздің миссиямызға сәйкес келеді, сонымен қатар жобалар күшті PR-әлеуетке ие: оларды ілгері жылжыту және жағымды еске алу имиджді жақсартуға және брендті нығайтуға ықпал етеді.

Сондай-ақ, ұлттық бірегейлікті дамытуға және қазақ мәдениетін танымал етуге бағытталған мәдени іс-шараларды ұйымдастыруға және М. Тоқашбаевтың кітабын шығаруға қолдау көрсетілді.

СПОРТ ЖӘНЕ ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУДЫ ҚОЛДАУ

Бұл бағыттағы ең маңызды жобалардың бірі Тимур Санжарұлы Сегізбаев атындағы балалар футбол клубын қаржыландыру болды. Бұл бастама балалар мен жасөспірімдер футболын дамытуға, спортты насихаттауға және жастар арасында салауатты өмір

салтын қалыптастыруға бағытталған. Клубты қолдауға 2023 жылдан 2024 жылға дейін 47 618 150 теңге бөлінді, бұл КМФ үшін осы бағыттың маңыздылығын атап көрсетеді. Сонымен қатар, КМФ бірқатар спорттық іс-шараларға демеушілік жасады:

Ұзынағашта өткен волейбол турнирі

2024 жылғы 2 наурызда Ұзынағашта КМФ-Демеу қорының қолдауымен 9-11 сынып қыздары арасында волейбол турнирі өтті.

Түркістандағы шахмат турнирі

2024 жылғы 19 наурызда 14 жасқа дейінгі балалар арасында рапидтен республикалық шахмат турнирі өтті.

Есік қаласындағы баскетбол турнирі

26 мамырда Есік қаласында КМФ-Демеу қорының қолдауымен жоғары сынып ұлдары арасында баскетбол турнирі өтті.

Меркедегі мини-футбол бойынша турнир

2024 жылғы 5-6 қазанда Жамбыл облысы Меркі ауылында КМФ және КМФ-Демеу қолдауымен ҰОС батыры Рахымжан Қошқарбаевтың 100 жылдығына арналған мини-футболдан турнир өтті. Іс-шараға 10 команда, оның ішінде Қырғыз Республикасынан 3 команда, сондай-ақ Тараз, Шу қалалары мен Мерке және Қордай ауылдарынан келген командалар қатысты.

Шымкенттегі шахмат турнирі

2024 жылғы 16 қарашада КМФ және КМФ-Демеу қолдауымен Шымкентте Ұлттық валюта күніне орай жарқын және рух беретін КМФ TENGE CHESS OPEN CUP 2024 шахмат турнирі өтті. Бұл турнир Түркістаннан және Тараздан келген балаларды қоса алғанда, 100-ге жуық жас қатысушының басын қосып, зияткерлік спорттың нағыз мерекесіне айналды. Іс-шараға құрметті қонақтар – Спорт басқармасының, Шахмат федерациясының, сондай-ақ КМФ компаниясы филиалының өкілдері қатысты.

Қарағанды жүзу бойынша спорт-сауықтыру фестивалі

1 желтоқсанда Қарағанды қаласында КМФ және КМФ-Демеу қолдауымен менталдық бұзылулары бар балаларға арналған жүзу бойынша спорттық-сауықтыру фестивалі өтті. Оған АСБ, ПДК және Даун синдромы диагнозы қойылған 18 жасқа дейінгі 200 бала қатысты. Алдын ала 200 баладан (Қарағанды, Теміртау, Саран, Шахтинск, Абай) іріктеу өтті, 40 бала Кубок финалына өтті. Барлық балаларға медаль берілді.

ҚОЛДАНБАЛАР

11

1-қосымша. Есеп туралы.....	76
2-қосымша. GRI индексі	76
3-қосымша. Аудиттелген қаржылық есептілік	79
4-қосымша. Қызметкерлер құрамы және құрылымы	81
Қысқарған сөздер тізімі.....	84
Глоссарий	85
Байланыс ақпараты.....	86

GRI 2-1, 2-2, 2-3

«КМФ» (ҚМФ) микроқаржылық ұйымы» акционерлік қоғамы мүдделі тараптарға ақпаратты толық ашуға ұмтылады. Осы 2024 жыл үшін Жылдық есепте (бұдан әрі – Есеп) 2024 жылғы 1 қаңтардан 31 желтоқсан аралығындағы есепті кезеңдегі Компания қызметінің нәтижелері туралы ақпарат қамтылған.

Есеп операциялық және қаржылық қызмет нәтижелері туралы ақпаратты, сондай-ақ корпоративтік басқару және орнықты даму мәселелері бойынша ақпаратты қамтиды. Бұл Есеп – орнықты даму туралы ақпарат қамтылған Компанияның бірінші есебі. Есеп жыл сайынғы негізде шығарылады, 2025 жылғы 30 шілдеде жарияланған.

Есептің шекаралары. Осы Есепте қаржылық көрсеткіштер аудиторлық тексеруден өткен 2024 жыл үшін ҚЕХС бойынша шоғырландырылған қаржылық есептілік негізінде ашылды.

Қаржылық емес есептілік көрсеткіштерінің шекаралары
ерекшеленеді және «ҚМҒ» (ҚМФ)» микроқаржылық
ұйымы» АҚ, атап айтқанда ұйымның бақылауындағы
Бас офис пен филиалдардың қызметі туралы қапартты
қамтиды.

Есепті дайындау кезінде Компания Global Reporting Initiative Standards (бұдан әрі – GRI стандарттары) талаптарын, Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің және Қазақстан қор биржасының талаптарын басшылыққа алды.

Есеп БҰҰ-ның Орнықты даму саласындағы мақсаттарына (бұдан әрі – БҰҰ ОДМ) сәйкес және біз өзара жұмыс істейтін барлық мүдделі тараптардың мүдделеріне сәйкес бизнесті жауапты жүргізуге деген біздің қатынасымызды көрсетеді.

Индикатор	Ашылу	Есеп бөлімі/комментарий	Бет
GRI 1: Негіздемелер (2021)			
GRI 2: Жалпы ақпарат (2021)			
2-1	Ұйым туралы мәліметтер	Компанияның профилі	7
		1-Қосымша. Есеп туралы	76
2-2	Ұйымның орнықты даму жөніндегі есептілігіне кіретін субъектілер	1-Қосымша. Есеп туралы	76
2-3	Есепті кезең, есептілікті ұсыну жиілігі және байланыс ақпараты	1-Қосымша. Есеп туралы	76
		Байланыс ақпараты	88
2-4	Ақпаратты қайта қарау	Деректер мен ақпаратты қайта қарау жүргізілген жоқ.	
2-5	Сыртқы растау	Есептің сыртқы растауы жүргізілмеді.	
2-6	Компанияның қызметі, құн түзу тізбегі және басқа да іскерлік қатынастар	Компанияның профилі	7
		Қызмет географиясы	11
		Бизнестің негізгі бағыттары	12
		Операциялық нәтижелер	22
		Сатып алуды және жеткізу тізбегін басқару	47

Индикатор	Ашылу	Есеп бөлімі/комментарий	Бет
2-7	Ұйымның штаттық қызметкерлері	Қызметкерлер құрамы және алуандығы	61
		4-Қосымша. Қызметкерлер құрамы және құрылымы	84
2-9	Басқару органдарының құрылымы мен құрамы	Корпоративтік басқару құрылымы	31
		Бақылаушы кеңес	34
		Директорлар кеңесі	34
		Директорлар кеңесінің комитеттері	37
		Орнықты дамуды басқарудың ұйымдық құрылымы	49
2-10	Жоғары басқару органын сайлау және бекіту тәртібі	Директорлар кеңесі	34
2-11	Жоғары басқару органының басшысы	Директорлар кеңесі	34
2-12	Жоғары басқару органының ықпалдың басқарылуын қадағалаудағы рөлі	Орнықты дамуды басқарудың ұйымдық құрылымы	49
2-13	Ықпалдың басқарылуы бойынша жауапкершілікті беру	Орнықты дамуды басқарудың ұйымдық құрылымы	49
2-14	Орнықты даму туралы есептілікті бекітудегі жоғары басқару органының рөлі	Орнықты дамуды басқарудың ұйымдық құрылымы	49
2-15	Мүдделер қақтығысы	Корпоративтік этика	43
2-16	Жоғары басшылықты маңызды мәселелер туралы хабардар ету	Ішкі аудит	41
		Корпоративтік этика	43
2-17	Жоғары басқару органының ұжымдық білімі	Директорлар кеңесі	34
2-18	Жоғары басқару органының қызметін бағалау	Директорлар кеңесі	34
2-19	Басшы қызметкерлердің сыйақысы	Басшы қызметкерлердің сыйақысы	40
2-20	Сыйақыны анықтау процесі	Басшы қызметкерлердің сыйақысы	40
2-21	Жылдық жалпы сыйақы коэффициенті	Басшы қызметкерлердің сыйақысы	40
2-22	Орнықты даму стратегиясы туралы мәлімдеме	Орнықты даму саласындағы стратегия	50
2-23	Ұйымның ішкі құжаттарында бекітілген міндеттемелер	Компанияның орнықты даму саласындағы ішкі құжаттары	50
		Экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді басқару	50
		Адам құқықтарын сақтау	69
2-24	Ұйымның қызметіне оның ішкі құжаттарында бекітілген міндеттемелерді енгізу	Орнықты дамуды басқару саласындағы ішкі құжаттар	50
		Экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді басқару	50
		Лайықты еңбек жағдайлары	62
2-25	Теріс әсерді азайту механизмдері	Корпоративтік этика	43

Индикатор	Ашылу	Есеп бөлімі/комментарий	Бет
2-26	Кеңес алу және проблемалар туралы хабарлау тетіктері	Корпоративтік этика	43
2-27	Заңнаманы сақтау	2024 жылы заңнама мен реттеуші нормалардың бұзылу жағдайлары тіркелген жоқ.	
2-28	Қауымдастықтарға мүше болу	Ұйымдарға және қауымдастықтарға мүше болу	71
2-29	Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл тәсілі	Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл тәсілі	52
2-30	Ұжымдық шарттар	Компания ұжымдық еңбек шарттарын жасау тәжірибесін қолданбайды.	
GRI 3: Маңызды тақырыптар (2021)			
3-1	Маңызды тақырыптарды анықтау процесі	Маңызды тақырыптарды анықтау тәсілдемесі	52
3-2	Маңызды тақырыптардың тізімі	Маңызды тақырыптарды анықтау тәсілдемесі	52
GRI 201: Экономикалық көрсеткіштер (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Экономикалық нәтижелілік	46
201-1	Құрылған және бөлінген тікелей экономикалық құн	Экономикалық нәтижелілік	46
201-3	Ұйымның белгіленген жеңілдіктермен және зейнетақы жоспарларымен байланысты міндеттемелері	Лайықты еңбек жағдайлары	62
201-4	Мемлекеттен алынған қаржылай көмек	Ұйымдарға және қауымдастықтарға мүше болу	71
GRI 202: Нарыққа қатысу (2016)			
202-2	Жергілікті қоғамдастықтан жұмысқа алынған маңызды қызмет орындарындағы жоғары басшылықтың пайыздық үлесі	Бұл тұрғыда жоғары басшылар деп Басқарма Төрағасы және Басқарманың барлық мүшелері түсініледі. Жергілікті халық деп Қазақстан Республикасының азаматтары түсініледі. 2024 жылғы жағдай бойынша жоғары басшылардың 75%-ы Қазақстан Республикасының азаматтары болып табылады.	
GRI 203: Жанама экономикалық әсерлер (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Қаржылық сауаттылық	71
203-1	Инфрақұрылымға салынатын инвестициялар және өтеусіз көрсетілетін қызметтер	Қаржылық сауаттылық Қайырымдылық және демеушілік қызмет	71 72
203-2	Елеулі жанама экономикалық әсер	Қаржылық сауаттылық Қайырымдылық және демеушілік қызмет	71
GRI 204: Сатып алу тәжірибесі (2016)			
204-1	Жергілікті жеткізушілерге шығатын шығыстардың үлесі	Сатып алуды және жеткізу тізбегін басқару	47

Индикатор	Ашылу	Есеп бөлімі/комментарий	Бет
GRI 205: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	44
205-2	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат пен рәсімдер мәселелері бойынша ақпараттандыру және оқыту	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	44
205-3	Расталған сыбайлас жемқорлық оқиғалары және қабылданған шаралар	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	44
GRI 207: Салықтар (2019)			
207-1	Ұйымның салық төлеу тәсілі	Салық саясаты	46
207-2	Салықтарды басқару, бақылау және онымен байланысты тәуекелдер	Салық саясаты	46
207-3	Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл және салыққа қатысты мәселелерді шешу	Салық саясаты	46
GRI 301: Материалдар (2016)			
301-1	Салмағы немесе көлемі бойынша қолданылатын материалдар	Қағазды тұтыну	57
GRI 302: Энергия (2016)			
302-1	Ұйымның ішінде энергияның тұтынылуы	Энергия тұтыну	59
302-3	Энергия сыйымдылық	Энергия тұтыну	59
302-4	Энергияның тұтынылуын азайту	Энергия тұтыну	59
GRI 303: Су және сарқынды сулар (2018)			
303-3	Су алу	Су ресурстарын пайдалану	57
303-4	Суды ағызу	Су ресурстарын пайдалану	57
303-5	Суды тұтыну	Су ресурстарын пайдалану	57
GRI 304: Биоалуандық (2016)			
304-1	Табиғатты қорғау аумақтарында және олардың шекарасынан тыс немесе осындай аумақтарға іргелес биоалуандық құндылығы жоғары аумақтарда орналасқан ұйымның меншігінде, жалдауында немесе басқаруында болатын өндірістік алаңдар	КМФ-те қорғалатын табиғи аумақтарда және биоалуандық құндылығы жоғары аумақтарда орналасқан объектілер жоқ.	
GRI 305: Шығарындылар (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Климаттың өзгеруі	56
305-1	Парниктік газдардың тікелей шығарындылары (Scope 1)	Климаттың өзгеруі	56
305-2	Парниктік газдардың жанама шығарындылары (Scope 2)	Климаттың өзгеруі	56
305-4	Парниктік газдар шығарындыларының қарқындылығы	Климаттың өзгеруі	56
305-5	Парниктік газдар шығарындыларын азайту	Климаттың өзгеруі	56

Индикатор	Ашылу	Есеп бөлімі/комментарий	Бет
GRI 306: Қалдықтар (2020)			
306-1	Қалдықтардың пайда болуы және қалдықтармен байланысты айтарлықтай ықпал	Қалдықтармен жұмыс істеу	58
306-3	Түзілетін қалдықтар	Қалдықтармен жұмыс істеу	58
306-4	Кәдеге жаратылмаған қалдықтар	Қалдықтармен жұмыс істеу	58
GRI 401: Жұмыспен қамту (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Лайықты еңбек жағдайлары	62
401-1	Жаңа жұмыскерлерді жұмысқа қабылдау мен кадрлардың тұрақтамауы	Қызметкерлер құрамы және алуандығы	61
		4-Қосымша. Қызметкерлер құрамы және құрылымы	83
401-2	Толық жұмыспен қамту жағдайында жұмыс істейтін қызметкерлерге берілетін, уақытша немесе толық емес жұмыс жағдайында жұмыс істейтін қызметкерлерге берілмейтін жеңілдіктер	Лайықты еңбек жағдайлары	62
401-3	Декреттік демалыс	4-Қосымша. Қызметкерлер құрамы және құрылымы	83
GRI 402: Еңбек/басқарушылық қатынастары (2016)			
402-1	Еңбек жағдайларындағы өзгерістер жөнінде хабарлаудың ең қысқа мерзімі	Еңбек жағдайларының өзгеруі туралы хабарлама қазақстандық еңбек заңнамасының нормаларына сәйкес жасалады.	
GRI 403: Денсаулық және жұмыс орнындағы қауіпсіздік (2018)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	62
		Лайықты еңбек жағдайлары	67
403-1	Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздікті басқару жүйесі	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	67
403-2	Қауіпті жағдайларды анықтау, тәуекелдерді бағалау және жазатайым оқиғаларды тергеу	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	67
403-3	Еңбекті қорғау қызметтері	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	67
403-4	Қызметкерлердің қатысуы, еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы мәселелері бойынша консультациялар және ақпараттандыру	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	67
403-5	Қызметкерлерді еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы мәселелері бойынша оқыту	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	67
403-6	Қызметкерлердің денсаулығын нығайту	Лайықты еңбек жағдайлары	62
403-8	Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздікті басқару жүйесімен қамтылған қызметкерлер	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	67
403-9	Өндірістік жарақаттар	Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау	67

Индикатор	Ашылу	Есеп бөлімі/комментарий	Бет
GRI 404: Оқыту және білім беру 2016			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Оқу және даму	64
404-1	Бір қызметкерге шаққандағы оқу сағаттарының орташа жылдық саны	Оқу және даму	64
404-2	Қызметкерлердің біліктілігін арттыру және басқа қызметке ауысу кезінде көмектесу бағдарламалары	Оқу және даму	64
GRI 405: Әртүрлілік және тең мүмкіндіктер (2016)			
405-1	Басқарушы органдар мен қызметкерлердің әртүрлілігі	Директорлар кеңесі	34
		Басқарма	38
		Қызметкерлер құрамы және алуандығы	61
		4-Қосымша. Қызметкерлер құрамы және құрылымы	83
405-2	Еркектер мен әйелдердің базалық жалақысының арақатынасы	Ынталандыру және сыйақы беру	63
GRI 406: Кемсітушілікке жол бермеу (2016)			
406-1	Кемсітушілік жағдайлары және жағдайды түзету бойынша қабылданған шаралар	2024 жылы кемсітушілік жағдайлары тіркелген жоқ.	
GRI 415: Саяси үлес (2016)			
415-1	Саяси үлес	Ұйымдарға және қауымдастықтарға мүше болу	71
GRI 418: Тұтынушылардың жеке деректерінің сақталуы (2016)			
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	Ақпараттық қауіпсіздік	44
418-1	Тұтынушылардың жеке деректерінің қауіпсіздігін бұзғаны туралы шағымдар	Ақпараттық қауіпсіздік	44

«КМФ (ҚМФ)» микроқаржылық ұйымы» акционерлік қоғамы2024 жылғы қаржылық есептілік

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

(мың теңге)

	Ескер.	2024 жыл	2023 жыл
Операциялық қызметтен түскен ақша ағыны		1.066.697	1.049.076
Ақша қаражаты және оның баламасы бойынша алынған пайыздар		92.498.593	81.110.851
Клиентке берілген кредиттер бойынша алынған пайыздар		1.317.826	804.262
Инвестициялық бағалы қағаздар бойынша алынған пайыздар		75.264	79.436
Өзге алынған кірістер		(32.623.727)	(21.326.316)
Кредиттік ұйымдардың қаражаты бойынша төленген пайыздар		(4.097.775)	(1.405.659)
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша төленген пайыздар		(2.624.273)	(849.678)
«Репо» шарттары бойынша төленген пайыздар		(195.677)	(156.510)
Жалдау шарттары бойынша міндеттемелер бойынша төленген пайыздар		(10.422)	(22.272)
Шетел валютасымен операциялар бойынша таза іске асырылған залалдар			
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын туынды қаржы құралдары бойынша таза іске асырылған залалдар		(1.490.130)	(6.154.834)
Қызметкерлерге жұмсалған шығыстар		(21.121.562)	(17.081.985)
Төленген өзге операциялық шығыстар		(7.370.229)	(6.685.288)
Корпоративтік табыс салығы мен әлеуметтік аударымдардан бөлек, төленген салықтар		(3.100.968)	(2.221.616)
Операциялық активтер мен міндеттемелердегі өзгерістерге дейін операциялық қызметтен түскен ақша ағыны		22.323.617	27.139.467
Операциялық активтердегі таза (ұлғаю)/азаяу			
Клиенттерге берілетін кредиттер		(37.876.485)	(39.932.204)
Өзге активтер		96.180	(189.907)
Операциялық міндеттемелердегі таза азаю			
«РЕПО» шарттары бойынша кредиторлық берешек		5.023.994	16.263.706
Өзге міндеттемелер		69.505	175.224
Корпоративтік табыс салығына дейін операциялық қызметтен ақша ағынының таза түсуі(жұмсалуды)		(10.363.189)	3.456.286
Төленген корпоративтік табыс салығы		(2.910.700)	(3.430.605)
Операциялық қызметтен ақша қаражатының таза (жұмсалуды)/түсуі		(13.273.889)	25.681
Инвестициялық қызметтен түскен ақша ағыны			
Негізгі құралдарды сатып алу		(1.511.330)	(2.867.122)
Негізгі құралдарды сатудан түсетін түсімдер		96.912	148.552
Материалдық емес активтерді сатып алу		(1.590.833)	(2.369.959)
Инвестициялық бағалы қағаздарды сатып алу	8	(28.171.664)	(38.194.212)
Инвестициялық бағалы қағаздарды өтеуден түсетін түсімдер	8	20.764.502	24.203.504
Инвестициялық қызметтегі ақша қаражатының таза жұмсалуды		(10.412.413)	(19.079.237)
Қаржы қызметінен түсетін ақша ағындары			
Кредиттік ұйымдардан қаражаттың түсуі	26	177.728.983	93.513.993
Кредиттік ұйымдардың қаражатын өтеу	26	(154.064.118)	(68.287.879)
Облигациялар шығарылымынан түсетін түсімдер	26	20.000.000	20.000.000
Облигацияларды өтеу	26	(20.000.000)	(10.000.000)
Төленген дивидендтер	17	—	(13.427.488)
Жалдау бойынша міндеттемелердің негізгі сомасын төлеу	10	(508.157)	(486.834)
Қаржы қызметінен ақша қаражатының таза түсуі		23.156.708	21.311.792
Күтілетін кредиттік залалдардың ақша қаражаты мен оның баламаларына әсері	5	(1.212)	2.978
Айырбас бағамы өзгерістерінің ақша қаражаты мен оның баламаларына әсері		972.867	397.866
Ақша қаражаты мен оның баламаларының таза ұлғаюы		442.061	2.659.080
Ақша қаражаты мен оның баламалары, 1 қаңтарда		9.700.278	7.041.198
Ақша қаражаты мен оның баламалары, 31 желтоқсанда	5	10.142.339	9.700.278

4-қосымша. Қызметкерлер құрамы және құрылымы

4.1. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ САНЫ

GRI 2-7

ЖЫЛ СОҢЫНДАҒЫ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР САНЫ

	2022	2023	2024
КМҒ, барлығы	2 142	2 227	2 429
- ер адамдар	1 029	1 036	1 118
- әйелдер	1 113	1 191	1 311
Бас офис	496	601	719
- ер адамдар	248	300	360
- әйелдер	248	301	359
Оңтүстік өңір	1 175	1 152	1 194
- ер адамдар	614	581	594
- әйелдер	561	571	600
Орталық өңір	70	66	70
- ер адамдар	25	19	19
- әйелдер	45	47	51
Солтүстік өңір	240	237	256
- ер адамдар	83	79	80
- әйелдер	157	158	176
Батыс өңір	63	67	72
- ер адамдар	25	23	25
- әйелдер	38	44	47
Шығыс өңір	98	104	118
- ер адамдар	34	34	41
- әйелдер	64	70	77

4.2. ТОЛЫҚ ЖҰМЫС КҮНІ ІСТЕЙТІН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ САНЫ

GRI 2-7

ЖЫЛ СОҢЫНДАҒЫ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР САНЫ

	2022	2023	2024
КМҒ, барлығы	2 124	2 207	2 409
- ер адамдар	1 029	1 036	1 118
- әйелдер	1 095	1 171	1 291
Бас офис	496	599	717
- ер адамдар	248	300	359
- әйелдер	248	299	358
Оңтүстік өңір	1 172	1 149	1 191
- ер адамдар	614	581	594
- әйелдер	558	568	557
Орталық өңір	66	62	66
- ер адамдар	25	19	19
- әйелдер	41	43	47
Солтүстік өңір	233	230	249
- ер адамдар	83	79	80
- әйелдер	150	151	169
Батыс өңір	63	67	72
- ер адамдар	25	23	25
- әйелдер	38	44	47
Шығыс өңір	94	100	114
- ер адамдар	34	34	41
- әйелдер	60	66	73

4.3. ТОЛЫҚ ЕМЕС ЖҰМЫС КҮНІ ІСТЕЙТІН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ САНЫ

GRI 2-7

ЖЫЛ СОҢЫНДАҒЫ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР САНЫ

	2022	2023	2024
КМҒ, барлығы	18	20	20
- ер адамдар	-	-	-
- әйелдер	18	20	20
Бас офис	-	2	2
- ер адамдар	-	-	1
- әйелдер	-	2	1
Оңтүстік өңір	3	3	3
- ер адамдар	-	-	-
- әйелдер	3	3	3
Орталық өңір	4	4	4
- ер адамдар	-	-	-
- әйелдер	4	4	4
Солтүстік өңір	7	7	7
- ер адамдар	-	-	-
- әйелдер	7	7	7
Батыс өңір	-	-	-
- ер адамдар	-	-	-
- әйелдер	-	-	-
Шығыс өңір	4	4	4
- ер адамдар	-	-	-
- әйелдер	4	4	4

4.4. ЖАЛДАНҒАН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ САНЫ

GRI 401-1

БІР ЖЫЛ ІШІНДЕ ЖАҢАДАН ЖҰМЫСҚА АЛЫНҒАН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР САНЫ

	30 жасқа дейін			30-50 жас аралығы			50 жастан жоғары		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
КМҒ, барлығы	335	382	426	305	360	414	9	19	24
- ер адамдар	178	183	238	142	136	161	1	7	6
- әйелдер	157	199	188	163	224	253	8	12	18
Бас офис	88	108	149	98	144	157	1	7	13
- ер адамдар	47	60	97	49	60	65	0	3	3
- әйелдер	41	48	52	49	84	92	1	4	10
Оңтүстік өңір	190	202	186	126	132	142	3	6	3
- ер адамдар	104	103	110	67	52	65	0	2	1
- әйелдер	86	99	76	59	80	77	3	4	2
Орталық өңір	14	10	28	3	7	9	2	0	1
- ер адамдар	5	3	8	0	1	3	1	0	0
- әйелдер	9	7	20	3	6	6	1	0	1
Солтүстік өңір	29	31	34	48	50	69	2	5	5
- ер адамдар	11	8	11	15	13	18	0	2	1
- әйелдер	18	23	23	33	37	51	2	3	4
Батыс өңір	1	7	10	15	9	12	1	0	0
- ер адамдар	1	3	2	6	1	2	0	0	0
- әйелдер	–	4	8	9	8	10	1	0	0
Шығыс өңір	13	24	19	15	18	24	0	1	2
- ер адамдар	10	6	10	5	9	7	0	0	1
- әйелдер	3	18	9	10	9	17	0	1	1

4.5. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР ТОБЫ БОЙЫНША БӨЛГЕНДЕГІ КАДРЛАРДЫҢ ТҰРАҚТАМАУ КОЭФФИЦИЕНТІ

GRI 401-1

БІР ЖЫЛДАҒЫ КАДРЛАРДЫҢ ТҰРАҚТАМАУ КОЭФФИЦИЕНТІ

	30 жасқа дейін			30-50 жас аралығы			50 жастан жоғары		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
КМҒ, барлығы	10,0%	12,6%	11,4%	11,6%	16,3%	15,7%	0,7%	1,2%	1,0%
- ер адамдар	5,8%	7,2%	6,8%	5,2%	6,9%	6,6%	0,3%	0,2%	0,3%
- әйелдер	4,2%	5,4%	4,6%	6,4%	9,5%	9,1%	0,3%	1,0%	0,7%
Бас офис	7,5%	10,5%	12,0%	13,3%	15,5%	13,4%	0,6%	1,3%	1,5%
- ер адамдар	4,2%	6,0%	8,3%	6,0%	7,7%	5,4%	0,2%	0,0%	0,6%
- әйелдер	6,5%	9,0%	7,2%	7,3%	7,8%	7,9%	0,4%	1,3%	1,0%
Оңтүстік өңір	10,4%	13,7%	10,8%	9,2%	15,1%	14,7%	0,5%	0,9%	0,3%
- ер адамдар	6,6%	8,4%	6,9%	4,9%	7,0%	7,6%	0,2%	0,2%	0,1%
- әйелдер	3,7%	5,3%	3,9%	4,3%	8,1%	7,1%	0,3%	0,7%	0,3%
Орталық өңір	15,7%	13,6%	18,6%	11,4%	16,7%	22,9%	0,0%	3,0%	2,9%
- ер адамдар	5,7%	4,5%	7,1%	2,9%	6,1%	8,6%	0,0%	1,5%	0,0%
- әйелдер	10,0%	9,1%	11,4%	8,6%	10,6%	14,3%	0,0%	1,5%	2,9%
Солтүстік өңір	11,7%	11,0%	10,9%	19,2%	23,6%	23,4%	1,3%	2,5%	2,3%
- ер адамдар	3,3%	4,2%	3,9%	5,8%	6,3%	6,3%	0,8%	0,4%	0,8%
- әйелдер	8,3%	6,8%	7,0%	13,3%	17,3%	17,2%	0,4%	2,1%	1,6%
Батыс өңір	4,8%	3,0%	8,3%	9,5%	14,9%	20,8%	1,6%	0,0%	1,4%
- ер адамдар	3,2%	3,0%	1,4%	4,8%	4,5%	2,8%	1,6%	0,0%	0,0%
- әйелдер	1,6%	0,0%	6,9%	4,8%	10,4%	18,1%	0,0%	0,0%	1,4%
Шығыс өңір	14,3%	21,2%	11,9%	14,3%	19,2%	15,3%	1,0%	1,0%	0,8%
- ер адамдар	12,2%	11,5%	5,1%	5,1%	3,8%	5,1%	1,0%	1,0%	0,8%
- әйелдер	2,0%	9,6%	6,8%	9,2%	15,4%	10,2%	0,0%	0,0%	0,0%

4.6. БАЛА КҮТІМІ БОЙЫНША ДЕМАЛЫС АЛУ ҚҰҚЫҒЫН ПАЙДАЛАНҒАН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ САНЫ

GRI 401-3

	Өлш.бірл.	2022	2023	2024
Бала күтімі бойынша демалыс алуға құқығы бар қызметкерлердің жалпы саны	чел.	672	1 142	850
- ер адамдар	адам	495	593	442
- әйелдер	адам	177	549	408
Бала күтімі бойынша демалысқа кеткен қызметкерлердің жалпы саны	адам	122	132	122
- ер адамдар	адам	0	1	0
- әйелдер	адам	122	131	122
Бала күтімі бойынша демалысы көрсетілген жылдың соңына қарай аяқталған қызметкерлердің саны	адам	32	26	24
- ер адамдар	адам	0	0	0
- әйелдер	адам	32	26	24
Бала күтімі бойынша демалыс аяқталғаннан кейін жұмысқа оралған қызметкерлердің жалпы саны	адам	73	61	73
- ер адамдар	адам	0	0	0
- әйелдер	адам	73	61	73
Бала күтімі бойынша демалыс аяқталғаннан кейін жұмысқа оралған және жұмысқа оралғаннан кейін 12 айдан аса жұмысын жалғастырған қызметкерлердің жалпы саны	адам	49	45	64
- ер адамдар	адам	0	0	0
- әйелдер	адам	49	45	64
Бала күтімі бойынша демалысқа кеткен қызметкерлердің жұмысына оралу деңгейі	%	60%	46%	60%
- ер адамдар	%	0%	0%	0%
- әйелдер	%	60%	46%	60%
Ұстап қалу коэффициенті	%	67%	73%	87%
- ер адамдар	%	0%	0%	0%
- әйелдер	%	67%	73%	87%

4.7. МЕНЕДЖМЕНТТІҢ ЖАС ШАМАСЫ МЕН ЖЫНЫСТЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫ

GRI 405-1

ЖЫЛ СОҢЫНДАҒЫ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР САНЫ

	30 жасқа дейін			30-50 жас аралығы			50 жастан асқан		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Директорлар кеңесі	-	-	-	-	-	-	-	-	6
- ер адамдар	-	-	-	-	-	-	-	-	4
- әйелдер	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Басқарма	-	-	-	2	2	2	4	3	2
- ер адамдар	-	-	-	-	-	-	1	1	2
- әйелдер	-	-	-	2	2	2	3	2	-
Құрылымдық бөлімшелердің басшылары	6	1	2	76	88	101	10	12	17
- ер адамдар	3	-	-	45	54	56	2	3	2
- әйелдер	3	1	2	31	34	45	8	9	15
Желілік бөлімшелердің басшылары	44	30	30	290	304	321	14	18	17
- ер адамдар	33	24	23	176	179	190	5	4	6
- әйелдер	11	6	7	114	125	131	9	14	11

Қысқарған сөздер тізімі

Қысқарту	Толық жазу
«КМФ (ҚМФ)» микроқаржылық ұйымы» АҚ, КМФ, Компания	«КМФ (ҚМФ)» микроқаржылық ұйымы» акционерлік қоғамы
ADB	Азия Даму Банкі
BIA	бизнеске әсерін талдау
CIA	сертификатталған ішкі аудитор (халықаралық біліктілік)
CRMA	тәуекел-менеджментті бағалау бойынша сертификаттау (халықаралық біліктілік)
EBRD, ЕҚДБ	Еуропалық қайта құру және даму банкі
HR	адам ресурстарын басқару
ESG	экологиялық, әлеуметтік және корпоративтік басқару
EIB	Еуропалық инвестициялық банк
GRI	Жаһандық есеп беру бастамасы
IFC	Халықаралық қаржы корпорациясы
JICA	Жапония халықаралық ынтымақтастық агенттігі
KASE	Қазақстан қор биржасы
KPI	тиімділіктің негізгі көрсеткіштері

Қысқарту	Толық жазу
LTIFR	еңбекке жарамдылығын уақытша жоғалтумен жарақаттар жиілігінің коэффициенті
NPL	қызмет көрсетілмейтін қарыздар
NPL 90+	90 күннен астам төлем мерзімі өткен қызмет көрсетілмейтін қарыздар
OeEB	Австрия Даму Банкі
ROA	активтердің кірістілігі
ROE	капиталдың кірістілігі
SIFEM	Швейцария дамушы нарықтар инвестициялық қоры
USAID	АҚШ Халықаралық даму агенттігі
АБАЖ	Автоматтандырылған банктік ақпараттық жүйе
ҚМҰҚ	Қазақстан микроқаржы ұйымдарының қауымдастығы
АҚ	акционерлік қоғам
«Даму» ҚДҚ» АҚ	«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры
ҚНРДА	ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі
ЕДБ	екінші деңгейдегі банк

Қысқарту	Толық жазу
ҚР СЖРА ҰСБ	ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы
ЖІӨ	жалпы ішкі өнім
ГДж	гигаджоуль (жылу энергиясының бірлігі)
Гкал	гигакалория (жылу энергиясының бірлігі)
ІАД	Ішкі аудит департаменті
ТБИ	тұтыну бағаларының индексі
НКИ	нақты көлем индексі
кВт*с	киловатт*сағат
НТК	негізгі тәуекел көрсеткіштері
КТС	корпоративтік табыс салығы
ҚКҚ	Қазақстандық кредиттеу қоры
ҚКҚҚ	Қазақстанның қауымдарды кредиттеу қоры
ШОБ	шағын және орта бизнес
ХЕҰ	Халықаралық еңбек ұйымы
МҚҰ	микроқаржы ұйымы

Қысқарту	Толық жазу
ҚР ҰБ	Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
БҰҰ	Біріккен Ұлттар Ұйымы
ҚҚ	қоғамдық қор
ПГ	парниктік газдар
АЖ/ТҚҚ	ақшаны жылыстатуға және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл
п.т.	пайыздық тармақ
ҚР	Қазақстан Республикасы
ҚБЖ	қалдықты бөлек жинау
РФ	Ресей Федерациясы
БАҚ	бұқаралық ақпарат құралдары
ТБЖ	тәуекелдерді басқару жүйесі
АҚШ	Америка Құрама Штаттары
ЖШС	жауапкершілігі шектеулі серіктестік
ДӨО	Деректерді өңдеу орталығы
ОДМ	орнықты даму мақсаттары
ЭСА	электрондық сауда алаңы

Глоссарий

Термин	Анықтама
Agile	Итеративті әзірлеуге, тұрақты кері байланыс беруге және команданың мүдделі болуына негізделген, жобаларды басқарудың икемді тәсілдемесі.
GHG Protocol (Парник)	Парниктік газдардың шығарындыларын есепке алу бойынша халықаралық танылған әдіснама.
IPCC (Климаттың өзгеруі жөніндегі үкіметаралық сарапшылар тобы)	БҰҰ жанындағы ғылыми орган, ол климаттық өзгерістер бойынша бағалауды әзірлейді.
KMF Isker hanymy	Шағын кәсіпкерлікпен айналысатын әйелдерді қолдау және тану үшін КМҒ тағайындаған жыл сайынғы жүлде.
Two-Tier System Board	Директорлар кеңесі мен Басқарма арасындағы функцияларды бөлетін корпоративтік басқару жүйесі.
UN Global Compact (БҰҰ Жаһандық шарты)	Компанияларды әлеуметтік жауапкершілікке және бизнесті орнықты жүргізуге ынталандыратын БҰҰ бастамасы адам құқықтары, еңбек, экология және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саласындағы 10 қағидатқа негізделген.
AML автоматтандырылған жүйесі	Қылмыстық жолмен алынған кірістерді жылыстатуға қарсы іс-қимыл жүйесі.
Андеррайтинг	Қарыз алушының кредит төлеу қабілетін және қарыз беру кезіндегі тәуекелдерді бағалау.
Винтаждық талдау	Белгілі бір кезеңде берілген қарыздар когорты бойынша кредиттік портфельдің сапасын талдау әдісі.
Грейд	Ынталандыру жүйесін құру мақсатында лауазымдарды белгілі бір негіздер бойынша топтастыру.
Мүдделі тараптар	Компанияның қызметіне қатысы бар, оның нәтижелеріне ықпал етуге қабілетті немесе компания тарапынан өз қызметіне ықпалын сезінетін жеке және заңды тұлғалар.
Тұтыну бағаларының индексі	Үй шаруашылықтары тұтынатын тауарлар мен қызметтер бағасының жалпы деңгейінің өзгеру көрсеткіші.
Нақты көлем индексі	Бағаны есепке алмай өнімді өндіру немесе өткізу көлемінің өзгеруін көрсететін көрсеткіш.
Инклюзивтілік	Мүгедектігі бар адамдарды, әртүрлі жас топтары, жыныстар және этникалық топтар өкілдерін қоса алғанда, қызметкерлер, клиенттер және басқа да мүдделі тараптар арасында тең мүмкіндіктерді қамтамасыз ететін тәсіл.
Жеңілдіктер кафетерийі	Қызметкерлер жеңілдіктерді өз қалауы бойынша таңдайтын икемді материалдық емес сыйақы жүйесі.
Мүдделер қақтығысы	Қызметкердің, басқару органдары мүшесінің немесе контрагенттің жеке мүдделері олардың шешімдерінің объективтілігіне және бейтараптығына әсер етуі мүмкін немесе әсер етуге қабілетті деп қабылданатын жағдай, бұл компанияның мүдделеріне нұқсан келтіреді.
Қарыздар миграциясының матрицасы	Әртүрлі сапа санаттары арасында кредиттердің қозғалысын көрсететін кесте.
Маңыздылық матрицасы	Ұйымдарға бизнес пен мүдделі тараптар үшін әртүрлі экономикалық, экологиялық және әлеуметтік мәселелердің маңыздылығын анықтауға және басымдық беруге көмектесетін басқару құралы.

Термин	Анықтама
Менторлық қолдау	Кәсіби қолдау және даму түрі, мұнда тәжірибелі қызметкер (ментор) тәжірибесі аз әріптесін бейімдеу, өсу және мансаптық мақсаттарға жету үшін онымен білімін, тәжірибесін және ұсыныстарын бөліседі.
Жауапты қаржыландыру	Орнықты экономикалық өсуді, әлеуметтік әділеттілікті және қоршаған ортаны қорғауды қамтамасыз етуге бағытталған қаржылық қызметтерді ұсыну тәсілі
Парниктік газдардың қамтуы	Score 1 – тікелей шығарындылар, Score 2 – сатып алынған энергиядан, Score 3 – құнның түзілу тізбегінде.
Парниктік газдар	Көмірқышқыл газын (CO2), метанды (CH4) және азот оксидін (N2O) қоса алғанда, жылуды тұтып қалатын және жаһандық жылынуға ықпал ететін атмосферадағы газдар.
Пруденциалдық нормативтер	Ұйымдардың қаржылық орнықтылығына қойылатын реттеуші талаптар.
Есептік меншікті капитал	Реттеушінің талаптары мен орнықтылық көрсеткіштерін ескере отырып есептелген капитал.
РЕПО	Бағалы қағаздарды белгілі бір уақыттан кейін қайтару міндеттемесімен кері сатып алу мәмілесі.
Активтердің кірістілігі (ROA)	Компания активтерін пайдалану тиімділігінің көрсеткіші.
Меншікті капиталдың кірістілігі (ROE)	Меншікті капиталды пайдалану тиімділігінің көрсеткіші.
Келісім комиссиясы	Тараптар арасындағы дауларды шешу үшін құрылатын уақытша орган.
Маңызды тақырыптар	Компания мен оның мүдделі тараптары үшін маңызды, сондай-ақ орнықты дамуға елеулі әсер ететін басым экономикалық, экологиялық, әлеуметтік және басқарушылық мәселелері.
Кадрлардың тұрақтамауы	Қызметкерлердің өз қалауы бойынша немесе жұмыс берушінің бастамасы бойынша белгілі бір кезең ішінде ұйымнан кету процесі.
Тендер	Бәсекелестік сауда-саттық өткізу негізінде қызмет немесе тауар жеткізушілерді іріктеу нысаны.
Көміртек ізі	Компанияның қызметіне тікелей немесе жанама байланысты парниктік газдар шығарындыларының мөлшері
Орнықты даму	Компания өз қызметінің қоршаған ортаға, экономикаға, қоғамға әсерін басқаратын және мүдделі тараптардың мүдделерін сақтауды ескере отырып шешімдер қабылдайтын даму.
Командалық кездесулердің фасилитациясы	Топтық талқылауға қатысушылардың тиімді өзара іс-қимылын қамтамасыз ететін әдістеме.
Фугитивті шығарындылар	Кондиционерлеу жүйелеріндегі жылыстауға байланысты абайсызда орын алған парниктік газдар шығарындылары.
Қос факторлы аутентификация	Пайдаланушының жеке басын растаудың екі тәсілін қажет ететін қорғаныс әдісі.

Байланыс ақпараты

«КМФ» (ҚМФ)» микроқаржылық ұйымы» акционерлік қоғамы Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Назарбаев даңғылы, 50

- **Корпоративтік сайт:**
www.kmf.kz
- **Жылдық есеп бойынша сұрақтар:**
esg@kmf.kz
- **Қабылдау:**
+7 (727) 331 74 74
- **Баспасөз қызметі:**
pr@kmf.kz
- **Инвесторлармен байланыс бойынша мәселелер:**
treasury@kmf.kz